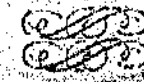

ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΗΣ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΥΠΟ
Α. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ, Α. ΖΙΝΝΗ, Γ. ΚΑΡΑΜΗΤΕΑ.

ΤΟΜΟΣ Θ΄.

ΤΕΥΧΟΣ Α΄--Β΄.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Α. ΨΑΛΙΑΚΟΥ 221 ΣΤ΄

1870.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Στρογγύλον (διατιτραίνον) Έλκος του δωδεκαδακτύλου υπό Γ. Καραμήτσα	σ.	1
Wiesner, Θεραπεία του άνευρυσμού του στομάχου δια της γαστραντλίας υπό Γ. Καραμήτσα	σ.	19
Φλυζακιδες εξάνθημα των νεογνών υπό Α. Ζίνη	σ.	30

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝ. ΙΑΤΡΙΚ. ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Άτηρσία της ρινός υπό Γ. Καραμήτσα	σ.	32
Υπόδησ θγκος κατά το θον. μεσοπλευριον διάστημα υπό Σπ. Μαγγίνα	σ.	34

ΑΝΑΛΕΚΤΑ.

Περί της εφαρμογής της γαστραντλίας εις χρονίας παθήσεις του στομάχου	σ.	38
Περί της χρήσεως του ελαίου της τερβενθίνης προς περιποιήσιν του τραυματικού έρυσιπέλατος	σ.	41
Περί της επιρροής της συνουσίας επί της εκτρέφσεως και περί της προληπτικής θεραπείας αυτής δια κλισμάτων εις βρετανίας και έπιπαστικών επί της βουβωνικής χήρας	σ.	43
Περί της χρήσεως του υπερχλωρούχου σιδήρου προς τας μετα τον τοκετόν αιμορραγίας	σ.	45
Περί της συμφορήσεως των πνευμόνων παρά τής σωματικής και περί της θεραπείας αυτής δια της ψυχρολογίας	σ.	48
Περί της χρήσεως της ιπεκακουάης εις μεγάλην δόσιν κατά της πνευματικής	σ.	49

ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΝ (ΔΙΑΤΙΤΡΑΙΝΟΝ) ΕΛΚΟΣ ΤΟΥ ΔΩΔΕΚΑΔΑΚΤΥΛΟΥ.

δ π δ

Γ. ΚΑΡΑΜΗΤΣΑ.

Τη 26. 'Απριλίου του 1862 έπικαλείται παρά της 'Αστυκλινικής Ιατρικής βοήθειαν ο 'Αθανάσιος Στ. ετών 36, άγαμος, μεσίτης το επάγγελμα και καταχραστής οίνοπνευματωδών ποτών. Ο 'Αθανάσιος είχε πάθη πρό δέκα ετών έλκος σφυλιδικόν και μετ' αυτό δευτεροπαθή σφυιλίδος συμπτώματα, άφ' ών πάντων έντελής άπηλλάγη τή χρήσει ύδραργύρου κατά δε την εν 'Αθήναις επιδημίαν της χολέρας λέγει ότι υπέστη και την νόσον ταύτην, άφ' ης ανάλαβών κατελήφθη (πρό 7 περίπου ετών) το πρώτον υπό αιμορραγιών εκ της έδρας, ας απέδιδεν εις αιμορροΐδας. Αι αιμορραγίαι αύται έπήρχοντο και έφεξής τετράκις περίπου του έτους, συνιστάμεναι, καθ' α' λέγει ο άρρώστος, εκ καθαρού έρυθρού αίματος. Κατά την έδραν είχεν αιμορροΐδικάς εξογκώσεις. Καθ' έκαστον Μάρτιον των δύο τελευταίων ετών αι αιμορραγίαι εγένοντο τόσον άφθονοι και συχναι, ώστε ο άρρώστος εξαντλούμενος τας δυνάμεις ήναγκάζετο να κατακλιθῆ και να προσφύγη εις Ιατρικήν βοήθειαν. Πλήν των ρύσεων τούτων είχε και άλλας ένοχλήσεις, αΐτινες δσημέραι έπετείνοντο και επηύξανον. Ήσαν δε αύται μάλιστα ένοχλήσεις από του στομάχου, οίον άνάπτυξις άερίων μεγάλη, δξείσι έρυγι, βάρος μετά το φαγητόν,

πόνος και έμετος, τὸ κατ' ἀρχάς σπανιώτερον ἐπερχόμενος, ἐπ' ἐσχάτων δὲ συχνότερον, ὥρας τινὰς μετὰ τὸ φαγητὸν, αὐτομάτως ἢ καὶ ὑπὸ τοῦ ἀρρώστου αὐτοῦ προκαλούμενος. Ὡς λέγει ὁ ἄρρώστος εἰδείπνει τὸ ἐσπέρας πολλάκις μετὰ δρέξεως, ἀλλὰ περὶ τὸ μεσονύκτιον καταλαμβάνετο ὑπὸ τόσον δριμύτως πόνου, ὥστε, ὅπως ἀνακουφισθῆ, ἠναγκάζετο νὰ ἐγερωθῆ τῆς κλίνης καὶ νὰ προκαλέσῃ διὰ τοῦ δεκτύλου ἔμετον· τοῦτο δ' ἔπασχεν ἀσχετῶς πρὸς τὸ εἶδος τῆς τροφῆς· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς λήψεως τροφῶν ἀνεξαρτήτως καταλαμβάνετο ὑπὸ πόνου κατὰ τὸν στομάχον κατὰ διάφορα χρονικὰ δικστήματα ἐν εἴδει καρδιαγίας.—Συνήθως εἶχε δυσκοιλιότητα.—

Ἀπὸ δύο μηνῶν ἔχει αἱμορραγίας ἀπὸ τῆς ἕδρας συχνὰς καὶ ἀφθόνας, τρεῖς καὶ τέσσαρας πολλάκις τὴν ἡμέραν. Τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας κατὰ συνέχειαν εἶχε κενώσεις αἱματηρᾶς, πάσας, καθὼς λέγει, ἐκ καθαροῦ αἵματος. Αἱματέμεσιν οὐδέποτε ἔπαθεν.

Ὁ ἄρρώστος εἶνε εἰς ἄκρον ἀναιμικὸς καὶ καταβεβλημένος· οἱ φαινόμενοι βλεννογόνοι ὑμένες ὡς καὶ πᾶσα αὐτοῦ ἡ ἔψις ὠχρότατοι· ὁ σφυγμὸς μικρὸς καὶ συχνός· αἰτιᾶται πόνον κατὰ τὴν στομαχικὴν χώραν ἐπιτεινόμενον τῇ ἐπιθλίψει· ἐπακτείνεται δὲ ὁ πόνος καὶ πρὸς τὴ δεξιὴν ὑποχόνδριον τῇ ἐπιθλίψει, ὥστε ὑπολαμβάνεται ὡς προερχόμενος ἐκ τοῦ ἥπατος. Πασαδὴποτε τροφή προκαλεῖ ἔμετον· ἔχει ἐρυγὰς δέξιας. Διὰ τῆς ἐπιψαύσεως δὲν ἀνακαλύπτεται ἀνίμιαλόν τι κατὰ τὴν στομαχικὴν χώραν. Ἡ ἥπατικὴ ἀμείλιότης διὰ τῆς ἐπικρούσεως φαίνεται μικροτέρα τῆς κατὰ φύσιν. Ἰκτερον οὐδέποτε εἶχεν. Εἰς τὰ λοιπὰ ὄργανα δὲν εὑρέθη τι παρὰ φύσιν. Ἐδόθη Magist. Bismuth. c. op. pur.

28. Ἀπριλίου. Εἶχε δύο αἱματηρᾶς κενώσεις. Ἐδόθη Liqu. ferri sesquichlor.

4. Μαΐου. Ὁ ἄρρώστος αἰτιᾶται ἰδίως πόνον κατὰ τὴν στομαχικὴν χώραν· ἔχει ἔμετον· μετὰ πᾶν προσληφθένον. Ἐδόθη Magnes. carbon.

4. Μαΐου. Ἐλάττωσις τῶν γαστρικῶν συμπτωμάτων· ὁ

ἄρρώστος ἀνακουφίζεται μᾶλλον ἐκ προσλήψεως ἀνθρακικῆς μαγνησίας, οὐδόλωις δὲ ἐκ τοῦ βισμούθιου καὶ ὀπίου.

6. Μαΐου. Ἐνοχλεῖται μετρίως ὑπὸ τῶν γαστρικῶν συμπτωμάτων· ὑπεβλήθη εἰς τὴν διὰ γάλακτος καὶ ζωμοῦ τροφήν. Ἐδόθη Decoct. Chin. reg. c. Calam. aromati.

8. Μαΐου. Ἀνέχεται τὴν διαταχθεῖσαν τροφήν· αἰσθάνεται μικρὰν βελτίωσιν.

Ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας εὑρίσκεται εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν.

12. Μαΐου. Περὶ τὴν δειλὴν ἄνευ τινὸς ἀφορμῆς ἐπέπεσαν ἐπανειλημμένως εἰς λειποθυμίας περιβρεόμενος ἰδρωτὶ ψυχρῷ· οἱ σφυγμοὶ αὐτοῦ μικρότατοι· κατάπτωσις τῶν δυνάμεων μεγίστη· κενώσεις ἀφθονοὶ ὕλης μελανῆς, ἐξ ἧς βάπτονται μελανὰ τὰ ὑποτιθέμενα πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ὕλων τούτων βράκη, μὴ δυναμένου τοῦ ἀρρώστου νὰ ἐγερωθῆ. Παρομοία ὕλη ἐξῆλθε καὶ δι' ἔμετου ἀπαξ μόνον ἐπελθόντος. Ἐδόθη Liqu. ferr. Sesquichl.

13. Μαΐου. Κατάπτωσις τῶν δυνάμεων μεγίστη· ζωμός.

14. Μαΐου. Ἡ αὐτὴ κατάσταση.

16. Μαΐου. Ἐπῆλθε καὶ πάλιν αἱματηρᾶ κένωσις.

17. Μαΐου. Ἐξάντησις τῶν δυνάμεων μεγίστη· περὶ τὸ μεσονύκτιον θάνατος.

Νεκροψία ἐγένετο 20 ὥρας περίπου μετὰ θάνατον. Ἡ νεκροψία τῶν ἀποθνησκόντων ἐν τῇ πελατείᾳ τῆς ἀστυκλικῆς εἶνε γεγονὸς δυσκατάρθωτον· οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀρρώστου ζῶντος πολλάκις οὔτε φαίνονται οὔτε ἀκούονται· πρὸς τὸν τελευταῖόντα ὅμως πολλοὶ ἐπιδεικνύουσι τὴν ἑαυτῶν ἀγάπην· ὑπὸ τὰς κραυγὰς λοιπῶν, τοῦς θρήνου, καὶ τὰς ἀπειλὰς τοιούτων συγγενῶν σπανιώτατα δι' ἐπιμονῆς καὶ πολλῶν προσπαθειῶν καταρωθῶσμεν νὰ ἐπιχειρήσωμεν νεκροψίαν· πολλάκις δ' ἀπεχωρήσαμεν ἀπὸ τοῦ νεκροταφείου ἄπρακτοι. Κατὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἠνεώχθη μόνον ἡ κοιλία. Ἡ μεγίστη ὠχρότης πάντων τῶν ἐν αὐτῇ ὀργάνων προσέβλεπεν ἀμέσως καὶ πολὺ τοὺς ὀφθαλμοὺς. Ὁ στομάχος ἦν ἀνευρυσμέ-

νος' τὸ ἦτορ μικρότερον καὶ εἰς ἄκρον ἀναμικτόν' ἀνωψοθὲν δὲ διὰ τῶν δακτύλων ἐφάνη προσπεφυκὸς κατὰ τὴν κατωτέραν αὐτοῦ ἐπιφάνειαν πρὸς τὴν δωδεκαδάκτυλον ἀπόφυσιν ἀνεκλυσθὲν δ' ἐλαφρῶς ἀπεσπάρθη ἀπὸ τῆς προσφύσεως αὐτοῦ ἀλλὰ συνάμα διεβράγη καὶ τὸ δωδεκαδάκτυλον κατὰ τὴν χόραν τῆς προσφύσεως καὶ ἀνεφάνη ὀπή, ἐξ ἧς ἐξεχόνοντο ἀέρια καὶ ὕλη βευσταί. Ἡ ὀπή αὕτη οὖσα ἀμέσως μετὰ τὸν πυλωρὸν εἰς τὴν προσθίαν ἐπιφάνειαν τῆς ἀνωτέρας ἐγκρασίας μοίρας τοῦ δωδεκαδάκτυλου ἦγεν εἰς τὴν κοιλότητα τούτου, ἐν ἧ ἔσωτερικῶς ὑπῆρχεν ἕλκος στρογγύλον, ἔχον χεῖλην ἐξωθηκόταν, μέγεθος ὅσον δραχμῆς περίπου καὶ χωροῦν διὰ πάντων τῶν χιτώνων τοῦ ἐντέρου, στενούμενον βαθμηδὸν ἐκ τῶν ἔσω πρὸς τὰ ἔξω. — Ἐὰ λεπτὰ ἔντερα εἶχον κατὰ φύσιν, ὡς καὶ τὰ παχέα μέχρι τῆς αἰγμοειδοῦς καμπῆς, ἧτις ἐφάνετο ἀνευρυσμένη καὶ ἦτο ἐπιμηκεστέρα κατὰ τοσοῦτον, ὥστε ἀπετέλει ἕλικα μεγάλην ἀνερχομένην πρὸς τὰ ἄνω μέχρι καὶ πέρα τῶν μέσων τῆς κοιλίας. Οὐδεμίαν δὲ ἄλλη ἀλλοίωσιν ἐξηκριβώθη κατὰ τὰ ἔντερα πλὴν τῆς μεγίστης αὐτῶν ὠχρότητος καὶ λεπτότητος. Ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ περιτοναίου οὐτε ὑγρὸν εὐρέθη οὔτε λείψανα φλεγμονῆς παλαιότερας ἢ προσφάτου. Ὁ σπλὴν δὲν ἦτο ἐξωγυωμένος.

Ἡ περίπτωσις αὕτη εἶνε λόγῳ ἀξία καὶ αὕτη καθ' ἑαυτὴν καὶ ὡς συμβολή τις πρὸς τὴν παθολογίαν νόσου, ἧς ἡ ἰδέα μόλις ἀνεγράφη ἐν τῇ Νοσολογίᾳ. Δημοσιεύοντες δὲ αὐτὴν ἀπλῶς ὡς τοιαύτην, ἐπισυνάπτομεν καὶ διαγραφὴν περὶ τοῦ ἕλκους τοῦ δωδεκαδάκτυλου ὡς νόσου καθόλου, ὅσον τὸ δυνατὸν σύντομον καὶ ἀκριβῆ, συναπαρτίζοντες αὐτὴν ἐξ ὅσων ἡμεῖς γνωρίζομεν καὶ ἔχομεν ἰατρικῶν περιηδικῶν καὶ συγγραμμάτων, ἐν οἷς ἀναφέρονται περιπτώσεις ἢ γίνεται λόγος περὶ ἕλκους τοῦ δωδεκαδάκτυλου.

Τὸ στρογγύλον ἢ διατετραῖνον ἕλκος τοῦ δωδεκαδάκτυλου ἐγένετο ἀντικείμενον ἐρείνης καὶ σπουδῆς κατὰ τὰ καθ' ἡμᾶς τελευταία ἔτη· τὰ δὲ περὶ αὐτοῦ ἢ κείναι διεσπαρμένα ἐν

τὸς περιοδικῶν ἐφημερίδων τῆς Ἰατρικῆς ἢ μνημονεῦνται ἐξ ἐπιμέτρου καὶ ἐν παρόδῳ εἰς τὰ παθολογικὰ συγγράμματα. Πρῶτος ὁ Niemeyer ἐν τῇ ἕκτῃ ἐκδόσει τῆς Παθολογίας αὐτοῦ ἀφιερωτὸν ἔδιδον ἀλλὰ βραχὺ κεφάλαιον εἰς τὸ στρογγύλον ἕλκος τοῦ δωδεκαδάκτυλου, ἐκμηζόμενος τὰ περὶ αὐτοῦ ἐκ πραγματείας τοῦ Krauss, ἐν ἧ οὗτος συνέλεξε καὶ ἐπιμελῶς ἀνέλυσε πάσας τὰς τῶς γνωστὰς παρατηρήσεις (Krauss: Das perforirende Geschwür im Duodenum 1865) (1).

Γένεσις τῆς νόσου καὶ αἰτιολογία.

Ἡ γένεσις καὶ ἡ αἰτιολογία τοῦ στρογγύλου ἕλκους τοῦ δωδεκαδάκτυλου δὲν ἐξηκριβώθη ἔτι. Τὸ δὲ καὶ ἀπότομον τῶν χειλέων, ἢ παντελῆς ἔλλειψις σημείων φλεγμονῆς καὶ πυήσεως εἰς τὰ περίεξ, οἱ ἀνατομικοὶ ἐν γένει χαρακτηῖρες αὐτοῦ ἀποδεικνύουσιν ὅτι εἶνε τῆς αὐτῆς φύσεως οἷας καὶ τὸ στρογγύλον ἕλκος τοῦ στομάχου· διὸ οἱ συγγραφεῖς ἀποδέχονται ὅτι καὶ ἐν τῇ δωδεκαδάκτυλῳ τὸ στρογγύλον ἕλκος γεννᾶται καθ' ἓν τρόπον καὶ ἐν τῷ στομάχῳ. Ἡ ἐπικρατεστέρα γνώμη περὶ τοῦ τρόπου τῆς γενέσεως αὐτοῦ εἶνε ἡ τοῦ Virchow, καθ' ἣν τὸ στρογγύλον ἕλκος προέρχεται οὐχὶ ἐξ ἐπεξεργασίας φλογιστικῆς, οὐχὶ ἐξ ἐλκώσεως, ἀλλ' ἐξ αἰμορραγικῆς διηθήσεως καὶ νεκρώσεως· προηγείται δηλ. ἐν περιορισμένῳ τόπῳ στάσις τῆς κυκλοφορίας καὶ ἔμφραξις μικρῶν ἀγγείων· ἡ δὲ χώρα, εἰς ἣν διεκκλαδοῦται ὁ ἀποφραχθεὶς κλαδίσκος, γίνεταί ἐρυθρὰ, φασὰ ἢ μελανή, νεκροῦται καὶ ἐσχαροῦται· μαλακνομένη δ' εἶτα καὶ διαβιβρωσκαμένη ὑπὸ τοῦ γαστρικοῦ ὑγροῦ,

(1) Τὴν πραγματείαν τοῦ Krauss δυστυχῶς γνωρίζω μόνον ἐκ παραπομπῶν ἄλλων συγγραφέων· εἶχον δὲ συλλέξῃ ἐκ τῶν ἐνότων τὰ περὶ τῆς νόσου ταύτης καὶ ἔγραψα κατὰ μέγα μέρος τὴν διατριβὴν ταύτην ἤδη κατὰ τὸ 1863 προτιθέμενος νὰ καταχωρίσω αὐτὴν ἐν τῇ Ἰατρικῇ Ἑταιρίᾳ, ὅστινος ἡ ἐκδοσις καὶ τότε εἶχε συνανατεθῆ καὶ ἐμοὶ ὑπὸ τῆς Ἰατρικῆς Ἑταιρίας· ἀλλὰ διακοπέσης τότε τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἰατρικοῦ ἔνεκα τῶν ἀνωμάτων ἐκείνων καιρῶν ἐμίμνε καὶ ἡ διατριβὴ αὕτη ἀδημοσίευτος.

ὑπὲρ δὲν ἐξυδτεροῦται πλέον ὑπὸ τῶν ἀλαλίων τοῦ αἵματος, διαφθείρεται βαθμηδόν, διαλύεται καὶ ἀποτελεῖ τὸ ἔλκος. (Virchow Archiv. Τόμ. 5. σ. 362)· ἐκ δὲ τούτου τούτῳ ἐκ τῆς ἀποφράξεως κλαδίσκου ἀγγειώδους ἐξηγεῖται καὶ ἡ μορφή τοῦ ἔλκους οὕσα οἶονεὶ χωνοειδής.

Ἡ στάσις τῆς κυκλοφορίας μετὰ ἐπακαλουθοῦσης αἰμορραγικῆς διηθήσεως καὶ νεκρώσεως συμβαίνει α'. ἕνεκα καταφρόνους φλεγμονῆς, αὐξανομένης ἐπισήμως τῆς ὑπεραιμίας κατὰ τόπους τινάς· β'. ἐξ ἐμβολῆς καὶ θρομβώσεως· γ'. ἐξ ὑπεραιμίας, μάλιστα δὲ μηχανικῆς φλεβίδους, ἰδίως ἐπὶ θρόμβων τῶν φλεβῶν τοῦ στομάχου καὶ τῆς φλεβῆς τῶν πυλῶν, ὡς ὁ L. Müller (Das corrosive Geschwür. 1860.) ἀπέδειξε πειραματικῶς. Καὶ αἱ μετὰ ἐγκαύματα τοῦ δέρματος παρατηρούμεναι αἰμορραγικαὶ διηθήσεις καὶ διαβρώσεις, συχνότερον μάλιστα ἐν τῷ δωδεκαδακτύλῳ ἢ ἐν τῷ στομάχῳ (Rokitansky. Path. Anat. Τόμ. 3. σ. 170.) ἀνήκουσιν εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην· δ'. ἕνεκα λιποιδῶν ἢ ἀθηρωματιδῶν ἀλλοιώσεων τῶν ἀγγείων γεννῶνται διηθήσεις αἰμορραγικαὶ καὶ νεκρώσεις τοῦ βλεννογόνου ὑμένους ἐπιτήδειαι εἰς τὴν διὰ τοῦ γαστρικοῦ ὑγροῦ διάβρωσιν. (Foerster Path. Anat. II, p. 89.) ε'. ἐκ σπασμωδικῶν καταστάσεων δύναται νὰ προέλθῃ ἐν περιορισμένῳ τόπῳ ἰσχυαμία εἰς τόσον βαθμὴν, ὥστε νὰ ἐπενεργήσῃ διαβρωτικῶς τὸ γαστρικὸν ὑγρὸν. (Klebs. Path. Anat. p. 185.)

Ἐν τῷ Ιατρικῷ περὶ τῆς βιεννῆς γεν. Ιατρ. ἐφημερίδος (Aerztl. Literaturblatt zur Allg. Wien. med. Zeit. 1865. N. 8.) λόγου γενομένου περὶ τῶν ὑπὸ Miguel γραφειῶν «συμβολῶν εἰς τὰ περὶ ἔλκους τοῦ στομάχου» ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς: «Συχνάκις τὰ πρῶτα σημεῖα ἔλκους τοῦ στομάχου παρατηροῦνται μετὰ διαλείποντα πυρετὸν ἐπὶ τοῦ γεγονότος δὲ τούτου ἐφείλκυσε ἤδη τὴν προσοχὴν ὁ Rokitansky· εἰς τὰς τοιαύτας περιπτώσεις ὁ διαλείπων πυρετὸς συνοδεύετο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ ὑπὸ γαστρικῶν ἐνοχλήσεων, ὧν τὴν ἀνατομικὴν αἰτίαν πρέπει ν' ἀναζητήσωμεν εἰς

τὴν ὑπεραιμίαν τοῦ βλεννογόνου ὑμένους τοῦ στομάχου, ἥτις συνέχεται μετὰ τῆς γνωστῆς τοῦ σπληνὸς ἐξογκώσεως. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐν χώραις, ὅπου ἐπικρατεῖ ὁ διαλείπων πυρετὸς εἶνε συχνὸν φαινόμενον αἱ σφοδραὶ καρδιαλγίαι, ἐν τὴν αἰτίαν ἴσως πρέπει ν' ἀναζητήσωμεν εἰς διατιτραίνοντα ἔλκος τοῦ στομάχου.»

Ἐὰν ἐνίοτε ἐκ διαλείποντος πυρετοῦ προέρχεται αἰτία εἰς γένεσιν τρογγύλου ἔλκους, καὶ ἐὰν ἡ νόσος αὕτη εἶνε συχνότερα ἐν χώραις, ἐν αἷς ἐπικρατεῖ τὸ ἐλάδες μίασμα δὲν δύναμαι ν' ἀποφραθῶ· σημειῶ δὲ μόνον ἐνταῦθα ὅτι παρ' ἡμῖν, ὅπου ὁ διαλείπων πυρετὸς εἶνε νόσημα συχνότατον, τὸ ἔλκος τοῦ στομάχου δὲν ἀπαντᾷται συχνότερον ἢ ἐν Γερμανίᾳ· σπανίως δ' ἔχομεν νὰ διαγνώσωμεν ἔλκος τοῦ στομάχου ἐν τῇ Ἀστυκλικῇ, ἥς οἱ ἄρρώστοι κατὰ τὸ τρίτον καὶ πλέον, ἥτοι ὑπὲρ τοὺς χιλίους καὶ διακοσίους κατὰ μέσον ὄρον τὸ ἔτος, πάσχουσι διαλείποντα πυρετὸν· φαινόμενα δὲ δυσπεψίας καὶ γαστρικῆς ἐνοχλήσεως εἶνε μὲν συνήθεις εἰς παθόντας διαλείποντας πυρετοὺς μάλιστα δ' ἐπὶ χρόνον μακρὸν, ἀλλ' ὀφείλονται μᾶλλον εἰς τὴν ἐπακαλουθοῦσαν εἰς τοὺς διαλείποντας ἀναμίαν.

Μεταξὺ τῶν νοσημάτων, μεθ' ὧν ἐπιπέκεται ἡ ἔχει παθογόνον σχέσιν τὸ τρογγύλον ἔλκος πρέπει νὰ καταλέξωμεν καὶ τὴν κίρρωσιν τοῦ ἥπατος. Ἐκ πάντε περιπτώσεων κίρρωσεως τοῦ ἥπατος, εἰς ὧν τὴν νεκροφίαν παρέστη (ἐν Ἀθήναις), εἰς τὰς δύο ὑπῆρχε καὶ τρογγύλον ἔλκος τοῦ στομάχου. Δὲν προτίθεται ἐκ τῆς ἀναλογίας ταύτης νὰ ἐξαγάγω συμπεράσματα, ἅτινα ἔχουσιν ἀξίαν μόνον, ὅταν στηρίζονται ἐπὶ μεγάλου ἀριθμοῦ παρατηρήσεων· ἡ ἀναλογία αὕτη ἦτο ἴσως τυχαία, ἴσως δὲ καὶ ὑπῆρξεν αἰτία τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῶν δύο νοσημάτων ἢ κατὰχρησις τῶν οἰνοπνευματῶδων ποτῶν, εἰς ἣν πολλοὶ ἀπέδωκαν καὶ τρογγύλου ἔλκους τὴν γένεσιν· οὐχ ἥττον ἀναφέρω ἐνταῦθα τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐτέρου τῶν ἀρρώστων, ὅστις ἔπασχε κίρρωσιν τοῦ ἥπατος καὶ ἔλκος τρογγύλου τοῦ στομάχου, καθὼς ἀνέγραψεν αὐτὴν

ἐν τῇ βιβλίῳ τῆς Ἀστυκλινικῆς ὁ ἐπισκεπτόμενος τὸν ἀφρώ-
στον διδάκτωρ Κ. Παπαδόπουλος.

Φεβρ. 24. 1865. Ἰωάννης Πλατούτσας ἔτ. 46. ἔχει πρὸ
τριῶν ἡμερῶν μετὰ προηγηθέντα συμπτώματα γαστρικισμοῦ
καθ' ἑκάστην ἐπὶ δύο ἡμέρας ἀνά δύο κενώσεις ἐκ τῆς
ἔδρας αἰμοφύρτους· αἰτιᾶται δ' ἄκραν ἀτονίαν, κόπωση
τῶν μελῶν, ναυτιᾶσεις, καὶ λέγει ὅτι τὰ αὐτὰ περίπου
ἔπαθε καὶ πρὸ τριῶν ἐτῶν ἠνοχλαίτο ὅμως πολλάκις πρό-
τερον ὑπὸ γαστρικῶν συμπτωμάτων. Διὰ τῆς τοπικῆς ἐξε-
τάσεως ἐκτὸς πόνου κατὰ τὸν στόμαχον οὐδὲν ἄλλο ἀνευρί-
σκειται· ἐδόθη ἐσωτερικῶς *Liqu. ferr. sesquichlor.*

25. Φεβρ. Τὴν παρελθοῦσαν νύκτα διήλθεν ἐν μεγάλη ἀ-
νησυχίᾳ καὶ ἀλισμῶ· σήμερον δὲ περὶ τὴν ἕκτην πρωϊνὴν
ὥραν ἐπῆλθεν αὐτῷ ἔμετος ἐξ αἵματος μελανοῦ, ὡσεὶ δύο
σχεδὸν λίτρας τὸ ποσόν. Ἦνε λίαν καταβεβλημένος καὶ ἔχει
σφυγμὸς μικροτάτους, σχεδὸν ἀνεπαίσθητους· διετάχθη πα-
γετὸς ἔσω καὶ ἔξω καὶ ἐσωτερικῶς *Liqu. ferr. sesqui-
chlor.*

26. Φεβρ. Μετὰ προηγηθεῖσαν ἀνησυχίαν ἐπῆλθε καὶ πάλιν
αἱματέμασις, ἣν ἠκολούθησε μεγίστη τῶν δυνάμεων κα-
τάπτωσης, ψύξις τῶν ἐκρῶν, ψυχροὶ ἰδρώϊτες, σφυγμοὶ ἀνεπαί-
στοιτοι. Τὰ αὐτὰ φάρμακα καὶ οἶνος· περὶ τὴν 11 ὥραν μ. Μ.
εἶχε κένωσιν ἐκ τῆς ἔδρας αἱματηρᾶν· τὴν νύκτα διήλθεν
ἡσυχος.

27. Φεβρ. Ἡ αἱματέμασις δὲν ἐπανελήφθη πλέον· ἡ αὐτὴ
κατάστασις· τὸ αὐτὸ φάρμακον περὶ τὴν 7. μ. Μ. ὁ σφυγ-
μὸς ἔγεινεν ὑπόσκληρος καὶ συχνότερος (140). τὸ δέρμα θεο-
μότερον, ἀλλ' ἐπίδηρον ὁ ἀσθενὴς κατεῖχε μεγίστην ἀνησυ-
χίαν καὶ παραληρήματα.

28. Φεβρ. Ὁ σφυγμὸς κατέπεσεν ὑφάλλατα τενόντων.
Ἐδόθη *Decoel. Chin. c. Elix. acid. Haller.* Τὸ ἑσπέρας εἶχε
κένωσιν μελανῆν.

1. Μαρτίου. Κενώσεις μελαναὶ δύο· τὰ λοιπὰ ὡς χθές.
Solut. gummos. c. Tannin.

2. Μαρτίου. Τὴν νύκτα ἐκοιμήθη καλῶς· κένωσις μᾶλλον
κατὰ φύσιν. *Decoel. Chin. c. acid. Haller.*

3. καὶ 4. Μαρτίου. Τὰ αὐτά.

5. Μαρτίου. ἔχει διαβροϊκὰς κενώσεις ἀφθόνους. *Decoel.
Colomb. c. Tinct. Op. croc.*

6. Μαρτίου. Ἡ αὐτὴ κατάστασις. Ἐδόθη *Solut. gummos.
c. Tannin.*

7. Μαρτίου. Ἡ διαβροϊκὰ ἐξακολουθεῖ ἡ γενικὴ κατάστα-
σις χείρων· παραληρήματα ὑπνηλία.

10. Μαρτίου. Ἄπεβίωσεν.

Γενομένης νεκροψίης εὐρίθησαν τὰ ἔντερα ὡς καὶ ὁ βλεννο-
γόνος ὄμην τοῦ στομάχου ἐν ὑπερκιμῶ· τὸ ἥπαρ ἦτο μι-
κρότερον καὶ κιβρωτικόν· ὁ σπλὴν ἐξωγκωμένος. Κατὰ τὸ
μικρὸν τῶν στομάχου εὐρέθη ἕλκος ἔχον μέγεθος τα-
λήρου περίπου καὶ χωροῦν μέχρι τοῦ ἐξωτερικοῦ ὕμενος· διε-
κρίνοντο δὲ καὶ ἀγγεῖα διαβεβρωμένα πρὸς τὸν πυθμένα αὐτοῦ.

Τὰ αὐτὰ αἰτία συντελοῦσιν εἰς τὴν γένεσιν καὶ τοῦ στομα-
γύλου ἕλκους τοῦ δωδεκαδακτύλου καὶ μάλιστα κατὰ τὴν
ἀνωτέραν αὐτοῦ μοῖραν, ἥτις καὶ τὴν κατασκευὴν σχεδὸν
ὁμοίαν πρὸς τὴν χώραν τοῦ πυλωροῦ ἔχει (*Bardleben*) καὶ
εἰς τὴν ἐπενέργειαν τοῦ γαστρικοῦ ὑγροῦ εὐκολώτερον ὑπόκει-
ται. Ποῖον ὅμως ἐκ τῶν μνημονευθέντων αἰτίων συμβάλλει
συχνότερον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοιαύτων ἕλκων δὲν δυνάμεθα
να ὀρίσωμεν. Δὲν εἶνε δὲ ἀπίθανον ὅτι καὶ καταρροϊκὰ καὶ
διφθοροειδῆ ἕλκη παρέχουσιν ἕδαφος εἰς γένεσιν ἕλκους δικ-
τιτραίνοντος (*Foerster l. c.*)

Ἡ πρὸς τὸ στομαγύλον ἕλκος τοῦ δωδεκαδακτύλου προ-
διθήσεις εἶνε πολὺ μικρὰ κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε παρατηρη-
θέντα· εἶνε ὅμως ἀναμφίβολον ὅτι πολλὰ ἕλκη ἢ μήπω χω-
ρήσαντα μέχρι διατρήσεως ἢ ἐπουλωθέντα παρορῶνται ἐν τῇ
νεκροψίᾳ. Ὁ *Willigk* ἐν *Πράγᾳ* μεταξὺ 1000 νεκροτομῶν
παρετήρησε τοῦ μὲν στομάχου 74 ἕλκη, τοῦ δὲ δωδεκαδα-
κτύλου μόνον δύο. Ὁ *Klinger* (*Arch. der Heilkunde* 4861.
σ. 462) ἀναζητήσας ἐν τῇ ἱατρικῇ φιλοσοφίᾳ μόλις εὑρε

δέκα περιπτώσεις αναφερομένης ἐν διαστήματι δέκα περιόδου ἐτών, παρατήρησε δὲ καὶ αὐτὸς τρεῖς. Ὁ ἄγγλος Trier ἀναφέρει ὅτι κατὰ μέσον ὄρον ἐπὶ 9, 3 περιπτώσεων ἔλκου τοῦ στομάχου εὔρεν ἓν ἔλκος τοῦ δωδεκαδακτύλου.

Ἐνῶ τὸ ἔλκος τοῦ στομάχου ἀπαντᾶται μᾶλλον εἰς γυναῖκας, τὸ ἔλκος τοῦ δωδεκαδακτύλου ἀπαντᾶται μᾶλλον εἰς ἄνδρας. Ὁ Krauss μεταξὺ 64 περιπτώσεων εὔρε 58 εἰς ἄνδρας καὶ 6 εἰς γυναῖκας, λοιπὸν ἀναλογίαν ὡς 10: 1, ὃ δὲ Trier ἀναφέρει 5: 1.

Ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν παρατηρήθη τὸ ἔλκος τοῦ δωδεκαδακτύλου κυρίως κατὰ τὴν ὄριμον μεταξὺ 30—40, ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην.

Περὶ δὲ ἐπαγγέλματος ἢ βίου ἐν γένει ἢ ἄλλων παραγωγικῶν ἀφορμῶν ὡς πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ στομαγίου ἔλκου οὐδὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν μετὰ βεβαιότητος. Ὁ Dudensing παρατήρησεν αὐτὸ εἰς φυματιῶντα (Arch. der Heilk. 1860 σ. 184.).

Παθολογικὴ Ἀνατομία.

Τὸ στομαγίου ἔλκος γεννᾶται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ τὴν ἀνωτέραν ἐγκαρσίαν μοῖραν τοῦ δωδεκαδακτύλου συνήθως ἐν τῷ προσθίῳ σπανιώτερον ἐν τῷ ὀπίσθιῳ τοίχῳ αὐτοῦ, ὅτε μὲν ἐν, ὅτε δὲ καὶ πλεῖστον συνάμα, κεχωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων ἢ καὶ συρόντα εἰς ἓν. Ὁ Dudensing παρατήρησεν ἐν τῷ αὐτῷ νεκρῷ τέσσαρα, ὃν τὰ δύο συνέρρεον εἰς ἓν, ἅπαντα κατὰ τὴν ἀνωτέραν ἐγκαρσίαν μοῖραν, καὶ ἐν ἐπουλωμένον κατὰ τὴν μεσαίαν μοῖραν (Arch. der Heilkunde 1860 σ. 184.). Σπανιώτερον παρατηρήθη κατὰ τὴν κατιούσαν καὶ σπανιώτατα κατὰ τὴν κατωτέραν ἐγκαρσίαν μοῖραν.

Ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις καὶ οἱ ἀνατομικοὶ χαρακτῆρες εἶνε οἱ αὐτοὶ πρὸς τοὺς τοῦ ἔλκου τοῦ στομάχου· παρατηρήθη δὲ μόνον ὅτι τὸ ἔλκος τοῦ δωδεκαδακτύλου ἐκτείνεται συχνότερον κατὰ ἐγκαρσίαν διεύθυνσιν. Μέγεθος ἔχει τὸ ἔλκος ἀπὸ μονολέπτου μέχρι τελλήρου (Herzfelder).

Ὡς ἐν τῷ στομάχῳ, οὕτω καὶ ἐν τῷ δωδεκαδακτύλῳ πολὺ αἰκίς τὸ ἔλκος ἴσται πρὶν ἢ χωρῆσθαι μέχρι διατρήσεως· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἢ οὐλὴ αὐτοῦ ρικνύεται καὶ περισπᾷ ἢ περισφίγγει ὅτε μὲν τὸν πυλωρὸν, ὅτε δὲ τὸν χοληδόχον καὶ ἄλλοτε τὸν οὐρσογγιανὸν πόρον.

Τὸ ἔλκος προβαίνει κατὰ βάθος διαβιβρώσκει πολλὰ αἰκίς καὶ ἐπιφέρει ἀναλόγως τοῦ μεγέθους αὐτῶν αἰμορραγίας ἐπισήμως· χωρῆσαν δὲ μέχρι τοῦ ὀρθογόνου ὕμενος παρῆγει περιτονίτιδα περιορισμένην, δι' ἧς τὸ δωδεκαδακτύλον προσφύεται πρὸς παρακείμενόν τι ὄργανον, ὅπερ σχηματίζει τὸν πυθμένα τοῦ ἔλκου καὶ ἀποφράσσει τὸ τρήμα, ὅταν ἐπέλθῃ καὶ τοῦ ὀρθογόνου ὕμενος διάβρωσις. Παρατηρήθη δὲ ἢ πρόσφυσις αὕτη μέχρι τοῦδε πρὸς τὸ ἥπαρ, τὸ πάγκρεας, τὴν χοληδόχον κύστιν, καθ' ἣν περιπτώσει ἐγένετο συριγγώδης συγκοινωνία μεταξὺ χοληδόχου κύστεως καὶ δωδεκαδακτύλου, καὶ πρὸς τὸ ὀπίσθιον τοίχωμα τῆς κοιλίας, ὅτε ἢ διάτρησις ἐχώρησε διὰ τῶν κοιλιακῶν τοιχωμάτων εἰς τὰ ἐκτὸς καὶ ἄνω καὶ ἐσχημάτισε συριγγίον ὑπὸ τὴν δεξιὰν ὠμοπλάτην μεταξὺ 7 καὶ 8 πλευρᾶς ἢ ἐγένετο διάβρωσις κατὰ μῆκος τῆς σπονδυλικῆς στήλης καὶ τῶν μεγάλων ἀγγείων πρὸς τὰ ἄνω ἐπεκτεινομένη μέχρι τοῦ τραχήλου (Krauss: in Path. Anat. von Klebs. s. 275). Ἡ διάτρησις ἐπέρχεται καὶ ἄνευ τοιαύτης προσφύσεως, ἐκχέεται δὲ τότε διὰ τοῦ τρήματος εἰς τὴν κοιλίαν τὸ ἐμπεριεχόμενον τοῦ ἐντέρου καὶ ἐπάγει περιτονίτιδα θανατηφόρον. Σπχνίως δὲ μετὰ τῆς διατρήσεως συμβαίνει συνάμα καὶ αἰμορραγία ἐντὸς τῆς κοιλότητος τοῦ περιτοναίου. Ἡ διάτρησις συμβαίνει συνήθως κατὰ τὴν προσθίαν ἐπιφάνειαν τῆς ἀνωτέρας μοίρας, ὅπου ὡς εἶδομεν, ἐδρεύει συχνότερον τὸ ἔλκος· ἐκ 16 διατρήσεων αἱ 12 ἐγένοντο κατὰ τὴν προσθίαν ἐπιφάνειαν τῆς ἀνωτέρας μοίρας.

Ἀξιοσημείωτος εἶνε ἐνταῦθα καὶ ἡ γινομένη παρὰ φύσιν συγκοινωνία μεταξὺ στομάχου καὶ δωδεκαδακτύλου διὰ συριγγίων, προσρχομένων ἐκ διατρήσεως τῆς βαλβίδος τοῦ πυ-

λωρού ἢ ἐκ συγκυριωνίας μεταξὺ στομάχου καὶ κατωτέρως μοίρας τοῦ δωδεκαδακτύλου.

Συμπτώματα καὶ ἔκβασις.

Τὸ ἔλκος τοῦ δωδεκαδακτύλου ἔχει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λυθάνουσαν πορείαν· δύναται μάλιστα καὶ νὰ ἰαθῇ ἐπουλωθὲν ἄνευ συμπτωμάτων. Πολλὰκις ὅμως ἐν μέσῳ ἄκρας κατὰ τὸ φαινόμενον υγιείας ἢ ἀφοῦ προσηγηθῶσιν ἐνοχλήσεις τινὲς πλεόν ἢ ἔλαττον βραχυχρόνιοι, ἀλλὰ τοσοῦτον ἀσήμαντοι, ὥστε νὰ μὴ διεγείρῳσιν ὑπόνοιαν περὶ τῆς ὑπαρχούσης βαρείας νόσου καὶ τῆς ἐπαπειλουμένης ἐκβάσεως, οἷον βάρος κατὰ τὸ ἐπιγάστριον, μικραὶ διαταράξεις τῆς πέψεως ἢ ἐλαφροὶ κοιλικοὶ πόνοι, ἐνσκήπτουσιν ἀπροσδοκῆτως φοβερὰ τὰ συμπτώματα τῆς διατρήσεως· ταῦτα δὲ εἶνε πόνοι αἰφνίδιοι καὶ φρικώδεις κατὰ τὴν κοιλίαν, ἰδίως κατὰ τὸ ἀνώτερον αὐτῆς μέρος, θρόψυξις βαθμιαία τοῦ δέρματος, σφυγμὸς μικρότατος ἢ καὶ ἐκλείπων, πρόσωπον ὠχρὸν, περιδεδῆ καὶ ἐξοστηκὸς, λυγμὸς, ναυτία ἢ καὶ ἔμετος, μετεωρισμὸς τῆς κοιλίας, κατὰπτωσις τῶν δυνάμεων, κυάνωσις, ταχυς, ἐντὸς μιᾶς μέχρι τριῶν ἡμερῶν, θάνατος. Ἐν δὲ τῇ νεκροψίᾳ εὐρίσκειται διάτρησις τοῦ δωδεκαδακτύλου καὶ ἡ ἕνεκα ἐκχυθεισῶν ὑλῶν ἐπεληθούσα περιτονίτις. Ὁ θάνατος ἐπέρχεται μετὰ τὴν διάτρησιν καὶ χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ περιτονίτις, ὡς ἐν τῇ περιπτώσει τῆς περιγραφομένης ὑπὸ τοῦ Bardeleben (Virch. Arch. V. s. 251.).

Ἡ περιτονίτις ἢ ἐπερχομένη ἐκ διατρήσεως τοῦ δωδεκαδακτύλου ἐπάγει ταχύτερον τὸν θάνατον ἢ ἡ ἐπιγινομένη ἐκ διατρήσεως τοῦ στομάχου, ἴσως ἕνεκα τῆς ἐκχύσεως χολῆς ἐντὸς τοῦ περιτοναίου.

Ἡ ὅσα τοιοῦτου ἀρρώστου ὁμοιάζει πρὸς τὴν τῶν πασχόντων χολέραν ἐν ἀσφυκτικῷ σταδίῳ. Ὁ Niemeyer διηγείται ὅτι εἶδε τοιοῦτον ἀρρώστον, εἰς ὃν ἐγένετο διάγνωσις χολέρας τῆς λεγομένης ξηρᾶς, ἐν δὲ τῇ νεκροτομῇ εὐρέθη ἔλκος διατρήσαν τὸ δωδεκαδάκτυλον.

Ὁ Frank ἀναφέρει ἱστορίαν νέου γινῶς εἰκοσι καὶ ἑκατὸ

εἰτῶν ἡλικίας, ὅστις ἐφαίνετο ἀναιμικός, εἶχεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη δυσώδη ἀπὸ τοῦ στόματος ἀποφορᾶν, ἀλλ' οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἀρρώστος· δύο δὲ μόνον ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἠσθάνθη ἀνορεξίαν καὶ βῆρος κατὰ τὸν στομάχον ὅτε κατελήφθη αἰφνης ὑπὸ τῶν συμπτωμάτων τῆς διατρήσεως· ἐν δὲ τῇ νεκροψίᾳ εὐρέθησαν κατὰ τὴν ἀνωτέραν ἐγκαρσίαν μοίραν τοῦ δωδεκαδακτύλου, ἀμέσως παρὰ τὸν πυλωρὸν, δύο στρογγύλαι ὀπλι, ἡ μὲν διλέπτου, ἡ δὲ πισοῦ μέγεθος ἔχουσαι· τὰ χεῖλη τῆς μεγαλειτέρας τούτων προσεκολλῶντο πρὸς παρακείμενα μόρια, ἀλλὰ πολὺ χαλαρῶς διὰ μαλακοῦ ἐξιδρώματος, ἐνθ' ἡ ἑτέρα ἠναίγετο ἐλευθέρως ἐντὸς τῆς κοιλίας. (Perfor. Duodenalgeschwür, Würtomb. med. corresp. 1856. 20).

Nick δὲ τις διηγείται ὅτι ἀνὴρ εὐσαρκος ἀλλ' ὠχρὸς τὴν ὄψιν καὶ πολυφάγος, ἡλικίας 44 ἐτῶν, ἡμέραν τινὰ ἀφοῦ ἔφαγεν οὐχὶ ὅμως πολὺ παρὰ τὸ σῆνηδες, τὸ ἑσπέρας ἐν τῷ ἀγρῷ κύψας κάτω καὶ πειραταὶς ἔπειτα νὰ ἐγερωθῇ, κατελήφθη ὑπὸ τέσσην σφοδροῦ πόνου κατὰ τὸ ἐπιγάστριον μετὰ ναυτίας, ὥστε μόλις ἐδυνήθη νὰ πορευθῇ οἰκάδε. Ἐξετασθεὶς διηγήθη ὅτι εἶχε καλῶς μέχρι πρὸ δέκα ἡμερῶν, ὅτε, φαγὼν πολὺ χοίρειον κρέας μετὰ λαχάνου, ἔφθαιρε τὴν ἑαυτοῦ ὄρεξιν καὶ ἠσθάνετο ἕκτοτε μικρὰν κακουχίαν. Πάντα τὰ χορμὴ γηθέντα ἱαματικά μέσα ὑπῆρξαν ἀτελεσφόρητα. Τὴν πρωίαν τῆς ἐπιούσης ἀνεφάνησαν πάντα τὰ συμπτώματα περιτονίτιδος, τὸ δὲ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας μετεωρισμὸς καὶ τῶν δυνάμεων κατὰπτωσις. Τὴν ἑσπέραν τῆς τρίτης ἡμέρας ἀπεβίωσεν. Ἐν τῇ νεκροψίᾳ εὐρέθη κατὰ τὸ πρόσθιον τοίχωμα τῆς ἀνωτέρας ἐγκαρσίας μοίρας τοῦ δωδεκαδακτύλου πλησίον τοῦ πυλωροῦ ἔλκος στρογγύλον διατρηθὲν. (Canstatt's Jahresbericht 1856 s. 308.).

Ἀλλὰ καὶ μὴπω χωρήσαντος τοῦ ἔλκουσ μέχρι διατρήσεως ἐπέρχεται αἰφνίδιος θάνατος ἐν μέσῳ φαινομένης υγιείας ἐξ αἰμορραγίας ἐσωτερικῆς. Τοιοῦτον παράδειγμα ἀναφέρεται διηγήρου τινὸς ἄγοντος τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας,

ὅστις πρότερον ὑγιᾶς πάντοτε ὄν, ἀπέθανεν αἰφνης ἐντὸς 36 ὡρῶν ὑπὸ τὰ συμπτώματα μελαίνης καὶ περιτονίτιδος. Ἐν τῇ νεκροψίᾳ εὗρέθη αἷμα πεπηγὸς ἐν τῷ στομάχῳ καὶ ἔλκος κατὰ τὸ ἐπίσθιον τοίχωμα τῆς ἐγκαρσίας μίρας τοῦ δωδεκαδακτύλου· ἡ ἀπώλεια τῆς οὐσίας ἐχώρει μέχρι τοῦ ἄρρογόνου ὕμενος, ὅστις ἦτο λεπτὸς μέχρι διαφανείας καὶ χαλαρῶς προσπεφυκὸς πρὸς τὸ πάγκρεας (Klinger l. c.). Λέγει δὲ ὁ Klinger ὅτι ἐξάγεται ἐκ στατιστικῶν παρατηρήσεων ὅτι τὰ μὲν κατὰ τὸ πρόσθιον τοίχωμα ἐδρεύοντα ἔλκη συνειθίζουσι ν' ἀπολήγωσιν εἰς διάτρησιν, τὰ δὲ κατὰ τὸ ἐπίσθιον, ὅπου ὑπάρχει καὶ ὁ κύριος διακλαδισμὸς τῶν ἀγγείων, εἰς αἰμορραγίαν.

Ἐνῶ τοῦ ἔλκους τοῦ στομάχου αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἄνευ προηγηθέντων σπουδαίων συμπτωμάτων ἐπέρχεται διάτρησις, εἶνε σπάνιαι, τὸναντίον συμβαίνει εἰς τὸ ἔλκος τοῦ δωδεκαδακτύλου· κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε παρατηρηθέντα σπάνιαι εἶνε αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς προηγοῦνται συμπτώματα σπουδαία, ἐξ ὧν δύναται ὁ ἰατρὸς νὰ ὀδηγηθῆ πρὸς διάγνωσιν τῆς νόσου.

Εἰς πολλὰς τῶν περιπτώσεων, ὧν αἱ μὲν εἶχον λαυθάνουσαν πορείαν αἱ δὲ παρεκλογουθύντο ὑπὸ σπουδαίων συμπτωμάτων, παρατηρήθη ὅτι οἱ ἄρρωστοὶ εἶχον πρόσωπον ὠχρὸν, τινὲς δὲ καὶ παρὰ τὴν ἡλικίαν αὐτῶν γεροντοειδές.

Ἐν τῶν κυριωτέρων συμπτωμάτων τοῦ ἔλκους τοῦ δωδεκαδακτύλου εἶνε ὁ πόνος. Οὗτος, αὐξάνων τῇ ἐπιθλίψει, δὲν περιορίζεται εἰς ὀρισμένον σημεῖον, ὅπως συνήθως, ὅταν τὸ ἔλκος ὑπάρχη ἐν τῷ στομάχῳ, ἀλλ' ἐκτείνεται ἢ καθ' ἕλον τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς κοιλίας ἢ παρατηρεῖται μᾶλλον πρὸς τὸ δεξιὸν ὑπόχονδριον, κατὰ τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ δεξιοῦ ὀρθοῦ μύου. Ὁ πόνος εἶνε ἢ συνεχὴς καὶ ἐλαφρὸς ἢ συνήθως ἐπέρχεται κατὰ παροξυσμοὺς ὥρας τινὰς, 2—5, μετὰ τὸ φαγητόν· εἶνε δὲ τόσοσιν δριμύς, ὥστε ἀναγκάζει τὸν ἄρρωστον νὰ προκαλέσῃ ἔμετον πρὸς ἀνακούφισιν. Τὸ εἶδος τῶν προσλαμβανόμενων τροφῶν εἶνε ἀδιάφορον ὡς πρὸς τὴν σφαιρότητα τοῦ

πόνου, ἐνῶ ὅταν τὸ ἔλκος ἐδρεύῃ ἐν τῷ στομάχῳ, ὅσῳ δυσπεπτότεραι αἱ τροφαί, τόσοσιν δριμύτερος ὁ πόνος. Οὐδαμοῦ δὲ ἀναφέρεται ὅτι ὁ πόνος ἀντάποκρίνεται καὶ κατὰ τὴν βράχιν, ὡς συμβαίνει συνήθως εἰς τὰ ἔλκη τοῦ στομάχου. Καὶ κενού ὄντος τοῦ στομάχου ἐπέρχονται καρδιαλγικοὶ πόνοι, ἀλλὰ σπανίως.

Ἐκτὸς τοῦ πόνου σύμπτωμα σπουδαῖον ἀλλ' οὐχὶ σταθερὸν εἶνε ἡ αἰμορραγία. Ἡ αἰμορραγία ὅταν μὲν τὸ ἔλκος ἐδρεύῃ ἐν τῷ στομάχῳ, συνήθως ἐκδηλοῦται ὡς αἱματέμεσις, ὅταν δ' ἐν τῷ δωδεκαδακτύλῳ ὡς κένωσις αἱματηρὰ ἐκ τῆς ἔδρας· πολλάκις ὅμως ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ δύο νοσήματα ἢ τε αἱματέμεσις καὶ ἢ αἱματηρὰ κένωσις· ἀλλὰ σημειωτέον ὅτι εἰς τὸ ἔλκος τοῦ δωδεκαδακτύλου ἢ αἰμορραγία δὲν εἶνε τόσοσιν συχνή, ὅσον εἰς τὸ ἔλκος τοῦ στομάχου. Ὁ Krauss ἀναφέρει μεταξὺ 70 περιπτώσεων ἔλκους τοῦ δωδεκαδακτύλου 20, καθ' ἃς παρατηρήθη αἰμορραγία ἀπὸ τοῦ στόματος καὶ τῆς ἔδρας.

Ἠλὴν δὲ τούτων συνυπάρχει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ κατάρρους τοῦ στομάχου μετὰ πάντων αὐτοῦ τῶν συμπτωμάτων, οἷον βάρους, αἰσθήματος πληρώσεως, ἐρυγῶν, πυρώσεως, ἔμετου κτλ. Ὁ ἔμετος δὲν εἶνε τόσοσιν συνήθης ὅσον εἰς τὸ ἔλκος τοῦ στομάχου. Ἡ ἔρεξις ἐλλείπει ἢ ὑπάρχει κατὰ φύσιν. Ἡ θρέψις, ὅταν δὲν ἐπέλωσιν ἄφθονοι αἰμορραγίαὶ καὶ δὲν συνυπάρχη καὶ κατάρρους τοῦ στομάχου, μένει σχεδὸν ἀναλλοίωτος. Παρατηρήθη ὅμως καὶ τῶν δυνάμεων καὶ τῆς θρέψεως βαθμιαία ἐλάττωσις πλεόν ἢ ἐλαττον ἀξιοπαρητήρητος, προβαίνουσα καὶ μέχρι μαρασμοῦ. Συνήθως ὑπάρχει δυσκοιλιότης· ἀλλὰ καὶ τακτικαὶ κενώσεις καὶ διαφροὶ καὶ παρατηρήθησαν.

Εἰς τινὰς περιπτώσεις παρατηρήθη καὶ ἑκτερος, ἀλλ' ὅχι συχνάκις· τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει ὅτι ὑπάρχοντος ἔλκους τοῦ δωδεκαδακτύλου δὲν συνυπάρχει πάντοτε καὶ κατάρρους αὐτοῦ· διότι τότε ἤθελε συνυπάρχη πάντοτε καὶ κατάρρους ἑκτερος.

Διὰ τῆς φυσικῆς ἐξετάσεως εὐρίσκεται πολλάκις ὁ στόμαχος ἀνευρυσμένος.

Ἡ ἐκβάσις εἶνε συνήθως κακὴ· ὁ δὲ θάνατος ἐπέρχεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ διατρήσεως· σπανιώτερον ἐξ αἰμορραγίας μεγάλης, καθ' ἣν ὁ ἄρρώστος καταπίπτει, γίνεται κατάψυχρος, λειποθυμῆται καὶ μένει νεκρὸς (Oppolzer, Allg. Wien. med. Zeit. 1861. N° 2.) ἢ ἐκ βαθμιαίας ἐξαντλήσεως καὶ ἐπακολουθημάτων ἄλλων.

Εἰς ὁκτώ ἐκ 13 περιπτώσεων, ἃς ἀπαριθμεῖ ὁ Klinger ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἐκ διατρήσεως· ταύτην δ' ἐπτάκις συνώδευσε περιτονίτις, ἅπαξ δὲ μόνον δὲν ὑπῆρχον σημεῖα περιτονίτιδος. Εἰς τὰς λοιπὰς δὲ περιπτώσεις τρεῖς μὲν ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἐξ αἰμορραγίας, ἅπαξ ἐκ συνυπαρχούσης φυματώσεως καὶ ἅπαξ ἐκ στενώσεως τοῦ πυλωροῦ.

Τὸ ἔλκος καὶ ἐν τῷ δωδεκαδακτύλῳ ὡς καὶ ἐν τῷ στομάχῳ ἴσται ἀφ' ἑαυτοῦ, ὡς εἶπομεν. Καθόσον δὲ ἡ ἔκσις γίνεται τάχιον ἢ βράδιον, καθόσον δηλ. τὸ ἔλκος ἐχώρησε βαθύτερον ἢ ἔμεινεν ἐπιπόλαιον καὶ ἀναλόγως τοῦ μεγέθους αὐτοῦ, καὶ αἱ ἐκ τῆς ἴσεως ἀλλοιώσεις καὶ ἀνωμαλῖαι εἶνε διάφοροι (ἴδε σ. 11) καὶ ἐνίοτε θανατηφόροι. Ὁ Herzfelder (Zeitschrift der k. k. Gesell. der Aerzte zu Wien 1856) περιγράφει τοιαύτην περίπτωσιν ἀξιοσημείωτον τὴν ἐξῆς. « Ἄνθρωπος ἡλικίας 46 ἐτῶν ἀνευ γνωστῆς αἰτίας ἔπασχε πρὸ 5 ἐτῶν ἐρυγὰς δξσίας καὶ ἐμέτους, πρὸ πάντων νήσθη καὶ δσάκις ἔτρωγε θερμὰ καὶ δξζα ἐδέσματα. Ἰῆχε πάντοτε ὕρεξιν, ἀλλὰ μετὰ τὸ τέλος τῆς πέψεως μάλιστα δὲ τὴν νύκτα κατελαμβάνετο ὑπὸ πόνου δριμύως κατὰ τὴν γαστρικὴν χώραν, εἰς ἣν ἐπηκολούθει ἔμετος. Πρὸ ἐνὸς ἔτους ἔπασχε καθ' ἐκάστην μετὰ μεσημβρίαν πυρετὸν, διαρκούντος τοῦ ὁποῦ δὲν ἐπῆρχετο ἔμετος. Καὶ ὑπὸ θεραπείαν δὲ διατελῶν ὁ ἄρρώστος οὗτος κατελαμβάνετο τὴν νύκτα συχνάκις ὑπὸ καρδιαγίας ἐπὶ πολλὰς ὥρας, καὶ ἠναγκάζετο νὰ προκαλέσῃ ἔμετον, ὅπως ἀνακουφισθῇ. Ὁ στόμαχος ἦτο πάλιν ἀνευρυσμένος καὶ ἐκλιδαζεῖ ἢ δὲ χώρα τοῦ ἐγκρασίου κώλυται

ὑπῆρχεν ὑπόσκληρος· αἱ ἀπὸ τῆς κοιλίας κενώσεις κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας ἦσαν πολλαὶ καθ' ἐκάστην καὶ πάντοτε ὑδαρεῖς· ἐντὸς τῶν ἐμεσμάτων εὐρίσκετο πλῆθος σαρκίνης καὶ λεῖψανα τροφῶν. Τελευταίον ἀνεφάνη πυρετὸς μετὰ ἰκτέρου, ὅστις ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ταχέως ἠῤῥησε· συγχρόνως δ' ἐξωγχοῦτο τὸ ἥπαρ καὶ ἐσχηματίζετο κατὰ τὴν χώραν τῆς χοληδόχου κύστεως ὄγκος· πρὸς ταῦτοις ἐπῆλθον καὶ δυσώδεις ἐρυγαὶ καὶ αἱματέμεις καὶ αἱματηραὶ κενώσεις· καταπεσόντος δὲ τοῦ ὄγκου ἐξάντησις καὶ θάνατος.

Ἐν τῇ νεκροψίᾳ εὐρέθη ἐν τῷ ὀπισθίῳ τοίχῳ τοῦ δωδεκαδακτύλου ἔλκος στρογγύλον, ἔχον ταλήρου μέγεθος, καὶ πυθμένα τὸ πάγκρεας, πρὸς β' ἦτο συμπεφυκὸς τὸ δωδεκαδάκτυλον. Ὁ στόμαχος ἦτο ἀνευρυσμένος καὶ ὑπερτροφικός. Ἡ χοληδόχος κύστις διερράγη, λεπτυνθέντων τῶν τοιχωμάτων αὐτῆς μέχρι διαφανείας, ἡ δὲ χολὴ διεχύθη ἐντὸς τῆς κοιλίας. Τὰ ἀπὸ τοῦ ἔλκουσ δεινὰ εἶχον ἤδη καταπαύση, ὅτε κατὰ τὸν τελευταῖον χρόνον ἴσως ἐκ ριχνώσεως τῆς οὐλῆς τοῦ ἔλκουσ περιεσπάσθησαν τὰ μέρη καὶ ἀπεφράχθη ὁ χοληδόχος πόρος, ἐπῆλθε δὲ ἰκτερος καὶ ὑπερεπληρώθη χολῆς ἡ κύστις ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐξετάθη καὶ ἐλεπτύνθη καὶ διερράγη.»

Διάγνωσις καὶ θεραπεία.

Ἡ διάγνωσις τοῦ ἔλκουσ τοῦ δωδεκαδακτύλου εἶνε ἀδύνατος, ὅποταν ἡ πορεία αὐτοῦ παρακολουθῆται ὑπὸ ελαφρῶν μόνον ἐνοχλήσεων. Καὶ διατρήσεως δ' ἐπιβουήσης μετὰ πάντων τῶν ἐξ αὐτῆς συμπτωμάτων, μεγαλειτέρα εἶνε ἡ πιθανότης περὶ τῆς ὑπάρξεως ἔλκουσ ἐν τῷ στομάχῳ, καθόσον τοῦτο ἀπαντάται συχνότερον. Ὅταν ὅμως ἡ γένεσις τοῦ ἔλκουσ συνοδεύεται ὑπὸ συμπτωμάτων σπουδαίων κατὰ τὴν χρονίαν αὐτοῦ πορείαν, ἡ διάγνωσις πολλάκις εἶνε δυνατὴ. Πολλὰ δὲ ἀναφέρονται περιπτώσεις, κατὰ τὸν Niemeyer (Pathol. I. p. 638), καθ' ἃς ἐγένετο μετὰ μεγάλης πιθανότητος ἡ διάγνωσις ἔλκουσ τοῦ δωδεκαδακτύλου ἐκ τοῦ περιοδικοῦ πόνου, τοῦ ἐδρεύοντος μᾶλλον κατὰ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον καὶ ἐπερ

χομένου πολλές ώρας μετά τὸ φαγητόν, ἐκ τῶν συνυπαρχόντων φαινομένων δυσπεψίας καὶ ἀναπτύξεως δξέων, καὶ ἐνίοτε ἐκ μεγάλης τοῦ στομάχου εὐρύσεως, ἣτις εὐκόλως ἀποδεικνύεται· ἐν τούτοις ἡ σύγχυσις τοιούτων περιπτώσεων πρὸς ἀπλῆς ἢ καρκινωματώδεις στενώσεις τοῦ πυλωροῦ εἶνε πολλάκις ἀναπόφευκτος.

Προηγηθέντα ἐγκαύματα τοῦ δέρματος καθιστῶσι βεβίαια τὴν διάγνωσιν ἔλκους τοῦ δωδεκαδακτύλου.

Ὅταν μετὰ τῶν συμπτωμάτων τούτων ὑπάρχωσι καὶ ἀπὸ τῆς ἕδρας αἱματηραὶ κενώσεις, ὧν τὴν πηγὴν δὲν δυνάμεθα ἄλλως νὰ ἐξηγήσωμεν, ἡ διάγνωσις τοῦ ἔλκους τοῦ δωδεκαδακτύλου γίνεται πιθανωτέρα.

Παρατηρήθησαν εἰς νεογνὰ αἱμορραγίαι, ὧν πηγὴ εὐρέθησαν ἔλκη τοῦ δωδεκαδακτύλου· τοιαύτας περιπτώσεις ἐκτὸς τοῦ Hecker παρατήρησε δύο καὶ ὁ Καθηγητὴς O. Spiegelberg ἀναφερομένης συνοπτικῶς ἐν Schmidt's Jahrbücher 1870 N° 5. p. 159. Εἰς ἐν θήλυ βρέφος κατὰ τὸ φαινόμενον ὑγιὲς ἐπῆλθε τὴν 4 ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ ἀφθονοῦ κένωσις αἵματος ἀπὸ τοῦ στόματος καὶ τῆς ἕδρας, ὀλίγας δὲ ὥρας ὕστερον ὑπὸ φαινόμενα ἀναιμίας ὁ θάνατος. Ἐν τῇ νεκροψίᾳ εὐρέθη ὁ βλεννογόνος ὄμην τοῦ οἰσοφάγου πλησίον τοῦ στομάχου ἐξωθητικῶς καὶ φέρων ἔχνη αἵματος· οἱ ὄμηνες τοῦ ὑπ' ἀριῶν διατεταμένου στομάχου ὠχροί· ἐπὶ τοῦ βλεννογόνου ὄμηνος παρατηροῦντο αἵματος ἐναποθέσεις εὐαπόξεστοι, εἰς τινὰς δὲ τόπους καὶ ἐκχυμώσεις ὅσον κεφαλὴ βελόνης μεγάλαι. Ἐν ἀρχῇ τοῦ δωδεκαδακτύλου ἀμέσως μετὰ τὴν βαλβίδα τοῦ πυλωροῦ ἦτο ἀπόλεια οὐσίας στρογγύλη πλέον τῆς φακῆς ἔχουσα μέγεθος, βαθέως χωροῦσα εἰς τὸ μυϊκὸν στρώμα, καλυπτομένη δὲ ὑπὸ στερεῶς ἐπ' αὐτῆς προσσκεκολλημένου θρόμβου αἵματος.

Τὸ δεύτερον βρέφος, ὡσαύτως θήλυ, καταλήφθη 30 ὥρας μετὰ τὴν γέννησίν του ὑπὸ αἱματεμέσεως, εἰς ἣν μετ' ὀλίγον ἐπεκολούθησαν ἀπὸ τῆς ἕδρας αἱματηραὶ κενώσεις μέτριαι· τὸ βρέφος ἀπέθανεν ὑπὸ φαινόμενα ἀ-

ναιμίας τὴν πεντηκοστὴν ὥραν τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Ἐν τῇ νεκροψίᾳ εὐρέθη ὁ στόμαχος περιέχων αἷμα πεπηγὸς, ὁ βλεννογόνος ὄμην ὠχρὸς καὶ ἀβλαβής. Ἐν τῷ δωδεκαδακτύλῳ ἀκριβῶς ἐν τῷ μέσῳ μεταξὺ τοῦ στομίου τοῦ πυλωροῦ καὶ τοῦ χοληδόχου πόρου ἔκειτο θρόμβος 2 ὑφεκτόμετρα περίπου μακρὸς, τὸν αὐτὸν τοῦ ὄλου ἐντέρου πληρῶν, στερεὸς, εἰς τινὰ μέρη ἀποχρωματισθείς. Ἦτο δὲ κατὰ τινὰ θέσιν τοῦ ὀπισθίου τοιχώματος τοῦ δωδεκαδακτύλου στερεῶς προσσκεκολλημένος· ἀπομακρυνθέντος μετὰ προσοχῆς τοῦ θρόμβου τούτου ἀνεφάνη ἔλκος κείμενον ἐγκαρσίως τοῦ ἐντέρου, ἔχον μῆκος 1 ὑφεκτομέτρου, πλάτος 1 [2, καὶ περιφέρειαν ὀλίγον ἀνώμαλον· λεπτὸν δὲ στρώμα τοῦ ἐντερικοῦ τοιχώματος (ὁ ὀβρογόνος) ἀπεχώριζεν αὐτὸ ἀπὸ τῆς κάτωθεν ὑποκειμένης κεφαλῆς τοῦ παγκρέατος. Ἀμέσως κάτωθεν τοῦ ἔλκους τούτου ὑπῆρχον δύο ὅμοια, φακῆς μέγεθος ἔχοντα καὶ φέροντα ἐν τῷ μέσῳ μικρὰ πηγμάτα λικῆς, ὡς ἐκ ὀρομβωθέντων ἀγγείων προερχόμενα, δὲν ἀνευρέθησαν ὅμως μεγαλύτερα ἀγγεῖα ὡς πηγὴ τῆς αἱμορραγίας.

Ἡ θεραπεία τοῦ ἔλκους τοῦ δωδεκαδακτύλου εἶνε ἡ αὐτὴ καὶ ἡ τοῦ ἔλκους τοῦ στομάχου.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΕΥΡΥΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ ΔΙΑ ΤΗΣ ΓΑΣΤΡΑΝΤΑΙΑΣ,

ὑπὸ

DR. G. WIESNER.

Νομίζων ὅτι πᾶς ἰατρός ἔχει καθήκον νὰ δημοσιεύῃ ἀναμφισβόλους θεραπευτικὰς ἐπιτυχίαις, ἐπωφελοῦμαι προθύμως τῆς ἀδείας, ἣν ὁ καθηγητὴς K. Niemeyer ἔδωκέ μοι καὶ παραδίδω εἰς τὴν δημοσιότητα ὅσα ἐν τῇ κλινικῇ αὐτοῦ παρατήρησα περὶ τῆς ὠφελείας, ἣτις προέρχεται ἐφαρμοζομένης τῆς γαστραντλίας ἐπὶ μεγάλου ἀνευρυσμοῦ τοῦ στομάχου· πράττω δὲ τοῦτο προθυμότερον, καθόσον, ὡς φαίνεται, εἰς ὀλίγους εἶνε γνωστὰ αἱ παρατηρήσεις τοῦ Kussmaul, ὅστις

πρώτος εισηγάγε την τοιαύτην Θεραπείαν, και ούτινος τὰ ἐκ πείρας ἐξαγόμενα δύναμαι νὰ επικυρώσω. Ἄριστοι δ' ἐνταῦθα ν' ἀναφέρω διεξοδικῶς μίαν μόνην περίπτωσιν, εἰς ἣν θέλω ἐπισυνάψῃ ὅσας ἄλλας ἕκαστα παρατηρήσεις ἐν τῇ κλινικῇ τοῦ Niemeyer.

J. Allhammer, ἡλικίας 34 ἐτῶν, ὑπηρέτης χωρικός, καταγόμενος ἐξ οἰκογενείας ὑγιούς, ἦτο και αὐτὸς μέχρι τοῦ 26 ἔτους τῆς ἡλικίας ἐντελῶς ὑγιής (1859). Κατὰ τὰ ἔτη 1855 και 1856 διετέλεσεν εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν και ὑπέφερε τοὺς ἐξ αὐτῆς κόπους εὐκόλως. Τῷ 1859 ἐνόσησε μετὰ πόνων κατὰ τὴν στομαχικὴν χώραν, οἵτινες ἐπῆρχοντο ἰδίως μετὰ τὴν ληψὶν τροφῶν συνήθως δὲ ἡμίσειαν ὥραν μετὰ τὸ φαγητὸν ἐπηκολούθει ἔμετος, μεθ' ὃν ὁ ἄρρωστος ἀνεκουφιζέτο. Ὁ ἄρρωστος λέγει ὅτι εἶδε πολλάκις μελανὰ ὀρμυβία ἐντὸς τῶν περι τὸ τέλος τοῦ ἐμέτου ἐκβαλλομένων ὕλων, οὐδέποτε ἕως ἡμερῶν μεγάλην ποσότητα αἵματος τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἢ ἀποπάτησις ἦτο περίπου φυσικῇ, ἀλλὰ κατὰ ποσὸν ὀλίγη. Ἄνευ ἰατρικῆς βοήθειας βελτιωθείς τὸν χειμῶνα ὑπέστη ὑποτροπὴν τὸ ἔαρ και ἐξηκολούθησεν ἕκτοτε διηλεκτικῶς πάσχων ὅτε μὲν εἰς ἐλάσσονα, ὅτε δὲ εἰς μείζονα βαθμὸν ἀπὸ θέρους τοῦ 1866 ἡ κατάστασις τοῦ ἄρρώστου προέβη ἐπὶ τὰ χεῖρα. Εἰς τὰ ἐμέσματα ὑπάρχει συχνάκις αἷμα καθ' ὃν δὲ χρόνον εἰσῆλθεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον ἀπεπάτει κατὰ πᾶσαν 5 ἢ 6 ἡμέραν μετὰ μεγάλης δυσκολίας μικρὰν ποσότητα κοπράνων ὡς λίθος σκληρῶν. Ὁ ἄρρωστος ἐπὶ μακρὸν ἤδη χρόνον οὐδὲν ἄλλο ἔτρωγεν ἢ γάλα διότι πᾶσα ἄλλη τροφή 1/4 ἢ τὸ πολὺ 1/2 ὥραν μετὰ τὴν πρόσληψιν πλὴν σφοδρατάων πόνων προκαλεῖ και ἔμετον. Συχνάκις ἐκενοῦντο διὰ τοῦ ἐμέτου μεγάλα ποσότητες δὲν παρετήρησεν ἕως ὁ ἄρρωστος ὅτι ὁ τοιοῦτος ἔμετος εἶχεν ἀγαθὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἀποκατάσεως τὰ οὔρα λέγει ὅτι ἐπ' ἐσχάτων ἠλαττώθησαν οἱ πόδες αὐτοῦ οὐδέποτε ἐξοιδήθησαν ἐπειδὴ ἐπὶ τέλους οὐδὲ τὸ γάλα

ἦνέχεται, κατέφυγε τὴν 5 Δεκεμβρίου 1867 εἰς τὴν Κλινικὴν τῆς Γυβίγγης.

(Παροῦσα κατάστασις). Ὁ ἄρρωστος αἰτιάται ἐρυγὰς ὀξείας, αἰσθητὰ πληρώσεως, μετὰ ὀλίγης τροφῆς πρόσληψιν πόνους και ναυτίαςιν μέχρις οὐ μετὰ 1/4 τῆς ὥρας ἐπέληθη ἔμετος και οἱ πόνοι μετριασθῶσι ἀπὸ 4 ἡμερῶν οὐδεμίαν κένωσις. Κατακλιόμενος ὑπτίως και ἔχων πλήρη τὸν στόμαχον αἰσθάνεται δεινὴν καύσιν ἀνερχομένην μέχρι λαμποῦ, ἐπὶ δὲ τὸ ἀριστερὸν πλευρὸν κείμενος ἔχει κατ' αὐτὸ πόνους και δύσπνοιαν. Τὸ πρόσωπον εἶνε ῥυπαρῶς κιτρινωπὸν και κατεσκληρὸς ἰσχυρῶς δὲ κεχαραγμέναι γραμμαι, διήκουσαι ἀπὸ τῆς βίβης πρὸς τὰς γωνίας τοῦ στόματος, καθιστῶσι τὴν ἐκφρασίαν τοῦ προσώπου δυσάρεστον.

Ἡ ἐπιπεφυκὸς λευκὴ, ἡ γλῶσσα ἐπιεχειρισμένη, τὰ τοῦ φάρυγγος κατὰ φύσιν. Ἡ ὄσις τῆς καρδίας φαίνεται εἰς τὴν κατὰ φύσιν χώραν τοῦ θώρακος, ὅστις εἶνε καλῶς διαπεπλασμένος. Ἡ ἀναπνοὴ γίνεται ἐπαρκῶς κατὰ πλευροκοιλιακὸν τύπον δύσπνοια ὑπάρχει μόνον ὀσάκις ὁ ἄρρωστος κατακλιθῆ ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν πλευρὸν. Ἐπίκρουσις και ἀκρόσις οὐδεμίαν ἀποδεικνύουσιν ἀνωμαλίαν εἰς τὴν καρδίαν οὐδὲ εἰς τοὺς πνεύμονας. Κατὰ τὸ ἐπιγάστριον ἀπὸ τοῦ κατωτέρου ἕκρου τοῦ στέρνου μέχρι κάτωθεν τοῦ ὀμφαλοῦ ἐπὶ δύο δακτύλους φαίνεται ἐξόγκωσις ἣτις ἐξαφανίζεται, ὅταν ὁ ἄρρωστος κῆται ὑπτίως. Διὰ τῆς ψηλαφήσεως οὐδεὶς ἀποδεικνύεται ἕγκος, ἀλλὰ μόνον ἀσαφὴς κλυδασμὸς κατὰ τὴν ἐπιγαστρικὴν χώραν, ἣτις ὅμως εἰς μεγάλην ἔκτασιν παρέχει ἐντύπωσιν, ὁποῖα προσγίνεται ἐκ προσκεφαλαίων πεπληρωμένων ἀέρος. Τὰ ὀλίγα οὔρα ψυχόμενα παρουσιάζουσιν ἀφθονον λευκὸν ἕζημα φωσφορικῶν ἀλάτων. Ἄμα τῇ εἰσόδῳ ὁ ἄρρωστος ἤμυσεν ἐντὸς τῶν ἐμεσμάτων δὲν εὐρίσκεται σαρκίνη εἶνε δὲ ταῦτα λίαν ὀξεῖα. Διάγνωσις: οὐλώδης στένωσις τοῦ πυλωροῦ ἀνευρισμὸς τοῦ στομάχου. Ὁ ἄρρωστος ὑποβάλλεται εἰς τὴν διὰ τῆς γαστροαντλιας Θεραπείαν.

7 Δεκεμβρίου. Ὁ ἄρρωστος τρέφεται ἐπὶ δύο κατὰ συνέ-

χειαν ημέρας ἐκ μόνης βευστῆς τροφῆς, λαμβάνει δὲ συνάμα καὶ μαγνησίαν κεκαυμένην' καὶ ἡσθάνετο μὲν ἐξ αὐτῆς βρα-
 χεῖαν τῆς καταστάσεως αὐτοῦ βελτίωσιν, ἀλλ' ὅμως ἤμει-
 δις καθ' ἐκάστην. Σήμερον περὶ τὴν ὄραν τῆς πρωίας
 εἰσῆλθον κατὰ πρῶτον ὁ οἰσοφαγίος καθετήρ' ἕνεκα δὲ τοῦ
 ἐξ αὐτοῦ προελθόντος ἐμέτου ὁ ἄρρωστος ἐξέβαλεν ἐν μέρει
 διὰ τοῦ σωλήνος, ἐν μέρει καὶ παρ' αὐτῷ διὰ τῆς φυσικῆς
 ὁδοῦ, δύο ποτήρια περίπου βευστοῦ ἐξέος. Διὰ τῆς γαστραν-
 τλίας ἐκενώθη καὶ ἄλλο ποτήριον λίαν ὀξέος βευστοῦ, πα-
 ρηγγέθη δὲ εἰς τὸν ἄρρωστον νὰ λαμβάνῃ καθ' ἐκάστην ὡ-
 ραν ἓν κοχλιάριον ἐξ ἀνθρακικῆς μαγνησίας (γραμμ. 5) ἐν
 ἀπεσταγμένῳ ὕδατι (200). Ὀλίγον μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς
 ἀντλίας ὁ ἄρρωστος ἡσθάνθη ἑαυτὸν καταβεβλημένον, ἀλλὰ
 μετὰ ταῦτα ἀνεκουφίσθη τόσον, ὅσον ἀπὸ μακροῦ χρό-
 νου οὐδέποτε ἔφαγε δὲ καὶ γάλα μετὰ ὀξέως καὶ ἀνευ κα-
 κῶν ἐπακολούθημάτων. Μετὰ τὴν διάντλησιν (τὰ τοῦ βάρους
 ὀρίζονται πάντοτε μετ' αὐτὴν) ὁ πάσχων εἶχε βάρους 417
 λίτρ. ἀνευ τῶν ἐνδυμάτων.

8. Δεκεμβρίου. Σήμερον λίαν πρῶτὸν ὁ ἄρρωστος ἐλθὼν πρὸς
 με εἰς τὸν θάλαμόν μου καθικετεύει ἵνα ἐφαρμόσω εἰς αὐτὸν
 καὶ πάλιν τὴν γαστραντλίαν. Ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ οἰσοφαγίου
 καθετήρος οὐδεμίαν ἐπέφερον ἐνόχλησιν οὐδ' ἔμετον' ἐκενώ-
 θησάν δὲ διὰ τῆς γαστραντλίας $2\frac{1}{2}$ ποτήρια ὕλης, λίαν ὀξείας·
 ἀκολούθως ἐνεχύθη εἰς τὸν στόμαχον $\frac{1}{4}$ ποτηρίου κοινοῦ ὕδα-
 τὸς καὶ ἠντλήθη πάλιν πρὸς τὰ ἐκτός· εἶχε δὲ καὶ τοῦτο ἀν-
 τίδρασιν ἰσχυρῶς ὀξειαν. Οὕτως δὲ πεντάκις ἔτι διηντλήθη
 διὰ τοῦ στομάχου κοινὸν ὕδωρ καὶ ἀκολούθως τρίς ἀνὰ $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$
 ποτηρίου ὕδατος περιέχοντος νάτρον, μέχρις οὔ ἡ ἐκκενωθεῖσα
 μάζα δὲν εἶχε πλέον ὀξειαν ἀντίδρασιν. Ἐντὺς τῶν ἐξαντλη-
 θεισῶν ὕλων σήμερον εὑρέθη σαρκίνη εἰς μεγάλην ποσότητα.
 Μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν ταύτην τῆς γαστραντλίας ὁ ἄρρωστος
 ἡσθάνθη εὐφορίαν μεγάλην, ἐντὺς δὲ τῆς ἡμέρας μετεβλήθη
 ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου καὶ ἐγένετο καθόλου ζωηρὸς καὶ
 εὐθυμος, καὶ ἀπεπάτησε δις μετὰ μεσημβρίαν.

12 Δεκεμβρίου. Εἰς τὸν ἄρρωστον καθ' ἐκάστην μέχρι σή-
 μερον ἐφηρμόζετο ἡ γαστραντλία κατὰ τὸν περιγραφέντα
 τρόπον· κατὰ δὲ τὸ διάστημα τοῦτο ἠξήσθη τὸ βάρος τοῦ
 σώματος αὐτοῦ δύο λίτρας περίπου· αἱ κενώσεις ἐγένοντο
 τακτικαί· τὰ οὔρα ἀφθονά· πόνους ἡσθάνετο μόνον τὴν πρωίαν
 ἀλλ' ἔλαφρους.

17 Δεκεμβρίου. Βάρους 420 λιτρῶν· ἡ κατάστασις τῆς ὑ-
 γείας ἐξαιρετος. Διακοπὴ τῆς γαστραντλίας.

21 Δεκεμβρίου. Βάρους 428 λιτρῶν· κατελήφθη καὶ πάλιν
 ὑπὸ πόνων. Ἐφαρμογὴ τῆς γαστραντλίας.

29 Δεκεμβρίου. Βάρους 425 λιτρ. Ὁ ἄρρωστος ἔπιε σήμε-
 ρον ποτήριον αἴνου, ἀλλὰ μετὰ μεσημβρίαν ἦλθε πρὸς με
 ἔχων σφοδρὸς πόνους καὶ παρακαλεῖ νὰ ἐλευθερώσω αὐτὸν
 ἀπὸ «τὴν ξυνήλα». Ἄριστος ἀπαλλαγὴ αὐτοῦ καὶ εὐφορία
 ἐντελὴς ἄμα τῇ ἐφαρμογῇ τῆς γαστραντλίας· εἰς τὰ κενω-
 θέντα δὲν ὑπάρχει πλέον σαρκίνη.

6 Ἰανουαρίου 1868. Βάρους 440 λιτρ. Ἐὰν ἡ ἐπίσκεψις
 τῆς πρωίας γείνη βραδύτερον τοῦ συνήθους, ἢ εἰς χάριν δο-
 κημασίας δὲν γείνη χρῆσις τῆς ἀντλίας ἡμέραν τινα, εὑρίσκο-
 μεν τὸν πάσχοντα καθήμενον πολὺ κατηφῆ παρὰ τὴν κλίνην,
 καὶ ἔχοντα τὰ πάντα ἔτοιμα μετὰ μεγάλης φροντίδος, γα-
 στραντλίαν, ὕδωρ σόδας κλπ. ἐνθ' ἄλλως εἶνε ὀκνηρότατος,
 ἀναζητεῖ δὲ τὸν ἱατρὸν ὅπως ἐφαρμόσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἀντλίαν
 τὸ ταχύτερον.

9. Ἰανουαρίου. Βάρους 434 λίτρ.

11. Ἰαν. Παρὰ τὴν καθημερινὴν διάντλησιν ὁ ἄρρωστος
 αἰτιᾶται καὶ πάλιν πόνους· ἀνεγράφη διάλυσις νιτρικοῦ ἀρ-
 γύρου (0,06:480), ἐξ ἧς λαμβάνει 1 κοχλιάριον τῆς τρα-
 πέζης ἀνὰ πᾶσαν δευτέραν ὥραν.

12. Ἰαν. Ὁ πάσχων ἤμεσε τρίς μετὰ τὴν λήψιν τοῦ φαρ-
 μάκου· διακοπὴ τοῦ φαρμάκου.

19. Ἰαν. Βάρους 432 λιτρ. Ὁ ἄρρωστος ἔχει καλῶς· ἡ
 γαστραντλία δὲν ἐφαρμόζεται εἰμὴ ὅταν ὑπάρχωσιν ἐνο-
 χλήσεις.

26. Ίαν. Βάρος 136 λίτρ. Ὁ πάσχων σήμερον ἐξέρχεται τοῦ νοσοκομείου, ἐν ᾧ ηὐξήθη τὸ βάρος τοῦ σώματος αὐτοῦ κατὰ 10 λίτρας, ἀνέλαβεν ὄψιν ἀγαθὴν, ἐγένετο εὐθυμῶς, ἀνέκτησε δυνάμεις ἱκανὰς εἰς πᾶσαν ἐργασίαν, εἶχε κενώσεις τακτικάς, οὐρα ἄφθονα κατὰ δὲ τὰς τελευταίας 8 ἡμέρας μόνον τρίς μετεχειρίσθη τὴν γαστραντρίαν ὑπολαμβάνει ἑαυτὸν ἐντελῶς ἰαθέντα.

Ἄφοῦ ἐπὶ μῆνας ὄλους οὐδὲν περὶ τοῦ ἀρρώστου τούτου ἠκούσαμεν, παρουσιάσθη πάλιν τὴν 20 Φεβρουαρίου 1869. Μέχρι τοῦ παρελθόντος θέρους εἶχε καλῶς, ἀλλ' ἔκτοτε ἐπανεληφθήσαν ἐκ νέου, βραδέως αὐξάνουσαι, αἱ παλαιαὶ ἐνοχλήσεις. Ἡ ἰσχύότης ἦτο μεγαλειτέρα ἢ κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐμφάνισιν· πόνοι δὲ καὶ ἔμετος, καὶ δυσκοιλιότης ἐπιμονοί, καὶ οὐρα ὀλίγα καὶ συντόμως πάντα τὰ παλαιὰ ἀνεφάνισαν πάλιν. Ἐντὸς τῶν ἐμεισμάτων δὲν ἀνευρίσκετο σαρκίνη. Ἐπανελήφθη ἡ αὐτὴ θεραπεία μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιτυχίας. Αἱ κενώσεις ἐγένοντο τακτικαί, τὰ οὐρα ηὐξήσαν, ὁ πόνος καὶ ὁ ἔμετος ἐπαυσαν, ὅμα δὲ ἐπανελήφθη ἡ θεραπεία. Τὸ βάρος τοῦ πάσχοντος, ὑπερ μετὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς γαστραντρίας εὐρέθη 143 λίτρας, προσέθη ἤδη τὴν 25 Ἀπριλίου εἰς 130 λίτρας, ἐξηκολούθει δὲ αὐξάνων, καὶ ἀφοῦ ὁ ἀρρώστος τὴν 12 Μαΐου, ὅτε ἐστάθμιζεν 141 ½ λίτρας, ἐπαύσε νὰ μεταχειρίζεται τὴν ἀντρίαν· ἔφθασε δὲ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐξῆλθε τοῦ νοσοκομείου, εἰς 145 λίτρας. Ἄξιον σημειώσεως, ὡς ἀπόδειξις τῆς μεγάλης βελτιώσεως τοῦ ἀρρώστου τούτου, εἶνε ὅτι κατὰ τὰς τελευταίας ἑβδομάδας τῆς θεραπείας αὐτοῦ στελλόμενος εἰς μικρὰς ἐργασίας, συχνάκις ὡς ἀπεδείχθη, ἔπινε ζῦθον καὶ οἶνον ἱκανῶς δέξων, χωρὶς νὰ καταλαμβάνεται πλέον ὑπὸ πόνων· ἀνεχώρησε δὲ ἀπὸ τῆς Κλινικῆς τὴν 26 Μαΐου 1869 ὡς ἰαθεὶς καὶ δὲν ἐπέστρεψε μέχρι Νοεμβρίου τοῦ ἔτους τούτου.

Μετὰ τὴν ἐν Φραγκοφούρτῳ, εἰς τὴν συνάθροισιν τῶν φυσιοδιφῶν, ὁμιλίαν τοῦ καθηγητοῦ Kussmaul περὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ παρατηρηθέντων ἀγαθῶν ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς χρήσεως τῆς

γαστραντρίας ὁ καθηγητὴς Niemeyer ἐκόμισε τὴν κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ Kussmaul κατασκευασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Fischer ἐν Freiburg γαστραντρίαν, ἥτις ἐν τῇ Κλινικῇ τῆς Τυβίγγης καλεῖται ἀμερικανικὴ ἢ κατὰ τὸν κατασκευαστὴν αὐτῆς γαστραντρία τοῦ Fischer. Ὁ καθηγητὴς K. Kussmaul καλεῖ αὐτὴν ἀμερικανικὴν ἢ τοῦ Wyman. Βραδύτερον μετεχειρίσθησαν καὶ ἄλλην καλουμένην ἀγγλικὴν, ἀλλ' ἡ ἀμερικανικὴ ἔχει μεγάλα πρακτικὰ πλεονεκτήματα, ἐν οἷς πρὸ πάντων καταλέγεται καὶ ἡ ἀπλότης τῆς συσκευῆς, ἐξ ἧς καθίσταται εὐκολώτερος ὁ καθαρισμὸς τῆς μηχανῆς. Διὰ τῆς γαστραντρίας ἐθεραπεύθησαν πολλοὶ πάσχοντες ἀνευρυσμῶν τοῦ στομάχου καὶ νοσηρὰν δέξιαν ἀνάπτυξιν, καὶ πάντες μὲν λίαν ὠφελήθησαν, οἱ πλείστοι δὲ ἀπροσδοκῆτως ἰάθησαν.

Ὡς πρὸς τὴν ἐγχείρησιν σημειώτεον ὅτι αὕτη δὲν εἶνε τόσον ἀλγεινὴ καὶ δυσάρεστος ὅσον δύνανται τινεὶ νὰ ὑποθέσῃ· καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν βεβαίως προκαλεῖ ἔμετον, ἀλλ' εἴτε διότι αἱ τοιοῦτοι ἀρρώστοι κατέστησαν ἀναισθητότερον τὸν φάρυγγα αὐτῶν καὶ τὸν οἶσοφάγον, τοῦτον δὲ καὶ ἀνευρυσμένον, ἕνεκα τῶν προηγηθέντων συχνῶν ἐμέτων, οὗς προκαλοῦσιν αὐτοὶ ἐρεθίζοντες διὰ τοῦ δακτύλου, εἴτε διότι ἐκ τῆς ἀπροσδοκῆτου ἐπιτυχίας ἀνέχονται εὐκολώτερον τὴν ἀηδίαν, συνειθίζουσιν εἰς τὴν χρῆσιν τῆς γαστραντρίας τόσον ταχέως, ὥστε καὶ ὀλιγώτερον νοήμονες ἀρρώστοι μανθάνουσι μόνον νὰ μεταχειρίζονται αὐτὴν· τοῦτο δὲ εἶνε μεγάλη εὐκολία εἰς τε τὸν ἰατρὸν καὶ εἰς τὸν πάσχοντα· διότι οἱ ἀρρώστοι περιμένουσι τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀντρίας μετὰ τῆς αὐτῆς ἀνυπομονησίας, μεθ' ἧς περιμένουσι πὰς ἐνέσεις τῆς μορφίνης· οἱ εἰς αὐτὰς συνειθίσαντες· ἐπειδὴ δὲ ἡ καταλληλοτέρα ὥρα πρὸς χρῆσιν τῆς γαστραντρίας εἶνε ἡ πρωινή, ἐνδῶ ὁ στόμαχος εἶνε νήστις, ἡ θεραπεία τοιοῦτου ἀρρώστου ἔχει διὰ τὸν ἰατρὸν πολλὰ δυσάρεστα. Ἐν τούτοις τὴν ἐγχείρησιν δὲν πρέπει νὰ ἐμπιστεύεται ὁ ἰατρὸς εἰ μὴ μόνον εἰς ἀρρώστους λίαν προσεκτικούς διὰ τοὺς ἐξῆς μάλιστα λόγους· ἐν γένει δηλ. ἡ ἐγχείρησις εἰς τοὺς καὶ μικρὸν προσέχοντας εἶνε ἀκίνδυνος, τὸ μόνον δὲ κακὸν, ὑπερ

έχει τις νά φοβῆται, εἶνε τοῦτο, ὅτι τεμάχιον τοῦ βλενογόνου ὑμένος εἰσμιζᾶται εἰς τὸ τρήμα τοῦ καθετήρος· ἐκ δὲ τούτου ἡ σύρουσα τὸ ἔμβολον χεῖρ αἰσθάνεται ὅ,τι καὶ κατὰ τὴν ἀπόφραξιν τοῦ καθετήρος διὰ τεμαχίου ἄρτου ἢ ἄλλουτινὸς μορίου ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ στομάχου· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐὰν ἀθήσωμεν πρὸς τὰ πρόσω τὸ ἔμβολον καὶ εἰσαγάγωμεν ἀέρα ἢ ὕδωρ εἰς τὸν στόμαχον, ἀμέσως ἐπέρχεται ἡ δέουσα βοήθεια καὶ ἀπαλλάσσεται ὁ ἀρρώστος ἀπὸ ἐνδεχομένης βλάβης· διὸ εἶνε ἀνάγκη ν' ἀποφεύγωμεν πᾶσαν βίαν. Πόσον δὲ εἶνε δύσκολον νά ἐννοήτῃ τοῦτο ὁ ἀρρώστος περιττὸν νομίζω νά εἶπω· δὲν δύναμαι δὲ ν' ἀποκρίψω ὅτι ἐν Τυβίγγῃ ἀρρώστος πάσχων διατιτραίνον ἔλκος, παρ' ᾧ εὐρέθη τὴν προτεραίαν τεμάχιον νεκρωμένον (ὡς βλενογόνου ὑμένος;) εἰς τὰς ἐξαχθεῖσας διὰ τῆς ἀντλίας ὕλας, καὶ τοὶ ῥητῶς ἀποτραπείς μετεχειρίσθη τὴν ἀντλίαν, ἅμα καταληφθεὶς ὑπὸ πόνου, ἀλλ' ἀμέσως μετὰ τὴν ἐγχείρησιν ἔπαθεν αἰμορραγίαν τοῦ στομάχου μεγάλην. Ἄν δὲ ἡ αἰμορραγία αὕτη συνέβη καθ' ὃν ἐν τοῖς ἀνωτέρω εἶπομεν τρόπον, δὲν δύναμαι νά βεβαιώσω, νομίζω ὅμως ὅτι ἐκ τῆς περιστασεως ταύτης διδασκόμεθα ὅτι πρέπει νά εἴμεθα προσεκτικοὶ κατὰ τὴν χρῆσιν τῆς γαστραντλίας.

Τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα τῆς μεθόδου ταύτης κατὰ τὴν θεραπείαν τοῦ ἀνευρισμοῦ τοῦ στομάχου κλπ., παραβαλλομένης πρὸς τὰς τέως ἐν χρῆσει ὑπαρχούσας, εἶνε ἀφολαγοφανῆ.

Ἐν πρώτοις παύει ταχέως ὁ ἔμετος, ὅστις εἶνε συνήθως ὀχληρότατος εἰς τοὺς ἀρρώστους, ἐκτὸς τοῦ κατ' ἀρχὰς ἐπερχομένου, δταν ὁ καθετήρ εἰσάγεται ἀνεπιτηδείως. Ἐπειτα ὁ στόμαχος κενουῖται καταλληλότερον· διότι διὰ τοῦ ἐμέτου δὲν εἶνε δυνατὸν νά ἐκκενωθῇ ἐντελῶς ὁ στόμαχος, τὰ δὲ λείψανα τὰ ἰσχυρῶς ὀξεῖα καὶ συνήθως σαρκίνην περιέχοντα ἀναμιγνύονται ἀμέσως μετὰ τῆς προσλαμβανομένης τροφῆς. Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ περιπτώσει ἐνῶ εἰς τὰς διὰ τοῦ ἐμέτου ἐκβληθείσας ὕλας δὲν εὐρέθη σαρκίνη, εὐρέθη αὕτη, εἰς τὰς διὰ τῆς δευτέρας ἀντλήσεως ἐξαχθεῖσας, τοῦτο δὲ δὲν εἶνε παρὰ

δοξον, ἐὰν ἀναλογισθῇ τις τὴν τάσιν ἣν ἔχει ἡ σαρκίνη νά καταπίπτῃ πρὸς τὰ κάτω. Ἀναμιγνύοντες καὶ τὰς κατὰ τὴν διάντλησιν φυσικῶς ὑπολειπομένους ὕλας ἐν τῷ στομάχῳ μετὰ ὕδατος σόδης, καὶ διαντλοῦντες τὴν οὕτως ἀραιωθείσαν μαζάν, προσάγοντες δὲ συνεχῶς ὕδωρ πρὸς τὰ βαθμηδὸν ἐπὶ πλέον ἀραιούμενα λείψανα, καὶ ἐκ νέου διαντλοῦντες αὐτὸ, ἔγουν διεκπλύνοντες ἐντελῶς καὶ παρατεταμένως τὸν στόμαχον, δύναμεθα νά κατορθώσωμεν ὥστε νά μὴ μείνῃ ἐν αὐτῷ λείψανον ὀξὺ ἢ περιέχον σαρκίνην. Τούλάχιστον ἐν Τυβίγγῃ κατορθώθη ἡ ἐντελής τῆς σαρκίνης ἐξαφάνισις, ὅπερ ὁμολογεῖται λίαν σπουδαῖον, ἂν καὶ ἀκόμη εἶνε ἄγνωστον πῶς βλάπτει τὸ παράσιτον τοῦτο. Ὁ Kussmaul εἰς τινὰς περιπτώσεις δὲν ἐδυνήθη νά καταστρέψῃ τὴν σαρκίνην καὶ τοὶ διεκπλύνας τὸν στόμαχον διὰ διαλύσεως σωσικρέατος (Aq. Creosot. 25. Aq. 400) καὶ βραδύτερον δι' ὕδατος κουασσίας (Lign. quass. 30 in Aq. 400).

Οἱ πόνοι καὶ ἡ πύρωσις εἰς πάσας τὰς ὑπ' ἐμοῦ παρατηρηθείσας περιπτώσεις κατέπαυον πάντοτε, ἅμα ὡς ἐφηρμόζετο ἡ γαστραντλία, ἀλλ' ἐπανήρχοντο βραδύτερον καὶ καθίστων ἀναγκαίαν τὴν ἐκ νέου ἐφαρμογὴν αὐτῆς. Ὁσάκις ἡ θεραπεία ἐγένετο συνεχῆς καὶ παρατεταμένη, ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκ νέου ἐφαρμογῆς τῆς γαστραντλίας ἐπῆρχετο πολὺ βραδύτερον, μέχρις οὗ ἐπὶ τέλους ἡ ἀντλία καθίστατο περιττή· ἀλλ' ὅμως νομίζω ὅτι καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νά διεκπλύνεται ὁ στόμαχος πρὸς πρόληψιν ὑποτροπῶν. Πρέπει δ' ἐνταῦθα ν' ἀναφέρω ὅτι ὁ Kussmaul ὅστις ἐφήρμωσε πολὺ ἐπωφελῶς τὴν γαστραντλίαν καὶ εἰς πάσχοντας καρκίνου τοῦ στομάχου κλ. δὲν ἐδυνήθη ν' ἀποφύγῃ τὴν χρῆσιν τῆς μορφίνης, ὅπως τοῦτο ἐγένετο ἐν Τυβίγγῃ, ὅπου ἐκ τῶν θεραπευθέντων αὐδεὶς ἔπασχε καρκίνου.

Εἰς τοὺς πλείστους τῶν ὑπ' ἐμοῦ παρατηρηθέντων ἀρρώστων, καθὼς καὶ εἰς τὸν ἀνωθε περιγραφέντα, αἰτία τοῦ ἀνευρισμοῦ τοῦ στομάχου ἦτο βεβαίως στένωσις τοῦ πολυρροῦ ἔπακολουθήσασα εἰς τὴν ἐπούλωσιν ἔλκος στρογγύλου· εἰς

ἄλλας δὲ περιπτώσεις ἢ ἔπρεπε νὰ δεχθῶμεν ὅτι τὸ ἔλκος, οὔτινος ἢ οὐλλῆ ἐστένου τὸν πυλωρὸν, εἶχε πορείαν λαυθάνουσαν, ἢ νὰ θεωρήσωμεν τὸν ἀνευρισμὸν τοῦ στομάχου ἰδιοπαθῆ βεβκίως δὲ ἢ ἐντελής ἀποκατάστασις τῆς ὑγείας εἰς περιπτώσεις ἀνευρισμοῦ τοῦ στομάχου, αἵτινες ἐφαίνοντο ἀνάτοις, δίκαιοι ἡμᾶς ὑποθέτοντας ὅτι ἡ νόσος συχνότερον ἢ ὅσον συνήθως ὑπολαμβάνουσιν, ἀπαντᾶται ὡς αὐτοπαθής. Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς γαστροαντλίας αἱ ἀφοδεύσεις ἐγίνοντο τακτικαὶ καὶ μάλιστα ἐπῆρχοντο ἤδη τοιαῦται συνήθως ὀλίγον μετὰ τὴν πρώτην ἀντλησιν.

Ὁ Kussmaul λέγει δικαίως ὅτι καὶ κατὰ τὰς μεγίστας σπασμοὺς τοῦ πυλωροῦ δὲν εὐρίσκωμεν ἐν τῇ νεκροψίᾳ ἐντελῆ αὐτοῦ ἀπόφραξιν ἢ δὲ περίπτωσις ἡμῶν εἶνε παράδειγμα ἀξιόλογον, καθόσον ἡ ἐπιτυχία ἀποδεικνύει ὅτι ἂν καὶ ἐπὶ ἔτη ὑπῆρχε δυσκολία, μάλιστα δὲ σχεδὸν ἐντελής ἐπίσχεσις τῶν ἐν τῷ στομάχῳ περιεχομένων, ἀλλ' ὅμως ἢ διὰ τοῦ πυλωροῦ ὁδὸς ἦτο ἱκανὴ ὥστε νὰ διέλθωσι δι' αὐτῆς τακτικῶς τὰ ἐν τῷ στομάχῳ, ἅμα οὗτος ἐνήργει δεόντως. Μόνον ἢ ἀμέσως μετὰ τὴν τοῦ στομάχου ἐκφόρτωσιν παλλάκις, ὡς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ περιπτώσει, ἀκολουθοῦσα ἀποπάτησις ἀποδεικνύει τὴν μηχανικὴν πίεσιν καὶ ἔλξιν ὡς οὐσιώδη διὰ τὴν ἐπίσχεσιν τῶν ἐν τῷ στομάχῳ περιεχομένων. Ἐννοεῖται δ' εὐκόλως ὅτι λίαν ἰσχυρὸς ἐλκυσμὸς τοῦ κυρίως ἀπὸ τῆς καρδίας καὶ τοῦ πυλωροῦ κρεμασμένου στομάχου, ἐπιφέρει περισπασμὸν τῶν στομίων τούτων, μάλιστα δὲ τοῦ πυλωροῦ, ἡτις δύναται καὶ ν' ἀποφράξῃ αὐτόν· ἐξάπαντος ὅμως ἢ πίεσις, ἡτις θλίβει ἐπὶ τὸ ἐσωτερικὸν τοίχωμα τοῦ ἀνευρισμένου καὶ ὑπερπληρωμένου στομάχου εἶνε τόσον μεγάλη, ὥστε ἢ τοῦ μυϊκοῦ στρώματος λειτουργία καθίσταται δυσχερεστάτη. Πρὸς δὲ τούτοις ἀκόμη καὶ ἡ διαρκὴς καὶ μεγάλη ἔκτασις ὡς εἰς πάντας τοὺς μῦς (ὡς γνωστότατον τοιοῦτος εἶνε ὁ τῆς κύστεως), οὕτω καὶ εἰς τὸν τοῦ στομάχου ἐπιφέρει τοῦ μὲν παράλυσιν ἢ κάλλιον πάρεσιν, χωρὶς νὰ μνημονεύσωμεν ὅτι δὲ κατὰ τὴν νόσον ταύτην οὐδέποτε σχεδὸν ἐλλείπων χρόνως

κατάρρους ἐπακολουθεῖται εἰς πολλὰς περιπτώσεις ὑπὸ μυοπαθοῦς νοσήσεως τοῦ τοιχώματος τοῦ στομάχου. Φαίνεται ὅτι αἱ πρώται ἀφοδεύσεις, αἵτινες ἐπακολουθοῦσι μετὰ τὴν ἐκκένωσιν τοῦ στομάχου πρέπει ν' ἀποδοθῶσι μᾶλλον εἰς τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν τοιχωμάτων αὐτοῦ, ἢ δ' ἐπιγινομένην τακτικότης τῶν ἀφοδεύσεων μετὰ τὴν συνεχῆ ἐφαρμογὴν τῆς ἀντλίας, καθὼς καὶ τὸ ἄλλο ἀγαθὸν, ὅτι σπανιότερα βαθμηδὸν γίνεται ἢ ἀνάγκη τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀντλίας, πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἴασιν τοῦ κατάρρου τοῦ στομάχου καὶ εἰς τὴν ἐκ τούτου προελθοῦσαν ἀνάρρωσιν τοῦ μυϊκοῦ στρώματος. Τοῦλάχιστον εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἀνευρισμοῦ τοῦ στομάχου καὶ δυσκοιλιότητος (ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ὁ ἀρρώστος δὲν ἐπέστησεν εἰς τοῦτο προσοχὴν) παρατηροῦνται ταχέως ἐπερχόμεναι ἀφοδεύσεις μετὰ ἀφρονον ἔμετον, ἀλλὰ δὲν γίνονται τακτικαί, καθὼς μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς γαστροαντλίας.

Ὡς ἄμεσον ἐπακολούθημα τῆς εἰς τὰ ἔντερα τακτικῆς μεταβάσεως τῶν τοῦ στομάχου περιεχομένων ἦτο φυσικῶς τῆ λόγω ἢ βελτιωθεῖσα θρέψις καὶ ἢ αὐξήσις τῶν δυνάμεων καὶ τοῦ βάρους τοῦ σώματος, ἡτις προέβη ταχύτατα.

Τὴν εἰς τὰ ἔντερα μετάβασιν τοῦ περιεχομένου τοῦ στομάχου ὑπερφαίνει πλὴν τῆς τακτικῆς ἀποπατήσεως καὶ ἢ αὐξήσις τῶν οὐρῶν. Ἡ μικρὰ ποσότης τοῦ ἐν ἀρχῇ κενουμένου οὔρου κῆξισεν εἰς ἀξιοσημείωτον βαθμὸν ἅμα ἐπῆλθον αἱ πρώται τακτικαὶ κενώσεις, ὅπερ ἀποδεικνύει πόσον ὀλίγον ὕδωρ ἀπορροφᾶται ἐν στομάχῳ ἀνευρισμένῳ καὶ πάσχοντι κατάρρουν.

Ἐν τινι περιπτώσει τὸ πρῶτον σημεῖον, ὑπερμετὰ χαρᾶς ὡς σημεῖον βελτιώσεως ἐθεώρησεν ὁ ἀκριβῶς παρατηρῶν ἀρρώστος, οἷοι εἶνε συνήθως οἱ πάσχοντες τὸν στομάχον, ἦτο ἢ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς γαστροαντλίας ἀσυνήθης αὐξήσις τῶν οὐρῶν, μετ' ἢ ἐπηκολούθησε καὶ ἀπὸ τῆς ἔδρας κένωσις. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἤρκεσεν ὀκταήμερος συνεχῆς θεραπεία πρὸς ἐντελῆ τοῦ ἀρρώστου ἴασιν, ἂν καὶ εἰσῆλθεν ἐντὸς τῆς κλι-

νικῆς εἰς τόσον κακὴν κατάστασιν, ὥστε ὑπαπεύθημεν ὅτι ἔπαυσε καρκίνον.

Ἐν τέλει νομίζω ὅτι πρέπει νὰ προσθέσω ὅτι ὁ Niemeyer δὲν ἐδοκίμασε διὰ τῆς γαστραντλίας τὴν χρῆσιν ἄλλων φαρμάκων, πλὴν τῶν ἐξουδετεροῦντων τὰ δόξα, οὐδὲ εἰς λίαν ἀραιὰς διαλύσεις, ἰδίως δὲ τοῦ νιτρικοῦ ἀργύρου καὶ τοῦ ὑπερχλωριούχου σιδήρου, διότι καὶ αὐτὸς καθὼς καὶ ὁ Küssmaul τὴν ἔκτασιν τῆς ἐπιφανείας τοῦ βλεννογόνου ὑμένους, ὅστις πρόκειται νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὰ τοιαῦτα φάρμακα, ἐθεώρησεν ὡς λίαν ἐπικίνδυνον διὰ τοιαῦτα πειράματα.

(Ἐκ τῆς Berlin. klinisch. Wochenschrift).

Γ. ΚΑΡΑΜΗΤΙΑΣ.

ΦΛΥΖΑΚΙΩΔΕΣ ΕΞΑΝΘΗΜΑ ΤΩΝ ΝΕΟΓΝΩΝ.

Πολλάκις ἀπαντᾶται παρὰ τοῖς βρέφεσι κατὰ τὴν πρώτην ἑβδομάδα ἀπὸ τῆς γεννήσεως ἐξάνθημα φλυζακιώδες, ὑπερμόνος ὁ Valleix, ὅσον ἡμεῖς τοῦλάχιστον γινώσκομεν, ἰδιαιτέρως καὶ μετ' ἀκριβείας περιέγραψεν. Τὸ ἐξάνθημα τοῦτο συνίσταται εἰς λευκὰ στίλβοντα φλυζάκια ὅσον φακῆς τὸ μέγεθος, ὧν ἡ βάσις περιβάλλεται ὑπὸ ἐρυθρᾶς ἄλω καὶ τὰ ὅποια ἀναπτύσσονται ἐπὶ σμικρῶν ἐξεχουσῶν ἐρυθρῶν κηλίδων, ὁμοίων πρὸς τὰς τῆς ἐδλογίας. Περιέχουσι δὲ ταῦτα ὅτε μὲν ὑγρὸν θολῶδες, ὅτε δὲ πηκτότερον καὶ πυοειδές. Μετὰ τὴν σχάσιν τῶν φλυζακίων καὶ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἐπιδερμίδος εὐρίσκεται μὲν τὸ ὑποκείμενον δέριμα ἐρυθροῦν καὶ κάθυγρον, οὐδέποτε ὅμως ἐξηλωμένον ἢ πεπαχυμένον, τὰ φλυζάκια ταῦτα, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν ὑπερβαίνει τὰ εἴκοσι, δύνανται μὲν ν' ἀναπτυχθῶσι σποράδην ἀπανταχοῦ τοῦ σώματος, ἰδίως ὅμως ἀπαντῶνται ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ, τοῦ στήθους καὶ ἐπὶ τῆς κοιλίας. Τὸ νόσημα τοῦτο διατρέχει τὰ στάδια αὐτοῦ ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος· ἀπολήγει δὲ εἰς ἀπαλείψισιν, μεθ' ἣν ὑπολείπονται μόνον κηλίδες ἐρυθροειδεῖς.

Ἡ δερμικὴ αὕτη πάθησις εἶνε πάντοτε ἀπύρετος, οὐδέποτε δὲ συνοδεύεται ὑπὸ ἐνοχλήσεων ἐξαρτωμένων ἀπ' αὐτῆς.

Περὶ τῆς θεραπείας δὲ τοῦ νοσήματος τούτου οὐδὲν ἔχομεν εἰπεῖν· καθότι ἀπλούστατον ἂν οὐδενὸς χρήζει θεραπευτικοῦ μέσου.

Τὸ δερμικὸν τοῦτο νόσημα τῶν νεογνῶν εἶνε δύσκολον ν' ὑπαγάγῃ τις εἰς τι τῶν περιγραφομένων ὑπὸ τῶν συγγραφέων εἰδῶν τῶν φλυζακιωδῶν ἐξάνθημάτων. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι ἔχει πολλὴν ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐκθυμα, οὐ τινος φέρει πολλοὺς χαρακτῆρας, ἀλλὰ διαφέρει αὐτοῦ οὐσιωδῶς, καθότι τὸ δέριμα δὲν παρουσιάζει μετὰ τὴν σχάσιν τῶν φλυζακίων καὶ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἐπιδερμίδος οὔτε ἐξέλωσιν οὔτε πάχυνσιν τινά. Ἄλλως τε δὲ τοῦ ἐκθύματος τὰ φλυζάκια εἰσι πολλὰ μείζονα· αἱ φλύκταιναι τοῦ πέμφιγος διακρίνονται ἀπὸ τοῦ φλυζακιώδους ἐξάνθηματος τῶν νεογνῶν ἐκ τοῦ μεγέθους αὐτῶν καὶ ἐκ τοῦ ἐν αὐταῖς περιεχομένου ὑγροῦ, ὅπερ εἶνε πάντοτε ὀρώδες.

Τὸ νόσημα τοῦτο ὑπὸ παθολογικὴν ἐξεταζόμενον ἔποψιν σμικρὸν, ὡς ἐκ τῶν προεκτεθέντων προκύπτει, παρέχει τὸ ἐνδιαφέρον. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὅποιον εἶνε πολλοῦ λόγου ἄξιον, εἶνε ἡ ἐξακριβωσις τῆς φύσεως αὐτοῦ. Ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἡ δερμικὴ αὕτη πάθησις ἐθεωρεῖτο ὡς σφιλιδική, ἐντεῦθεν δὲ οὐ μόνον ὑπεβάλλοντο ἢ τε μήτηρ καὶ τὸ νεογέννητον εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ ὑδραργύρου, ἣτις ὁμολογουμένως δὲν εἶνε αἰείποτε ἀβλαβής, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἐδόθη ἀφορμὴ σκανδάλου οἰκογενειακοῦ. Ἐν τῷ ἐκθετοτροφείῳ τῶν Παρισίων μάλιστα τὰ φέροντα τὸ νόσημα τοῦτο νεογνά ἀπεχωρίζοντο τοῦ γυναικείου κόλπου καὶ ὑπεβάλλοντο εἰς τὴν διὰ τοῦ τεχνητοῦ μαστοῦ θήλασιν, ἐξ ἧς θάττον ἢ βράδιον τὰ δύστηνα ταῦτα πλάσματα ἀπόλωντο ἐξ ἀστειας, εἰ μὴ ἕλλητις πάθησις προλαμβάνουσα ἔκοπτε τὸ νῆμα τῆς ζωῆς αὐτῶν. Ἄλλ' ὅμως ὁ αἰίδιμος Valleix μετὰ πλείστης ὕψους ἐπιστάσεως ἐξετάσας τὸ νόσημα τοῦτο πρῶτος, ὅσον ἡμεῖς τοῦλάχιστον γινώσκομεν, ἀπέκρουσε τὴν περὶ σφιλιδικῆς φύσεως τοῦ νοσή-

ματος τούτου δοξασίαν τῶν Ιατρῶν, ὑποστηρίξας τὴν ἀπλό-
τητα αὐτοῦ κατεπολέμησε δὲ ὄλαις δυνάμεσι τὸ ἐπικρατοῦν
τότε ἐν τῷ ἐκθετοτροφείῳ τῶν Παρισίων βάρβαρον μέτρον,
νὰ σιτώνται τὰ φέροντα τὸ ἐξάνθημα τοῦτο νεογνά διὰ τοῦ
τεχνητοῦ μαστοῦ.

Τὸ καθ' ἡμᾶς παρετηρήσαμεν πολλά μὲν περιστατικά τοῦ
ἐξάνθηματος τούτου ἐν τῷ Βρεφοκομείῳ, ὀλίγα δὲ ἐν τῇ ἰδίᾳ
ἡμῶν πελατείᾳ. Ἀπληγήσαμεν δὲ τοῦτο οἷον περιγράφεται
ἐν τοῖς ἔμπροσθεν. Ἐπειδὴ δὲ οὐδέποτε παρετηρήσαμεν αὐτὸ
συνουδούμενον ὑπὸ τῶν χαρακτηριζόντων τὴν συγγενῆ συ-
φιλίδα συμπτωμάτων, πρὸ πολλοῦ ἐπεισθίμεν περὶ τῆς ἀκρι-
θείας τῆς περὶ τῆς φύσεως τοῦ νοσήματος τούτου γνώμης τοῦ
διασώμου Ἰατροῦ Velleix καὶ τὴν γνώμην ταύτην ἐξακο-
λουοῦμεν πρεσβεύοντες, ἕως οὗ περιστατικά ἀναμφίλεκτα
πέλουσιν ἡμᾶς περὶ τοῦ ἐναντίου.

A. ΖΙΝΝΗΣ.

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Συνεδρίασις τῆς 2 Μαΐου 1870.

Προεδρεύοντος τοῦ Προέδρου Κ. Ἀναγνωστάκη ἀναγνω-
σθέντα ἐπεκυρώθησαν τὰ πρακτικά τῆς προηγούμενης συν-
εδριάσεως.

Ὁ Κ. Καραμήτσας ἀνεκοίνωσε τῇ Ἐταιρίᾳ περίπτωσιν
ἀτρησίας τῆς ρινὸς καὶ κατ' ἀμφοτέρους τοὺς μυκτῆρας, ἣν
παρετήρησε κατ' αὐτὰς εἰς παιδίον ἄγον τὸ δεύτερον ἔτος
τῆς ἡλικίας. Ἡ ρὶς τοῦ παιδίου οὐδεμίαν ἐξωτερικῶς παρου-
σιάζει δυσμορφίαν ἀξιοπαρατήρητον· οἱ μυκτῆρες ἀπολήγου-
σι τυφλῶς πρὸς τὰ ἔσω ἀποφρασσόμενοι διὰ μεμβράνης πα-
χείας ὑποκόλλου ἐκεῖ, ἐνθ' ὅτε τελευτᾷ τὸ χονδρῶδες τῆς ρινὸς
μέρος· ἡ μεμβράνη δὲν ἐξογκοῦται, κλειομένου τοῦ στόματος
τοῦ παιδίου. Ἡ μήτηρ διηγείται ὅτι ἡ ἀτρησία αὕτη δὲν ὑ-

πῆρχεν ἐκ γενετῆς, ἀλλ' ὅτι τὰς πρώτας μετὰ τὸν τοκετὸν
ἡμέρας παρετήρησεν ἕλκη ἐντὸς τῆς ρινὸς καὶ περὶ αὐτὴν ἐ-
ξάνθηματα, ἅτινα ἦσαν συφιλιδικῆς καταγωγῆς· ὑπέθελε δ'
ἐαυτὴν καὶ τὸ βρέφος εἰς Ιατρικὴν Θεραπείαν, ἀλλὰ βαθυμη-
δὸν ἀπεφράχθη ἡ ρὶς τοῦ παιδίου, ὅπερ ἔτι καὶ νῦν φέρει σε-
μεῖα συφιλίδος περὶ τὴν ἔδραν. Τὸ παιδίον θηλάζει, ἀλλ' ἀ-
ναγκάζεται κατὰ δικαστήματα βραχύτατα νὰ διακόπτῃ τὴν
Θήλασιν ὅπως ἀναπνεύσῃ· κατὰ τὰ ἄλλα ἔχει καλῶς. Ὁ Κ.
Ἀρεταῖος ἠνέωξε τὸν ἕτερον τῶν μυκτῆρων διαταμῶν διὰ μα-
χαιρίου τὸ καταφράσσον αὐτὸν διάφραγμα καὶ ἀμέσως διήλθε
δι' αὐτοῦ ὁ ἀήρ. Ἢδὴ εὐρίσκεται τὸ παιδίον ὑπὸ Θεραπείαν.

Ὁ αὐτὸς διηγῆθη τὴν ἐξῆς περίπτωσιν· πρὸ τεσσάρων ἡμε-
ρῶν προσῆλθε πρὸς αὐτὸν νέος ἐννέα καὶ δέκα ἐτῶν τῆν ἡλι-
κίαν, λαχανοπώλης, ὅστις ἠτιᾶτο σφοδρῶς τὴν ὠταλγίαν δε-
ξιάν· ὁ ἄρρωστος δὲν ἐγνώριζεν αἰτίαν τινὰ προκηγηθείσαν,
ἀλλ' οὐδὲ διὰ τῆς τοπικῆς ἐξετάσεως ἀνευρίσκετο τοιαύτη·
ἐδόθη καθάρσιον καὶ ἐτέθη ἐκδύριον κατὰ τὴν χώραν τῆς
ἀμυνύμου μαστοειδοῦς ἀποφύσεως. Τὴν ἐπιούσαν ἡ ὠταλγία
δὲν ἦτο τόσον σφοδρά· ἀλλ' ὁ ἄρρωστος εἶχε μεγάλην ἰάλην
καὶ ἐβάδιζεν ὡς εἰ εὐρίσκετο ἐν καταστάσει μέθης· δὲν ἠνέχ-
θη δὲ τὸ καθάρσιον· ἡμεσε μὲν πολλάκις, οὐδεμίαν δὲ εἶχε
κένωσιν· πυρετὸς μέτριος. Ἐδόθη καλομέλας μετὰ ἰαλάκης·
τὴν τρίτην ἡμέραν προσκλήθει· ὁ Κ. Καραμήτσας εὔρε τὸν
ἄρρωστον ἀνάσθητον καὶ παρουσιάζοντα ὀπισθότονον· σπι-
ρούμενον δὲ πάσης οἰκτικῆς περιποιήσεως ἀπέστειλεν εἰς τὸ
Νοσοκομεῖον.

Ὁ Κύριος Γεωργαντᾶς ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῆς Ἐ-
ταιρίας ἐπὶ τινος περιπτώσεως ἐγκεφαλονωτιαίας μηνιγγίτι-
δος, ἣν ἐσχάτως ἐδημοσίευσεν ὁ Κ. Béhier ἐν τῇ Ἰατρικῇ
ἐφημερίδι Gazette des hôpitaux προελθοῦσαν ἐκ δηλήτη-
ριάσεως ἐξ οἰνοπνεύματος καὶ ἠρώτησεν ἰάν τις ἐκ τῶν συ-
ναδέλων παρετήρησε τὴν κατάχρησιν τῶν οἰνοπνευματω-
δῶν ποτῶν ὡς αἰτίαν τῆς νόσου ταύτης.

Ὁ Κύριος Γουζάρης εἶπεν ὅτι αἱ πλείσται τῶν περιπτώ-

σεων, αὐτὸς παρετήρησεν ἀνήκον εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ τὸ γυναικεῖον φύλον· οὐδὲ ὑπόνοια δὲ ὑπάρχει ὅτι ἐγένετο χρήσις οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν.

Ὁ Κύριος Πλατῆς ὑπομινθᾷσκει τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀρρώστου, περὶ οὗ ὁ Κ. Ἀντωνιάδης ὠμίλησεν ἄλλοτε ἐν τῇ Ἱστορίᾳ (ἴδε Ἀσκληπιῶν κ. ἔ. Τεύχ. I. σ. 12) καὶ ἕστις εἰσήχθη εἰς τὸ ἐνταῦθα στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον ὡς πάσχων τρομῶδη τῶν οἰνοποτῶν παραφροσύνην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Μαΐου 1870.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Α. ΖΙΝΝΗΣ.

Συνεδρίασις τῆς 16 Μαΐου.

Προεδρεύοντος τοῦ Ἀντιπροέδρου Κ. Ἀντωνιάδου ἀναγνωσθέντα ἐπακυρώθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ὁ Κύριος Κατ'ἴσχος ἀνέφερεν εἰς τὴν Ἱστορίαν ὅτι πρὸ τινῶν ἡμερῶν διατρίβων ἐν Λαμίᾳ παρέστη εἰς ἐξάγεισιν μαστοῦ γενομένην ὑπὸ τοῦ Κ. Ξύδη ἕνεκα ὄγκου, περὶ τῆς φύσεως τοῦ ὅπου δὲν ἐδύνατο ν' ἀποφανθῆ, διότι ὁ ὄγκος δὲν ἐξετάσθη μικροσκοπικῶς. Ἡ ἴασις ἐγένετο διὰ τῆς κατὰ πρῶτον σκοπὸν ἐνώσεως.

Ὁ Κύριος Γούζαρης εἶπεν ὅτι τὰς ἡμέρας ταύτας εἶδε τρεῖς παῖδας ἀδελφοῦς 12, 8 καὶ 4 ἐτῶν ἡλικίας, παθόντας διφθερογόνον φαρυγγίτιδα καὶ ἀποθιώσαντας πάντας.

Κατόπιν ὁ Κύριος Μαγγίνης ἀνεκοίνωσε τὰ ἑξῆς.

Ἰγώδης ὄγκος ἐθράκων κατὰ τὸ θοῦν μεσοπλευρίον διάστημα.—Νευρολογικὰ ἀ.λ.γ.η κατὰ τοῦτο.—Ἐξάγεισις.—Ἰασις.—Π... Ο... ἐτῶν 60, κτηματίας, εἰς ἐργασίας τῶν ἀγρῶν ἀσχολούμενος, καὶ ὑγιῆς τ' ἄλλα, οὐδεμίαν νόσον σιουδῆσαν

ἔπαθεν ἐν τῷ πρὶν αὐτοῦ βίῳ. Πρὸ πεντηκετίας δὲ περίπου παρετήρησε κατὰ τὸ θοῦν ἀριστερὸν μεσοπλευρίον διάστημα, καθ' ὃ μέρος ἐνοῦται τὸ ὀπίσω μετὰ τοῦ μέσου τριτημορίου τοῦ διαστήματος τούτου, ὄγκον τινὰ μικρὸν, εὐκίνητον, σκληρὸν, μὴ ἐπώδυνον, ἕσον μικροῦ καρῶν τὸ μέγεθος, οὗ τινος ὄγκου τὴν ἐμφάνισιν οὐδὲν ὀχληρὸν αἰσθημα ἐσήμανε. Τὸν ὄγκον δὲ τοῦτον τυχαίως ἀνεῦρεν ὁ πάσχων κατὰ τὴν τῶν ἐνδυμάτων αὐτοῦ ἀλλαγὴν, καὶ δὲν ἐνθυμεῖται ἂν πληξίς ἢ ἄλλη τις τραυματικὴ αἰτία τὴν ἀνάπτυσιν τοῦτου ἐπήνεγκεν. Ὁ ὄγκος μετὰ βραδύτητος ἐχώρει εἰς αὐξήσιν, μετὰ τριετίαν δὲ περίπου ἀπὸ τῆς ἀνευρέσεως τούτου ἤρξαντο νὰ ἐπέρχωνται ἀλγήματα νυγμῶδη μικρὰ τὴν ἔντασιν, ὀλίγον διαρκούντα, αὐτομάτως ἐπερχόμενα καὶ παυόμενα. Παράλληλως δὲ πρὸς τὴν αὐξήσιν τοῦ ὄγκου καὶ τὰ ἀλγήματα ἐγένοντο σφοδρότερα, μακρότερα καὶ συχνότερα. Ὅταν δὲ ὁ ὄγκος ἐξετάσθη ὑφ' ἡμῶν, τὰ ἀλγήματα ἦσαν σχεδὸν συνεχῆ, εἶχον δὲ τοιοῦτους παροξυσμοὺς, ὥστε ὁ πάσχων δὲν εὔρισκεν οὐδαμοῦ ἡσυχίαν. Παρετήρησε δὲ ὅτι ἐξ ὅλων τῶν βοήθημάτων ἢ ἰσχυρὰ τοῦ ὄγκου πίσις πρὸς τὰ πλευρώματα τοῦ θώρακος ἐκ τῶν ἐξω γινομένη ἀνεκούφιζεν αὐτὸν μάλλον. Διηγεῖται ἔτι ὅτι παρετήρησε κατὰ καιροῦς ρύσιν αἵματος μετρίας ποσότητος ἀπὸ τῆς ἑδρας, καὶ ὅτι ἡ ρύσις αὕτη παρεκαλουθεῖτο ὑπὸ μεγάλης καὶ διαρκεστέρως ὑφέσεως τῶν ἀλγημάτων. Συμβουλευθείσης δὲ ὑπὸ ἱατροῦ τινος προσδόλῃς βδελλῶν περὶ τὴν ἑδρὰν πρὸς ἐλάττωσιν τῶν ἀλγημάτων ἐπ' ἐλπίδι ἐπιτυχίας, φαινομένης πιθανῆς ἐκ τοῦ πάλαι ἐπελθόντος αἰσίου ἀποτελέσματος μετὰ γενομένην ρύσιν, οὐδεμίαν ἐπῆλθεν ἐλάττωσιν τῶν ἀλγημάτων ἐκ τῆς τεχνητῆς ταύτης αἰμορροίας. Μόνον δὲ ἡ αὐτόματος ρύσις τοῦ αἵματος ἐπέφερε τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἀλγημάτων κατὰ τὸν πον δισεξήγητον.

Τὸ ἐπὶ τοῦ ὄγκου ἐπιτείμενον δέρμα εἶχε κατὰ φύσιν, καὶ δὲν συνεφύετο πρὸς ταῦτον. Τοῦ δὲ ὄγκου ἡ μεγαλειτέρα διάμετρος ἐχώρει παραλλήλως πρὸς τὴν ἕξιν τοῦ ρηθέντος μεσο-

πλευρίου διαστήματος. Ὁ ὄγκος πάντοθεν ὑπὸ τῶν δακτύλων περιοριζόμενος εἶχε τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος συνήθους ὤου, ἦτο δριμύτης, στεγνὸς τὴν σύστασιν, ἀνευ κλυδασμοῦ ἢ ἄλλης τινὸς αἰσθήσεως, καὶ ἐπὶ κραταιότητι πίεσει μεταξὺ τῶν δακτύλων συνθλιβόμενος ἦτο πάντῃ ἀνωδυνῆς. Ἐξετοπίζετο δὲ εἰς ἔκτασιν πολλὴν πρὸς τὰ πρόσθιν καὶ ὀπίσθιν, ὀλιγώτερον δὲ πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω. Προσπιεζόμενος ὁ ὄγκος πρὸς τὸ μεσοπλευρίον διάστημα δὲν διήγειρε τὸ ὄξυ ἐκεῖνο ἄλλως τὸ αὐτομάτως ἐπερχόμενον. Ἐάν τις ὕμνος ἐξετόπιζε τὸν ὄγκον καὶ εἶτα ἐπίεζε δι' ἐνὸς δακτύλου κατὰ τὴν συνήθη τοῦτου ἔδραν, ὁ πόνος ἐγένετο λίαν σφοδρὸς καὶ παρά ποτε ὀξὺς καὶ δυσφόρητος.

Ὁ πάσχων πολλαῖς καὶ διαφόροις θεραπειαῖς ἐναντίον τῶν ἀλγημάτων ἀνωφελῶς ἢ μετὰ προσκλήρου μόνον ἀνακουφίσεως χρησάμενος, τὴν προταθείσαν αὐτῷ χειρουργίαν ἐδέξατο. Πρὸς ἐξαίρεσιν δὲ τοῦ ὄγκου ἐνεβλήθη τομὴ ἀκολουθοῦσα τὴν ἕξιν τοῦ βηθέντος μεσοπλευρίου διαστήματος, καὶ ἔσεν 0,μ. 10 μῆκος ἔχουσα. Μετὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ δέρματος καὶ τοῦ ὑποδορείου κυτταρώδους ἰστοῦ διηρέθη κατὰ τὴν αὐτὴν φορὰν ὁ μῆκιστος νωτιαῖος μῦς (latissimus dorsi), ὑφ' οὗ ἔκειτο ὁ ὄγκος. Γυνομένης δὲ τῆς ἀποψιλώσεως τοῦτου εὐρέθη πρὸς τὸ βαθύτερον μέρος θηλοειδῆς τις προέκτασις ἔσεν 0,μ. 01 τὸ μῆκος διὰ τῶν ἰνῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ μεσοπλευρίου μῦτος εἰς τὸ βηθὲν μεσοπλευρίον διάστημα εἰσδύουσα, καὶ μικρὸν ἀπὸ τοῦ ὑπεζωκότος ἀπέχουσα. Καὶ ἡ προέκτασις δ' αὕτη προσηκόντως ἀπεψιλώθη καὶ ἐξηρέθη ὀλόκληρος. Κατὰ δὲ τὴν διάρκειαν τῆς χειρίσεως ἐν μικρῶν ἀρτηρίδιον αἱμορραγοῦν διὰ τῆς περιστροφῆς ἀπλῶς ἐπαύσατο νὰ δίδῃ αἷμα.

Ὁ χειρισθεὶς τὰς δύο πρώτας ἡμέρας μετὰ τὴν χειρίσιν, καθ' ἣν ἐρεθισμὸς οὐκ ἐγένετο, ἠσθάνετο τὰ αὐτὰ οἶα καὶ πρότερον ἀλγήματα. Ἀπὸ δὲ τῆς τρίτης ἡμέρας ἤρξαντο ταῦτα ἐλαττούμενα, πρὸς τὸ τέλος δὲ τῆς τετάρτης εἶχε καταπαύσει ἐντελῶς, καὶ δὲν ἀνεφάνησαν πλέον. Ἡ θεραπεία ἠκολούθησε τὴν τακτικὴν αὐτῆς πορείαν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡ-

ἡδομάδας ἡ ἴκσις ἦτον ἐτελής, κατὰ δεύτερον σκοπὸν γυνομένη.

Ὁ ὄγκος ἦτο ὠοειδῆς τὸ σχῆμα, πεπλατυσμένος κατὰ τὴν μικροτέραν αὐτοῦ διάμετρον. Εἶχε δὲ τὸ μέγεθος ὤου ἀλεκτορίδος, ἦτο λευκὸς τὴν χροιάν, στεγνὸς τὴν σύστασιν, οὐδὲως ἀγγειοῦχος, φέρων πρὸς μίαν τῶν ἐπιφανειῶν τὴν βηθεῖσαν θηλοειδῆ προέκτασιν. Ἀπὸ δὲ τῆς ἐπιφανείας τῆς διατομῆς τοῦτου δὲν ἐξελλίθετο οὐσία τις ἢ χυμὸς. Λεπτομερεστέρα δὲ ἀνατομικὴ ἐξέτασις δὲν ἐγένετο.

Ὁ ὄγκος ἐξηρέθη πρὸς ἑπτὰ μηνῶν, καὶ νέα ἐμφάνισις τοῦτου δὲν παρατηρήθη. Ἐπίσης καὶ τὰ ἀλγήματα ἔπαυσαν ἕκτοτε μονίμως. Ἡ δὲ οὐλὴ εἶναι γραμμοειδῆς.

Περίεργον δὲ φαινόμενον εἶναι ὅτι ἐν τῷ ὄγκῳ ἦτο λίαν κινήτος, καὶ μεταξὺ τῶν δακτύλων διακρατούμενος ἐξετοπίζετο εἰς μίζονα ἔκτασιν κατὰ τὴν ἕξιν τοῦ μεσοπλευρίου διαστήματος, ἐφ' οὗ ἐπέκειτο, διήγειρεν ἀλγήματα ἐντάσεως τοσούτης, ἐν τῷ ἢ ὀλίγῃς τοῦτου ἐπὶ τοῦ βηθέντος μεσοπλευρίου διαστήματος δὲν ἦτο μεγάλη. Πιθανόν δὲ φαίνεται ὅτι ἡ θηλοειδῆς ἐκείνη προέκτασις οὐδὲως ἢ ἐλάχιστα ἐξετοπίζετο, καὶ ὅτι αἱ μεγάλα καὶ παθητικαὶ ἐκτοπίσεις τοῦ ὄγκου ἐγένοντο μόνον κατὰ τὸ σῶμα αὐτοῦ. Καὶ ταῦτα δὲ ὁ μίσχος, ὡς εἶπεῖν, τοῦ ὄγκου μονίμως ἐπὶ μιᾷ καὶ τῆς αὐτῆς θέσεως ἐπενεργῶν, τὰ κατὰ τὸ βηθὲν μεσοπλευρίον διάστημα ἀπαλὰ μόρια προσεπίεζεν, ἐξετόπιζε καὶ διηρέθιζε, καὶ τὰ ἄλλα ἐκεῖνα διήγειρε. Προήρχοντο δὲ ταῦτα, κατ' ἐμὴν γνώμην, ἐκ πίεσεως τοῦ μεσοπλευρίου νεύρου, τοῦ κατὰ τὴν χώραν τῆς ἔδρας τοῦ ὄγκου καίμενου. — Ἄν καὶ ἐγένετο ἐπιμελῶς ἡ ἀποψιλώσις τοῦ ὄγκου, δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ἀπὸ τίνος ἀνατομικοῦ ἰστοῦ ἔλαθεν οὗτος τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀρχήν.

Ἐἶτα ὁ Κύριος Πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 30 Μαΐου 1870.

Ὁ Πρόεδρος

A. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς

A. ΖΙΝΝΗΣ.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ.

Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς γαστροαντλίας εἰς γγονίας παθήσεις τοῦ στομάχου ὑπὸ P. Reich. — Ἐκτὸς τῆς καταλλήλου κατασκευῆς τῆς ἀντλίας ἀπαιτοῦνται κυρίως δύο τινα οὐσιωδῶς συντελοῦντα εἰς ἐπιτυχίαν καὶ ἀποτελεσματικότητά τῆς μεθόδου, ἴτοι 1) ἡ συναρμογὴ μεταξὺ τῆς ἀντλίας καὶ τοῦ οἰσφαγείου καθετήρος καὶ 2) ἡ κατάστασις τοῦ τελευταίου. Ὁ Reich ἀντικατέστησε τὸν ἐκ κόμμεως ἀσκὸν δι' ἄλλου ἔχοντος λίαν παχέα τοιχώματα ἐκ γουταπέρας· διότι ὁ πρῶτος κατὰ τὴν διάντησιν τοῦ στομάχου συγκατέπιπτε συχνάκις. Ἴδιως πρέπει νὰ προσέχη τις ἐπὶ τῶν καθετήρων τοῦ οἰσφαγίου καὶ μάλιστα ὡς πρὸς τὸ μῆκος αὐτῶν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν τρημάτων, ἅπερ φέρουσι κατὰ τὸ κατώτερον αὐτῶν μέρος. Οἱ συνήθεις καθετήρες εἶνε πολλάκις εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς γαστροαντλίας κατὰ τοσοῦτον ἀνεπαρκεῖς, καθόσον εἰς πολλὰς περιπτώσεις (εἰς λίαν μακρὸν οἰσφαγίον ἢ εἰς μεγάλην τοῦ στομάχου ἀνεύρυσιν) δὲν ἔχουσι τὸ ἀπαιτούμενον μῆκος. Τὴν ἔλλειψιν τοῦ μήκους εἰς ἄλλως καταλλήλους καθετήρας ὁ Reich διορθώνει διὰ τῆς προσάρτησεως σωληναρίου μεταλλίνου. Οἱ καθετήρες ἀντὶ δύο πρέπει νὰ ἔχωσι τέσσαρες τοῦλάχιστον ὀπὰς, εἰς διαφόρους διευθύνσεις ἐκστομουμενάς. Πρὸς ἐκκένωσιν τοῦ στομάχου ἀρκούσι καὶ δύο ὀπὰι, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἔγχυσιν ὕδατος ἢ ρευστῶν φαρμάκων εἶνε βεβαίως ἐπιθυμητὸν νὰ ἐκρέωσι ταῦτα εἰς ὅσον οἶόν τε πολλῶν ὀπῶν, ὅπως πανταχόσε ἐφάπτωνται τοῦ τοιχώματος τοῦ στομάχου. Ὁ συγγραφεὺς θέλων νὰ ἔχη ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν καταλλήλους σωληνας παρήγγειλε τὴν κατασκευὴν καθετήρων διαφόρου πάχους εἰς Λονδίνον, ὃ δὲ βουλόμενος δύναται νὰ προμηθεύεται τοιοῦτους ἀπὸ τοῦ ἐν Freiburg ὀργανοποιῶ Fischer.

Ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐγχειρήσεως ὁ συγγραφεὺς ἐπιμένει εἰς τὴν καὶ πρότερον ἐκφρασθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ γινώ-

μην, ὅτι ἡ ἐγχείρησις μόλις εἶνε ὀχληρὰ εἰς τὸν ἀρρώστον. Τοῦτο δὲ διασχυρίζομενος δὲν ἐννοεῖ καὶ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν, καθ' ἣν τὸ καινοφανὲς ἐρεθίζει ἀναλόγως τῆς εὐκισθίας τῶν ἀτόμων καὶ διαταράττει πλέον ἢ ἔλαττον τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ καθετήρος τοῦ οἰσφαγίου· διὰ τοῦτο ὁ Reich συνειθίζει τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν νὰ ἐκτελῆ εἰς ὅσον οἶόν τε βραχὺν χρόνον καὶ νὰ περιορίζεται εἰς τὸν ἐπιμελῆ τοῦ ὄργάνου καθρισμὸν· ἐκλέγει δὲ πάντοτε τὸν λεπτότατον καθετήρα, διότι οἱ παχύτεροι ἐμποιοῦσι πάντοτε φόβον εἰς τοὺς δειλοὺς· βραδύτερον δὲ, ὅταν οἱ ἀρρώστοι ὑπερνικήσωσι τὸν φόβον, ἀντικαθίστανται τοὺς λεπτοὺς διὰ παχυτέρων καθετήρων. Ἀφοῦ δὲ ἐκτελεσθῇ ἡ ἐγχείρησις ἐπανειλημμένως, οἱ ἀρρώστοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συνειθίζουσιν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὁ ἰατρὸς ἐπιχειρεῖ αὐτὴν ἐν πάσει ἀνάσει. Ὁ φόβος, ὃν συχνάκις ἐξέφρασαν ἰδιῶται μάλιστα, μήπως κατὰ τὸν εὐοδιασμὸν τοῦ καθετήρος ἐνοχληθῇ ἡ ἀναπνοή, εἶνε βλοσυρῶς ἀδόκιμος· οἱ ἀρρώστοι παρὰ τὸν καθετήρα ἀναπνεύουσιν ἡσυχώτατα· σπανιώτατα δὲ παρετήρησεν ὁ συγγραφεὺς ἐξαιρέσιν τοῦ κανόνος τούτου εἰς ἀρρώστους, οἵτινες ἦσαν τόσον εὐαίσθητοι κατὰ τὸν καθετηρισμὸν τοῦ φάρυγγος, ὥστε ἐκάστοτε κατελαμβάνοντο ὑπὸ ἐμέτου, ὅστις ἐπαναλαμβάνομενος συχνάκις κατὰ τὴν ἐγχείρησιν παρείχε δυσκολίας, ἐνίοτε μάλιστα ἀνυπερβλήτους.

Ἡ συχνότης τῆς ἐφαρμογῆς τῆς γαστροαντλίας ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς σπουδαιότητος τῆς παθήσεως· εἰς βαρείας περιπτώσεις ἀναγκάζεται ὁ ἰατρὸς νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτὴν καὶ καθ' ἑκάστην, εἰς δὲ ἐλαφροτέρας ἀρκεῖ δις ἢ τρίς τῆς ἐβδομάδος, ἐπερχομένης δὲ βελτιώσεως σπανιώτερον. Ἐν γένει δ' ἐν ἀρχῇ εἶνε χρήσιμον νὰ ἐπαναλαμβάνεται ὅσον οἶόν τε κατὰ βραχέα διαστήματα, ὅπως συνειθίζωσιν οἱ ἀρρώστοι εἰς τὸν ἐκ τοῦ καθετήρος ἐρεθισμόν.

Ὡς ἀρμοδιώτερον ὄρον πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς γαστροαντλίας ὁ Reich συνιστᾷ τὴν πρὸ μεσημβρ. ὥραν, ἀπὸ 11—12. Μέχρι τῆς ὥρας ταύτης τὸ ἄριστον ἐπέφηθη ἐντελῶς ἢ κατὰ μέγα

μέρος, τὰ δὲ λείψανα αὐτοῦ μετὰ προσηγήθησαν ἐγγύστην δόλι-
γου ὕδατος διέρχονται εὐκόλως τὸν σωλήνα ὡς λεπτός πολ-
τός. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ ὥρα αὕτη εἶνε ἐν γένει ἢ καταλλη-
λοτέρα καὶ διὰ τοῦς καταγινομένους εἰς τὰ τοῦ ἑαυτῶν
ἐπαγγέλματος· μὴ ὑπαρχούσης ἕμως τοιαύτης ἀνάγκης ὁ
Reich ἐφαρμόζει τὴν γαστραντλίαν κατὰ τινὰ ἐσπερινὴν
ὥραν μεταξὺ 5—6' περὶ τὴν ὥραν ταύτην δύναται τις μετὰ
βεβαιότητος σχεδὸν νὰ υπολογίσῃ ὅτι τὸ φραγτὸν τῆς με-
σημβρίας, μάλιστα ἡ τροφή, ἥτις συγχωρεῖται εἰς τοὺς πύ-
σχοντας τὸν στόμαχον, πέπτεται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δὲν
ἔχει τις νὰ φοβῆται διατάραξιν ἐξ ἀποφράξεως τοῦ καθετή-
ρος. Ἡ δυσάρεστος αὕτη διατάραξις ἐπέρχεται ὄχι σπανίως
κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς γαστραντλίας καὶ ἀναγκά-
ζει τὸν ἰατρὸν ν' ἀνασύρῃ τὸν μόλις εἰσαχθέντα σωλήνα καὶ
ἀντικαταστήσῃ δι' ἄλλου.

Μετεχειρίζετο δὲ ὁ Reich χάριν θεραπευτικῆς ἐνεργείας,
μετὰ προσηγήθηεντα ἐπιμελῆ καθαρόν τοῦ στομάχου δι' ὕδα-
τος καὶ διαλύσεως διττανθρακικοῦ νάτρου, εἰς τὰς πλείους
τῶν περιπτώσεων τῆ φανικῶν ὀξέος (acid. catholicum) εἶδε
δὲ τόσον ἀγαθὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ μέσου
τούτου, ἐμποδίζοντος τὰς ἀνωμάλους ἀποσυνθέσεις τῶν ἐν
τῷ στομάχῳ ἐμπεριεχομένων, ὥστε μόνον ἄκων ἀπείχε τῆς
χρήσεως αὐτοῦ. Εἰς τινὰς ἀρρώστους ἐν τούτοις ἐγένετο ἐγ-
χυσίς καὶ στυπτικῶν (διάλυσις νιτρικοῦ ἀργύρου, βυρσοδεψι-
κῆς ὕλης), ἐπειδὴ ἕμως οὐδεμίαν ἐξ αὐτῶν παρετήρησεν ὠφέ-
λειαν, ἐπανελάβε πάλιν τὴν χρῆσιν τοῦ φανικοῦ ὀξέος. Εἰς
μίαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐφαρμόζετο ἐνίοτε καὶ βυρσοδεψικὴ
ὕλη, ὁ ἀρρώστος ἐβεβαίωσεν ὅτι μετὰ τὴν χρῆσιν τοῦ φανικοῦ
ὀξέος πολλῶ καλλίτερον ἠσθάνετο ἑαυτὸν, καὶ μάλιστα ἐνο-
χλεῖτο ὀλιγώτερον ὑπὸ ἀνέμων. Ὁ Reich ἐφαρμόζε τὰ φη-
θέντα φάρμακα ἐγγέων διὰ μιᾶς διαλύσειν αὐτῶν εἰς ἑπτὰ
οὔγκιας ὕδατος, καὶ ἐξάγων πάλιν κατὰ μέγα μέρος αὐτὴν
μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς ἢ δύο λεπτῶν, ὥστε τοιοῦτοτρόπως
προσεκολλᾶτο βεβαίως ἐκ τοῦ φαρμάκου, ὅσον ἦν ἐπιθυμη-

τὸν, ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων τοῦ στομάχου. Ἐκ τοῦ φανικοῦ
ὀξέος διαλύει εἴκοσι κόκκους ἐντὸς μιᾶς οὔγκιας οἰνοπνεύ-
ματος καὶ ἐξ αὐτοῦ προσθέτει ἐν κοχλιάριον τῆς τραπέζης
εἰς τὸ ὑγρὸν τῆς ἐγγύσεως.

Τὰ δὲ θεραπευθέντα ὑπὸ τοῦ συγγραφῆως κατὰ τὸν τρόπον
τούτου νοσήματα ἦσαν τὸ πλείστον ἀπλοὶ χρόνιοι κατάρροι
μετὰ ἰσχυροῦ σχηματισμοῦ ὀξέων, καὶ ἀφθόνου παραγωγῆς
βλέννης· βεβαίως δὲ ὁ συγγραφεὺς ὅτι διὰ τῆς θεραπείας ταύ-
της οἱ ἀρρώστοι εἰς πολλῶ βραχύτερον χρόνον ἠλευθερώθη-
σαν τοῦ παθήματος αὐτῶν ἢ διὰ πάσης ἄλλης θεραπευτικῆς
μεθόδου. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι δὲν περιορίζεται εἰς τὴν ἀπλὴν
χρῆσιν τῆς γαστραντλίας, ἀλλὰ μεταχειρίζεται συνάρμα καὶ
ἄλλην κατάλληλον ἀλλ' ἀπλουστάτην θεραπείαν. Εἰς ἐλα-
φρὰς περιπτώσεις καὶ μάλιστα εἰς τοὺς πλείστους τῶν ἐξω-
τερικῶν ἀρρώστων, οὓς δὲν ἐβόλεπεν εἰμὴ πᾶσαν δεκάτην τε-
τάρτην ἡμέραν ἢ καὶ βραδύτερον, οὐδύλως ἐφηρμόσθη ἡ γα-
στραντλία. Καὶ εἰς τὸ διατιτραῖνον ἔλκος τοῦ στομάχου ἢ
ἐν λόγῳ μέθοδος ἀπεδείχθη ὠφελιμωτάτη ἐπιβραχύνουσα
κατ' ἀξιοσημείωτον χρόνον τὴν θεραπείαν αὐτοῦ· ἀπροσδό-
κητος μάλιστα ἦτο ἡ ἐνέργεια διὰ τὴν ταχείαν ἀπαλλαγὴν
ἀπὸ τῶν πόνων καὶ τοῦ ἐμέτου. Εἰς μίαν μόνον τοιαύτην
περίπτωσιν ἠναγκάσθη ὁ συγγραφεὺς νὰ καταφύγῃ ἕνεκα τῶν
σφοδρῶν καρδιαγγιῶν εἰς μέσση ναρκοτικά, εἰς δὲ τὰς ἄλλας
οὐδεμίαν αὐτῶν ἔλαβεν ἀνάγκην. Καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις
ταύτας ὁ ἀρρώστος ἐκάστοτε ἠσθάνετο ἑαυτὸν ἱκανῶς ἀνα-
κουφισόμενον μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς γαστραντλίας, ἥτις
ἐξήγαγε λίαν ὀξυνὰς καὶ κοκόσμους μάζας.

(Würtemb. med. Corresp. Bl. 1869.)

Γ. Κ.

*Περὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἐλαίου τῆς τερεβενθίνης πρὸς πε-
ριορισμὸν τοῦ τραυματικοῦ ἐρυσιπέλατος.*— Πρὸ πολλοῦ οἱ
χειρουργοὶ μεταχειρίζονται πρὸς περιορισμὸν τοῦ τραυματι-
κοῦ ἐρυσιπέλατος διάφορα τοπικὰ μέσα, ἐν οἷς τὴν πρώτην

θέσιν κατέχουσιν ὁ πάγος, τὸ κολλόδιον, ὁ νιτρικὸς ἀργυρὸς καὶ τὸ βράμμα τοῦ ἰώδους.

Ἡ ἰατρικὴ ἐφημερὶς *La Presse médicale Belge* δημοσιεύει ἄρθρον ἐρανισθὲν ἐκ γερμανικῆς τινος ἐφημερίδος, ἐν ᾧ ὁ ἐν Βέρνη καθηγητὴς K. Lueke βεβαίως, ὅτι μετεχειρίσθη πάντοτε τὸν πάγον ὠφελίμως κατὰ τοῦ ἐρυσιπέλατος τῆς κεφαλῆς καὶ ἐπὶ βαρυτάτων μάλιστα περιστάσεων. Ἀλλὰ ἐπιθυμῶν ὁ ἰατρὸς οὗτος νὰ ἐξεύρῃ μέσον τοπικῶν εὐκόλως ἐφαρμοζόμενον καὶ ἐπὶ ἄλλων χωρίων τοῦ σώματος, μέσον ὅπερ νὰ διαπερᾷ ἱκανῶς τὸ δέρμα καὶ νὰ δύνηται συγχρόνως νὰ ἐξουδετεροῖ τὰς μiasματικὰς ὕλας, πιστεύει ὅτι εὔρεν συνηνωμένας τὰς ιδιότητες ταύτας ἐν τῷ ἐλαίῳ τῆς τερεβενθίνης.

Τὸ φάρμακον τοῦτο ἐδοκιμάσθη τὸ πρῶτον παρά τινι ἀρρώστῳ ἑνδεκα ἐτῶν τὴν ἡλικίαν πάσχοντι ἀπόστημα παρὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὀστοῦ τοῦ βραχίονος· τὸ ἀπόστημα τοῦτο σχασθὲν τὴν 3 Μαρτίου τοῦ 1868 ἀφῆκε συρίγγιον, ὅπερ ἐξετείνετο μέχρι τοῦ ὀστοῦ, τὴν 9 Ἀπριλίου τὸ ἐρυσίπελας ἀρξάμενον ἀπὸ τοῦ στομίου τοῦ συρίγγιου κατέλαβε τὸν ὄμιον· ἡ θερμοκρασία τὴν πρῶταν ἐφθάνεν εἰς 39° παραγγέλλοιεν δὲ ἀνατρίψεις δι' ἐλαίου τῆς τερεβενθίνης ἐπὶ τῆς κατεχομένης ὑπὸ τοῦ ἐρυσιπέλατος χώρας. Ἐκ τῶν ἀνατρίψεων τούτων ἐλαφρὸν μόνον αἴσθημα καύσεως προῆλθεν. Τὴν πρῶταν τῆς 10 Ἀπριλίου ἐξετάθη μὲν ὀλίγον τὸ ἐρυσίπελας, ἀλλὰ ἡ χροιά αὐτοῦ ἀπόλεσε τὴν ζωηρότητα του· ἡ θερμοκρασία αὐτοῦ κατέβη εἰς 36°, τὴν πρῶταν καὶ τὴν ἐσπέραν ἐπανελήφθησαν αἱ ἀνατρίψεις· ἡ θερμοκρασία τὴν ἐσπέραν ἀνέβη εἰς 38° τὴν 11 Ἀπριλίου τὴν πρῶταν ἡ θερμοκρασία κατέβη εἰς 36° τὸ δ' ἐρυσίπελας ἐξέλιπεν· οὐδὲν δὲ ὑπελείπετο ἄλλο εἰμὴ ἐλαφρὰ ἐρυθρότης ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ ὄμιου· τὴν 12 Ἀπριλίου ὁ ἀρρώστος εἶχε καλῶς.

Τὴν 21 Ἀπριλίου τοῦ 1868 ἐξήρθεσαν ἐκ τοῦ μαστοῦ γυναικῶς τινος· τρεῖς πυρῆνες καρκινοματώδεις. Τὴν δὲ 5 Μαΐου ἐπῆλθε βίγος, ἡ θερμοκρασία ἀνέβη εἰς 40° ὁ δὲ

σφυγμὸς ἐσφυζε 108 σφύξεις κατὰ πᾶν ἐξηκοστὸν τῆς ὥρας. Ὀλόκληρον δὲ τὸ ἥμισυ ἀριστερὸν τοῦ θώρακος μέχρι καὶ τοῦ ὄμιου κατελήφθη ὑπὸ ἐρυσιπέλατος. Τὸ ἐσπέραν ἡ θερμοκρασία κατέβη εἰς 39° ὁ δὲ σφυγμὸς ἀνέβη εἰς 112. Παραγγέλλοιεν δὲ ἀνατρίψεις ἐπὶ τῆς πασχούσης χώρας δι' ἐλαίου τῆς τερεβενθίνης. Τὴν 6 Μαΐου τὴν πρῶταν ἡ θερμοκρασία κατέβη εἰς 38° ὁ δὲ σφυγμὸς εἰς 100 τὸ δ' ἐρυσίπελας ἐξετάθη. Ἐπανελήφθησαν αἱ αὐταὶ ἀνατρίψεις· τὸ ἐσπέραν ἡ θερμοκρασία ἀνέβη εἰς 39, ὁ δὲ σφυγμὸς εἰς 110· ἀνατρίψεις ἐκ νέου· τὴν πρῶταν τῆς 7 Μαΐου ἡ θερμοκρασία κατέβη εἰς 37, ὁ δὲ σφυγμὸς εἰς 90 ἡ χροιά τοῦ ἐρυσιπέλατος ἀπόλεσε τὴν ζωηρότητα της· τὸ ἐσπέραν ἡ θερμοκρασία ἡ αὐτὴ, ὁ δὲ σφυγμὸς 84· τὴν 8 Μαΐου ἡ θερμοκρασία ἡ αὐτὴ ἀπυρεξία· τελεία ἴασις τοῦ ἐρυσιπέλατος. Τῆς αὐτῆς θεραπευτικῆς μεθόδου ἐγένετο χρῆσις καὶ ἐν ἄλλαις περιστάσεσιν, ἐν αἷς πάσαις ἡ ἴασις ἐπῆλθεν ἐντὸς δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν. Ἐν τισιν ἐξ αὐτῶν τὸ ἐρυσίπελας ἐξετείνετο ἐφ' ὄλου τοῦ σώματος καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἀρρώστου ἦν ἐκτεθειμένη εἰς προφανῆ κίνδυνον.

Πρὸς τὴ ταχείᾳ ἐξαφανίσει τοῦ ἐρυσιπέλατος αἱ διὰ τοῦ ἐλαίου τῆς τερεβενθίνης ἀνατρίψεις ἐπήνεγκον σταθερῶς καὶ τὴν ἐλάττωσιν τῆς θερμοκρασίας.

Ἴδου ἐν μέσον ἐκτρακτικὸν, ὅπερ βεβαίως θέλουσι κατακρίνει πολλοὶ ὡς παράλογον. Ἐν τούτοις δὲν μετεχειρίσθη ἐπιτυχῶς τοῦτο μόνος ὁ K. Lueke ἀλλὰ καὶ ὁ K. Schützenberger δὲν ἐδίστασεν ἐν τινι κλινικῇ παραδόσει νὰ διακηρύξῃ, ὅτι αἱ ἐπιχρίσεις διὰ μίγματος ἴσων μερῶν ἐλαίου καὶ τερεβενθίνης ἀναχαίττουσι τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ἐρυσιπέλατος.

(Journal de medecine et de Chirurgie pratique.)

Z.

Περὶ τῆς ἐπιβροχῆς τῆς συνουσίας ἐπὶ τῆς ἐκτρώσεως καὶ περὶ τῆς προληπτικῆς θεραπείας αὐτῆς διὰ κλυσμάτων ἐκ

φαταινίας και επισπαστικῶν ἐπὶ τῆς βουδωνικῆς χώρας.—
 Ὁ ἰατρὸς K. Miquel, φρονεῖ, ὅτι ἡ συνουσία εἶνε ἡ κυ-
 ριωτέρα αἰτία τῆς ἐκτρώσεως και τοῦ πρώτου τοκετοῦ και
 εἰς αὐτὴν πρέπει ν' ἀποδοθῶσι, καθ' ἃ παρετήρησεν ὁ συνά-
 δελφος οὗτος ἀπὸ τοῦ 1824 ἐν τῇ πράξει του, τὰ ἐννέα δε-
 κατα τῶν ἐκτρώσεων.

Ἡ σύζυγος τοῦ ἰατροῦ τούτου ἐν τῇ πρώτῃ ἐγκυμοσύνῃ
 ἔπαθεν ἑκτρωσιν κατὰ τὸν πέμπτον μῆνα, ἣτις ἀπεδόθη τότε
 εἰς μικρὸν ἐφ' ἀμάξης περίωκτον ἢ αἰτιολογία ὅμως αὕτη
 ἦτο ἐσφαλμένη, ὡς συμβαίνει συνηθέστερον ἐπὶ παρομοίων
 περιστάσεων, διότι και κατὰ τὴν δευτέραν κυφορίαν ἐπανε-
 λήθη ἡ ἑκτρωσις χωρὶς γνωστῆς αἰτίας. Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ
 ὁποῖον εἶνε πολλοῦ λόγου ἄξιον, κατὰ τὸν K. Miquel, εἶνε
 τοῦτο, ὅτι και κατὰ τὴν πρώτην και κατὰ τὴν δευτέραν
 περιστάσιν ταύτην τὰ πρόδρομα σημεῖα τῆς ἐκτρώσεως ἐφά-
 νησαν τὴν ἐπιούσῃ συνουσίᾳ ἄνευ προφυλάξεως τελεσθεισῆς.
 Ἀπὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν ὁ K. Miquel παρετήρησεν, ὅτι
 ἐπισκέφη γυναικῶν παθοῦσαν ἑκτρωσιν, ἐν ἐννέα ἐπὶ ταῖς
 δέκα περιπτώσεσι προηγῆθη τῶν προδρόμων σημείων τῆς ἐκ-
 τρώσεως τεσσαράκοντα ὁκτώ ὥρα; συνουσίᾳ, βε-
 βαιοὶ δὲ ἀπεναντίας, ὅτι εἶδε γυναικῶν ἐγκύου; παθοῦσας
 σπουδαίας πτώσεις, χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ ἑκτρωσις. Ἰδίως δὲ
 ἀναφέρει κυρίαν τινά, πηδῆσασαν ἀπὸ τῆς ἀμάξης και πε-
 σοῦσαν πρηνῆ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἄνευ οὐδεμιᾶς βλάβης.

Πρὸς Θεραπειάν τῆς μὲν ἀρξαμένης ἐκτρώσεως ὁ K. Mi-
 quel ποιεῖται χρῆσιν τῶν ὀπιούχων κλυσμάτων μετὰ φά-
 τανίας, ἐπὶ δὲ τῶν σπουδαιωτέρων περιστάσεων καταφεύγει
 εἰς τὴν ἐπίθεσιν ἐκδορίων ἐφημέρων ἐπὶ τῆς βουδωνικῆς
 χώρας· ἀλλὰ συμβουλεύει νὰ ἀφίνομεν ταῦτα μόνον μέχρι
 καύσεως ἥτοι ἐπὶ 15 ἑξήκοστῆ τῆς ὥρας· διότι ἄλλως δύ-
 νανται νὰ φέρωσι τὸ ἀντίθετον ἀποτέλεσμα ἐνεργοῦντα ἐπὶ
 τῶν οὐροποητικῶν ὀργάνων· διὰ τῶν ἐπισπαστικῶν τούτων
 ὁ K. Miquel ἀνεχαίτισε πολλάκις τὴν ἑκτρωσιν και καθ' ἣν
 μάλιστα περιστάσιν εἶχεν ἀρχίσει ἡ αἰμορραγία.

Ὁ K. Miquel ὡ; και πάντες οἱ μακροτῆρες, προσκλήθη
 πολλάκις πρὸς ἐπίσκεψιν ἐγκύων πασχουσῶν ἐπίμονον ἔματον.
 Βεβαιοὶ δὲ ὅτι ὠφελήθη ἐκ τῶν ὀπιούχων και στυπτικῶν
 κλυσμάτων πλείτερον ἢ ἐκ τῶν ἄλλων ἐσωτερικῶς διδομέ-
 νων φαρμάκων.

Παρά ταῖς γυναιξίν, αἰτινες ἔπαθον ἐπικνελημένως ἑκ-
 τρωσιν, κατάρθωσε πολλάκις ὁ ἰατρὸς οὗτος νὰ προλάβῃ
 τὴν ἑκτρωσιν παραγγέλλων ἀποχὴν ἀπὸ τῆς συνουσίας και
 μικρὰν ἀφαιμαξίν κατὰ μῆνα παροχτευτικὴν μέχρι και τοῦ
 ἐβδόμου μηνός. Ἐπὶ ἄλλων δὲ περιστάσεων τὰς ἀφαιμά-
 ξεις ἀντικατέστησε διὰ κλυσμάτων μετ' ὀπιού και φαιταίνης
 δις τῆς ἡμέρας ἐπαναλαμβανομένων.

(Journal de Médecine et de Chirurgie Pratiques).

Z.

Περὶ τῆς χρήσεως τοῦ ὑπερχλωρούχου σιδήρου πρὸς τὰς
 μετὰ τὸν τοκετὸν αἰμορραγίας. — Ἐν τῇ ἐφημερίδι British
 medical Journal ἐδημοσιεύθη ἄρθρον πολλοῦ λόγου ἄξιον,
 ἐν ᾧ ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ K. Hugh Norris βεβαιοὶ, ὅτι πρὸς
 ἐπίσχεσιν τῆς τρομερῆς αἰμορραγίας, ἣτις συχνότατα ἐπαπει-
 λει τὴν ζωὴν τῶν λεχαιδων τὸ κάλλιστον βοήθημα εἶνε ἡ
 ἔγχυσις ἐν τῇ μήτρᾳ διαλύσεως ὑπερχλωρούχου σιδήρου.

Ὅπως ἐνεργήσωμεν τὴν ἔγχυσιν ταύτην ἐξαιροῦμεν πρῶ-
 του ἐκ τῆς μήτρας τοὺς θρόμβους τοῦ αἵματος και τὰ λεί-
 ψανα τοῦ πλεκοῦντος ἐὰν ὑπάρχωσι τοιαῦτα και εἶτα ἐγγί-
 ομεν ἐν αὐτῇ μικρὰν ποσότητα τοῦ αἰμοστατικοῦ ὑγροῦ. Οὐ
 πολὺ μετὰ τὴν ἔνεσιν ταύτην ἐπέρχεται ἰσχυρὰ συστολή τῆς
 μήτρας και ἡ αἰμορραγία ἐπίσχεται ὀριστικῶς.

Ὁ ὑπερχλωρούχος σίδηρος ἐνεργεῖ οὐ μόνον συμπληγνῶν
 τὸ αἷμα και ἀποφράττων οὕτω τὰ αἰμορραγοῦντα ἀγγεῖα,
 ἀλλὰ και διεγείρων ἰσχυρῶς τὴν συστολὴν τῆς μήτρας· ἡ ἐ-
 νέργεια δὲ αὕτη τοῦ φαρμάκου τούτου εἶνε τόσοσιν καταφα-
 νῆς, ὥστε ὀλίγας στιγμὰς μετὰ τὴν χρῆσιν του ἀποβαίνει
 ἀδύνατος ἡ εἰσαγωγή τῆς χειρὸς ἐν τῷ κόλπῳ.

Πρὸς ὑποστήριξιν τῶν λεγομένων ὁ Κ. Norris ἀναφέρει ἔνδεκα περιστατικά, ἐν οἷς ἐποιήσατο χρῆσιν τοῦ ὑπερχλωρούχου σιδήρου μετ' ἐπιτυχίας καὶ μάλιστα ἐπὶ τινων περιστατικῶν λίαν ἀξιοθαυμάστου βεβαιοὶ δὲ ὅτι οὐδέποτε οὐδέμιαν παρετήρησε βλάβην ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ φαρμάκου τούτου καὶ φρονεῖ μάλιστα, ὅτι δύναται νὰ ὠφελῆσῃ τὴν πάσχουσαν καὶ ὡς ἀντιμιασματικόν. Ὁ Κ. Norris πιστεύει ὅτι ἐν ταῖς ἐκτρώσεσι ἔνθα ἡ αἰμορραγία πολλῶ φοβερωτέρα τῆς μετὰ τὸν τοκετὸν, δύναται τις ὠφελίμως νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν ὑπερχλωρούχον σίδηρον. Παράκινοντες σημειοῦμεν, ὅτι ἡ διάλυσις τοῦ ὑπερχλωρούχου σιδήρου καταλείπει ἐπὶ τοῦ δέρματος κηλίδας ἀνεξαλείπτους καὶ ὅτι ἐπομένως ἀνάγκη νὰ λαμβάνηται ἡ δέουσα πρόνοια πρὸς ἀποφυγὴν αὐτῶν.

(Journal de médecine et de Chirurgie Pratiques.)

Z.

Περὶ τῆς συμφορῆσεως τῶν πνευμόνων παρὰ τοῖς φυματιῶσι καὶ περὶ τῆς θεραπείας αὐτῆς διὰ τῆς ψυχρολουσίας. — Ἡ συμφορῆσις τῶν πνευμόνων παρὰ τοῖς πάσχουσι φυματίωσι ἐπιβαρύνει τὰ μάλιστα τὴν κατάστασιν τοῦ ἀρρώστου διότι δι' αὐτῆς περιορίζεται ἔτι μᾶλλον τὸ ἄλλως ἱκανῶς περιορισμένον ὑπὸ τῆς φυματικῆς ὕλης ἀναπνευστικὸν πεδίον ἐντεῦθεν δὲ ἐξηγεῖται ἡ σύντομος προσπάθεια τῶν ἰατρῶν νὰ καταπολεμῶσι διὰ διαφόρων μέσων μᾶλλον ἢ ἥττον ἰσχυρῶν τὴν συμφορῆσιν ταύτην.

Καὶ γίνεται μὲν χρῆσις κατ' ἐνδειξιν καὶ μετ' ὠφελείας τῶν βδελλῶν, τῶν ἐφημέρων ἐκδορίων, τῶν κτυτηρίων καὶ τοῦ διασύρτου, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἐπισπαστικῶν μέσων ὑπάρχει ἔν, τὸ ὁποῖον ἰσχυρότατον ἦν οὐδὲως ἄλλοι οἱ τὸ δέρμα. Τοῦτο δὲ εἶνε ἡ ψυχρολουσία. Ἡ ὑδροθεραπευτικὴ, λέγει ὁ Κ. Fleury, διὰ τῆς ἀντιπερισπαστικῆς καὶ τονωτικῆς ἐνεργείας τῆς δύναται οὐ μόνον νὰ προλάβῃ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς φυματώσεως, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναστείλῃ αὐτὴν ἐγκατασταθεῖσαν, ἀποσοβῆσῃ τὴν συμφορῆσιν τῶν πνευμόνων, βελτιοῦσῃ τὸ αἷμα,

διατηροῦσα τὸν τόνον τῶν πνευμῶν ὀργάνων, κωλύουσα τοὺς ἰδρώτας, τὴν διάβρωσιν καὶ τὸν πυρετὸν, ἐνὶ λόγῳ περιορίζουσα τὴν νόσον ἐν τοῖς πνεύμοσι καὶ παρέχουσα εἰς τὸν ὀργανισμὸν τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν, ὅπως ἀντιστῇ πρὸς τὴν φθοροποιῶν ἐπίδρασιν τῆς πνευμονικῆς καθήσεως ἐπ' αὐτοῦ καὶ ὅπως τελεσθῇ, εἰ δυνατόν, ἡ ἐπούλωσις τῶν σπηλαίων.»

Ἡ περὶ ὑδροθεραπευτικῆς αὐτῆς κρίσις τοῦ Κυρίου Fleury στηρίζεται ἐπὶ σειρᾶς περιέργων γεγονότων, τὰ ὅποια δι' ἰδίων πειραμάτων ἐπεβεβαίωσεν ὁ Κ. Peter. Ἡ ψυχρολουσία ἔχει ἐνέργειαν γενικὴν ἀναληπτικὴν. Ἐν τῇ ἀντιδράσει ἐπέρχεται τάχυνσις τῆς κυκλοφορίας ἐν τοῖς αἰμοφόροις καὶ λυμφατικοῖς ἀγγείοις. Ἐνεργεῖ δὲ ὠφελίμως ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ τῶν λειτουργιῶν τοῦ δέρματος, ἀδύναται τὴν ὄρεξιν ἢ μὲν πέψιν ὑπὸ τὴν ἐπιβροχὴν αὐτῆς τελεῖται ἥττον ἐπιπόνως, ἢ δὲ ἀφομοίωσις ἐντελέστερον ἕνεκα τῆς ζωηρότητος τῆς κυκλοφορίας· οἱ ἰδρώτες καὶ ἡ διάβρωσις παύονται ἢ τοῦλάχιστον ἐλαττοῦνται ἢ δὲ συχνότης τοῦ σφυγμοῦ ἐκπίπτει.

Ἀλλὰ ἐπὶ τίνων περιστάσεων καὶ τίνι τρόπῳ δεόν νὰ γίνηται χρῆσις τῆς ὑδροθεραπευτικῆς; ἡ θεραπεία αὕτη εἶνε πρὸ πάντων λυσιτελεῖς πρὸς τὰς συμφορῆσεις τῶν πνευμόνων· ἀλλὰ καὶ ὅταν ἡ φυματίωσις ἦνε προκεχωρημένη καὶ ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς πνεύμοσι σπήλαια, ὠφελεῖ ἐπίσης, ἢ ἐξ αὐτῆς βίως ὠφέλεια εἶνε πολὺ περιορισμένη. Ὁ ἰατρὸς Κ. Peter βεβαιοῖ, ὅτι εὔρε τὴν ψυχρολουσίαν ἀνυσιμωτάτην πρὸς τὰς συμφορῆσεις τῶν πνευμόνων. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ὁ Κ. Fleury ἀναφέρει τὴν ἱστορίαν ἀρρώστου τινος, 43 ἐτῶν τὴν ἡλικίαν εἰς ἄκρον ἐξησθενηκότος καὶ φέροντος σπήλαια, ὅστις μετὰ θεραπείαν δύο καὶ ἡμισέως μηνῶν δὲν ἐπαρουσίαζε πλέον οὔτε ἐγκλυδασμὸν, οὔτε βόγγους, ἀλλὰ μόνον ἀναπνοὴν τραχειῶν καὶ ἀμφορικὴν τὸ βάρος τοῦ ἀρρώστου τούτου ἠβξησε κατὰ 20 λίτρας. Ἀναφέρει πρὸς τοῦτοις ἀρρώστον τινὰ τριάκοντα δύο ἐτῶν τὴν ἡλικίαν, ὅστις παρουσίαζε βόγγους ὑγροῦς εἰς τὰς κορυφὰς τῶν πνευμόνων, καὶ ἥτο ἰσχνὸς καὶ ἐξησθενηκός·

μετά δε δύο και ημίσεως μηνών θεραπείαν ανέλαβεν άρκουνο-
τως· οί ρόγχοι εξέλιπον, άντ' αὐτῶν δέ υπήρχε τραχεια ανα-
πνοή μετά παρατεταμένης έκπνοής.

Ἄλλὰ τίνι τρόπῳ δεόν νά εφαρμοζήται ἡ ψυχρολουσία;
Ἐάν ὁ φυματιῶν στερεῖται τῶν ἀνγκυαίων μέσων, πρέπει νά
στέλληται εἰς τι ὑδροθεραπευτικόν κατάστημα· ὑπάρχουσι
ὅμως καί περιστάσεις, καθ' ἃς ἡ θεραπεία εἶνε ἀνάγκη νά γί-
νεται οἴκῳ· ὁ Κ. Peter ἐπὶ παρομοίων περιστάσεων συμβου-
λεύει τὸν ἐξῆς τρόπον εφαρμογῆς. Ἐν ὕδατι περιέχοντι κατὰ
τὸ ἐν δέκατον ὄξος ἐμβάπτομεν σπόγγον, ἢ ἀπουλίθωμεν
πεφροντισμένως· εἶτα διὰ τοῦ σπόγγου τούτου ἀνατρίβωμεν
ταχέως τὸ πρόσωπον, τὸν λαιμὸν καί τὸ στῆθος τοῦ ἀρρώ-
στου, ἅμα ἐγερθέντος ἐκ τῆς κλίνης. Μετά τινος δὲ ἡμέρας
ἐνεργοῦμεν τὰς ἀνατρίψεις ἐπὶ τοῦ κορμοῦ καί ἐπὶ τῶν ἄκρων·
βραδύτερον δὲ αἱ ἀνατρίψεις γίνονται διὰ διαβρόχου σπόγγου,
ἄνευ ὅμως ἐκθλίψεως τοῦ ὕδατος ἐξ αὐτοῦ· οὕτω δὲ διενερ-
γείται οὐχὶ πλέον ἀπλή ἀνάτριψις, ἀλλὰ κατὰ φύσιν αἰφνιδια
καί ἐπισθητὴ λίαν, ἥτις γενικευμένη ἀμείσως παράγει ρίγος
ἐλαφρὸν, ὑπερ διαδέχεται ἰσχυρὰ ἀντίδροσις· σημειωτέον δ'
ὅτι πρέπει νά γένηται ἐναρξίς τῆς θεραπείας διὰ τοῦ ἐκτεθλιμ-
μένου σπόγγου· διότι ἄλλως ὁ ἀρρώστος δὲν ἀνέχεται αὐτήν.

Ὅταν γίνηται χρῆσις τῶν καταντλήσεων πρέπει νά ἔχω-
μεν πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι ἡ κατάντλησις δίκην βροχίτις ἔχει
ἐνέργειαν γενικωτάτην καί ἰσχυροτάτην καί διὰ τοῦτο ἐν
ἀρχῇ μάλιστα δεόν νά μὴ εφαρμοζέται εἰμὴ ὁ κρουδὸς (jet)
ἐπὶ τινὰ δευτερόλεπτα· ὁ Κ. Feury αὐξάνει βαθμηδὸν τὴν
διάρκειαν τῆς ψυχρολουσίας, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ὑπερβαίνει τὸ
ἐξηκοστὸν τῆς ὥρας· ἐξεναντίας ἡ διὰ σπόγγου ψυχρολουσία
δύναται νά παραταθῆ ἐπὶ μακρότερον, ἐπὶ ἐν ἡ δύο ἐξηκο-
στά τῆς ὥρας. Μετά τὴν ψυχρολουσίαν εἶνε ἀναγκαία ἡ ἀσκη-
σις ὁσάκις εἶνε δυνατὴ· ἐνίοτε ἐν ἀρχῇ ἕνεκα τῆς ἀδυναμίας
τῶν ἀρρώστων εἶνε δύσκολος προϊόντος ὅμως τοῦ χρόνου, αἱ
δυνάμεις ἐπανέρχονται καί ὁ ἀρρώστος εὕρισκει πολλὴν εὐ-
χαρίστησιν εἰς τὴν ἀσκήσιν.

Ἐν τέλει πρέπει νά γινώσκωμεν ἂν ἡ αἰμοπτυσία ἀποτε-
λαῖ ἀντένδειξιν εἰς τὴν χρῆσιν τῆς ψυχρολουσίας. Ὁ Κ. Peter
παραδεχόμενος τὴν ἀντένδειξιν ταύτην προτιμᾷ ἢ ἀναβάλλη
τὴν ψυχρολουσίαν μέχρι τῆς τελείας ἐπισχέσεως τῆς αἰμορρα-
γίας τῶν πνευμόνων. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 κλίνης ἐνοσηλεύε-
το πρὸ μικροῦ ἄρρωστος πάσχων αἰμοπτυσίαν σχεδὸν διηνε-
κῆ ἀπὸ ἐξ ἡμερῶν· κατὰ τῆς αἰμοπτυσίας ἐχορηγήθη μία
δραχ. ἰπεκακουάνης, καθ' ἣν δὲ ἡμέραν ἔλαβε τὸ ἐμετικόν, ἡ
αἰμορραγία ἐξηκολούθει· τὴν ἐπαύριον ὅμως μόνον πτύελα αἰ-
μόφυρτα παρετηροῦντο, τὰ ὁποῖα μετὰ τινος ἡμέρας ἐξέλι-
πον ὀλοσχερῶς. Μετὰ δὲ τοῦτο ἐγένετο χρῆσις τῶν ψυχρῶν
καταντλήσεων, ἐξ ὧν ὁ ἀρρώστος ὠφελήθη ἐπαισθητῶς.

(Journal de médecine et de Chirurgie pratiques).

Z.

Περὶ τῆς χρήσεως τῆς ἰπεκακουάνης εἰς μεγάλην δόσιν
κατὰ τῆς πνευμονίας.—Ἡ ὑπὸ τὸν Κ. Chauffard γινομένη ἐπι-
τυχῆς χρῆσις τοῦ φαρμάκου τούτου κατὰ τῆς ὀξείας πνευμονίας
παρκινεῖ ἡμᾶς ὅπως ἀνακοινώσωμεν τοῖς συναδέλφοις διὰ
βραχέων τὴν θεραπείαν ταύτην, πεπεισμένοι, ὅτι δὲν θὰ βρα-
δύνωσιν αὐτοὶ οὕτω νά ἐκτιμῆσωσι τὰ ἐξ αὐτῆς καλά. Σημειω-
τέον δ' ὅτι ὁ Κ. Chauffard δὲν περιορίζεται ἀποκλειστικῶς
εἰς τὸ φάρμακον τοῦτο, ἀλλὰ ἀκολουθεῖ ὑπὲρ πάντα ἄλλον
δαίποτε τὰς ὑφισταμένας ἐνδείξεις· τὴν ἰπεκακουάνην ἀπὸ
5—8 γραμ. συνδυάζει ἐπὶ τῶν πλείστων περιστάσεων μετὰ
σικυῶν, μετ' ἀμυχῶν καί ἀφημέρων ἐκδορίων.

Ἐάν ἐπὶ παραδείγματι ἐπισκεθῶμεν ἄρρωστον νοσοῦντα
πνευμονίαν πρὸ τριῶν ἡμερῶν, καί παρουσιάζοντα ἰσχυρὸν πυ-
ρετὸν, πυξηνμένην θερμοκρασίαν, φέσημα βρογχικόν, ἀμβλύτητα
ἐκτεταμένην, θέλωμεν ἀναγράψαι αὐτῷ τὴν ἐξῆς θεραπείαν·
α') διαίταν β') ἀφέψημα μαλακτικὸν ὡς ποτόν, γ') ἔγχυμα
ἐκ γραμ. ἐξ ἰπεκακουάνης, ληθησόμενον ἀνὰ ἐν κοιλίαν
κατὰ πᾶσαν ὥραν καί δ') ἐπίθεσιν ὀκτώ σικυῶν μετ' ἀμυχῶν
ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρους τοῦ ὤρακος· τῆ ἐνέργεια τῶν με-

ων τούτων ἐπέρχονται μετ' οὐ πολὺ 5—6 ἔμετοι καὶ 1—2 κενώσεις· ἀλλὰ τὸ διπλοῦν τοῦτο ἀποτέλεσμα δὲν εἶνε πάντοτε τὸ αὐτὸ, καθόσον ἄλλοι μὲν τῶν ἀρρώστων ἐμοῦσι μὲν πολλὰκις, ἀλλὰ δὲν ἀποπατοῦσι, ἄλλοι δὲ μόνον ἀποπατοῦσιν. Ἐπί τινων ὅμως περιστάσεων αἱ κενώσεις καὶ οἱ ἔμετοι εἰσὶ συχνότατοι, τοῦθ' ὕπερ οὐδόλως πρέπει νὰ ἐκφοβίξῃ ἡμᾶς, διότι σμικρὰ ἐντεῦθεν προέρχεται ἐξασθῆναι, ἀρκεῖ δὲ νὰ διακόψῃ τις τὴν χρῆσιν τοῦ φαρμάκου, ἵνα καταπαύσῃσιν ἀμέσως τὰ γαστροεντερικὰ φαινόμενα.

Ἐὰν ἡ ἀνοχὴ τοῦ φαρμάκου τούτου ᾖ τελεία, οὐδεμίαν πρέπει νὰ προσδοκᾶται ἐξ αὐτοῦ ἡ ἀφέλεια· τοῦτο δὲ εἶνε σημειώσεως ἄξιον. Σημειωτέον δ' ὅτι ἡ πρώτη ἡμέρα ἐν γένει τῆς Θεραπείας εἶνε ἡ μόνη, καθ' ἣν παράγονται τὰ φαινόμενα, περὶ ὧν ἐγένετο ἀνωτέρω λόγος. Μετὰ 24 ὥρας καὶ μάλιστα τάχιον ἡ ἀνοχὴ ἐπέρχεται, μόλις δὲ συμβαλῆσιν δύο ἔμετοι καὶ μία ἀφόδευσις κατὰ τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν, ὅσον καὶ ἂν ᾖ μεγάλη ἡ δόσις τοῦ φαρμάκου.

Ἡ ἐνδειξις τῆς δόσεως τοῦ φαρμάκου, ἣν ὠρίσαμεν εἰς 5—8 γραμμ. οὐδόλως μεταβάλλεται ἀναλόγως τοῦ φύλου ἢ τῆς ἡλικίας τοῦ πάσχοντος· ὡς γνώμονα ἐν τιακτῇ περιπτώσει πρέπει πρὸ πάντων νὰ ἔχωμεν τὴν ὀξύτητα τῆς νόσου. Ἡ τῆς πρώτης ἡμέρας δόσις ἀναγράφεται καὶ τὴν δευτέραν, εἶτα ἐλαττοῦμεν αὐτὴν κατὰ ἓν ἢ δύο γραμμάρια τὴν τρίτην ἡμέραν· ἡ Θεραπεία αὕτη διαρκεῖ 4—5 ἡμέρας συνήθως δὲ πρέπει νὰ παύηται ἡ χρῆσις τῆς ἰπεκακουάνης, ἅμα ἐλαττωθέντος τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς θερμοκρασίας καταπαθείσης σχεδὸν φυσικῆς. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἀπαιτοῦνται ἐν γένει 2—3 ἡμέραι μέχρι τῆς ὀλοσχεροῦς ἐξαλείψεως τῆς νοσηρῆς καταστάσεως. Ὅταν ὅμως, μετριασθέντος τοῦ πυρετοῦ τὴν δευτέραν ἢ τρίτην ἡμέραν, ἐπιμένωσι τὰ σπληναστικὰ φαινόμενα, τότε, ἀλλὰ πρὸ πάντων τότε, κατὰ τὸν K. Chauffard, ὠφελεῖ ἐν ἐφήμερον ἐκδύριον ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ἐπὶ τῆς ἡπίας δὲ φλεγμονῆς τοῦ πνεύμονος, ἢ ὁπότεν ἡ φλόγῳσις εὐρίσκειται περὶ τὴν λήξιν, ταῖα γραμμάρια ἰπεκα-

κουάνης ἀρκούσι, ἵνα ἐπικρατήσῃ τὴν κατὰ φύσιν κατάστασιν ἐντὸς 24 ὥρων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται, ὅτι ἡ Θεραπεία αὕτη πρὸς τὴν ταχύτητι τῆς ἐνεργείας κέκτηται καὶ τὸ πολύτιμον πλεονέκτημα νὰ θεραπεύῃ χωρὶς νὰ ἐξασθενῇ ἐπαισθητῶς τὸν ἄρρωστον. Ἐντεῦθεν δὲ ἡ ἀνάρρωσις εἶνε βραχεία καὶ τελεία· ἡ ἰπεκακουάνη ὑπὸ τὴν ἐποψίαν ταύτην ὑπερτερεῖ κατὰ πολὺ τὴν ἐμετικὴν τρύγα, καθόσον, ὡς καθικρόστην βεβαιώμεθα, ἐνεργεῖ ὡς ἄριστον καταπραῦντικὸν φάρμακον ἐλαττοῦσα τὸν σφυγμὸν καὶ τὴν κυκλοφορίαν εἰς τρόπον ἀληθῶς ἀξιοθαύμαστον.

Ἄλλοτε δὲ K. Pecholier εἶχε μὲν παρατηρήσει τὰ φαινόμενα ταῦτα παρὰ τοῖς ζώοις, ἀλλὰ δὲν ἦτο βέβαιος, ὅτι τὰ αὐτὰ ἤθελον παραχθῆ καὶ παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ· σήμερον ὅμως τὸ ζήτημα τοῦτο εἶνε λελυμένον ὅσον ἀφορᾷ τὴν Θεραπείαν τῆς πνευμονίας.

Τελευτώντες προσθέτομεν, ὅτι ὁ K. Chauffard πρὸς τὴν ἀταξικὴν πνευμονίαν οὐ ποιεῖται χρῆσιν τῆς ἰπεκακουάνης, ἀλλὰ τοῦ μόσχου εἰς δόσιν μεγάλην ἢτοι δύο γραμμάρια ἐντὸς 24 ὥρων.

(Journal de médecine et de Chirurgie).

Z.

Περὶ ἀνυσιμότητος τῆς τεχνητῆς ἐκκαθάρσεως τοῦ πύου τῶν φλυζακίων τῆς εὐλογίας.— Μεταξὺ τῶν πολυαριθμῶν μέσων, ἅτινα ἐσυστήθησαν πρὸς ἐλάττωσιν τῆς βαρύτητος τῆς εὐλογίας καὶ πρὸς πρόληψιν τῶν δυσμορφιῶν, αἱ ἡ νόσος αὕτη, καταλείπει πρέπει ἰδίως ν' ἀναφέρωμεν τὴν σχάσιν τῶν φλυζακίων καὶ τὴν κένωσιν τοῦ ἐν αὐτοῖς πύου· ἡ ἐγχείρησις αὕτη ἐσυστήθη πρὸ πολλοῦ, ἀλλὰ μόλις κατὰ τὸ 1852 ἐφηρμόσθη ἐν τῷ Νοσοκομείῳ τοῦ Ἐλέους ὑπὸ τοῦ K. Piorry. Ἐν ἄρρω, ὅπερ ἐδημοσιεύσαμεν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐκφέρομεν διὰ βραχείων τὴν ἱστορίαν ἀρρώστου, παρ' ἧ παρετηρήθη τὸ ἐξῆς περιεργον φαινόμενον. Τὸ ἕτερον ἡμισυ τοῦ προσώπου, ὅπερ εἶχεν ἐπιχει-

4

σὴ διαλίπους ἀναμίκτου μετὰ τινος ποσότητος ἀμύλου ἐπαρουσίαζε φλυζάκια ὀλίγον ἀνεπτυγμένα καὶ δὲν ἐφαίνετο παντάπασι ἐξηθνηκός, παραβαλλόμενον μάλιστα πρὸς τὸ ἀντιθετον μέρος τοῦ προσώπου· ἐπροσθέτομεν δὲ ὅτι ὁ K. Piorry δὲν περιορίζοτο εἰς τὸ ἐκτροκτικὸν τοῦτο μέσον, ἀλλ' ὅτι ἐσχάζε διαψαλλίδος τὰ φλυζάκια, ἅμα φανέντος ἐν αὐτοῖς τοῦ πύου, καὶ οὕτως ἐπετύγγανε τὴν ἄμεσον ἀπόσβεσιν τῶν φλυζακίων καὶ ἐκόλυε τὴν ἀνάπνοσιν τοῦ πύου. Ἄντι τῆς ψαλλίδος δύναται τις νὰ μεταχειρισθῆ βελόνην τινα ἢ καρφίδα.

Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐλάβομεν πρὸ μικροῦ διατριβὴν παρὰ τινος ἀνταποκριτοῦ ἡμῶν, ἐν ἣ βεβαίων τὰ ἐκ τῆς ἐκκενώσεως τοῦ πύου καλὰ συνιστᾶ πρὸς τοῦτο ὡς τὸ κάλλιστον ἐργαλεῖον τὴν βελόνην τοῦ καταρράκτου. Ἰδοὺ δὲ τί περὶ τούτου γράφει ἡμῖν μετὰ σύντομον προσέμιον ὁ ἀξιότιμος ἀνταποκριτής ἡμῶν.

« Περὶ τὴν ἐβδομὴν ἢ ὄγδον ἡμέραν, ἅμα τοῦ πύου μορφωθέντος ἐν τοῖς φλυζακίοις, πρέπει νὰ σχάσωμεν ταῦτα, νὰ ἐκκενώσωμεν τὸ πῦον καὶ ν' ἀποπλύνωμεν αὐτὰ διὰ χλιαροῦ ὕδατος, ὅπως ἐμποδίσωμεν ν' ἀποξηρανθῆ τὸ πῦον ἐπὶ τοῦ δέρματος· πρὸς σχάσιν τῶν φλυζακίων προτιμῶ πάντως ἄλλου ἐργαλείου τὴν βελόνην τοῦ καταρράκτου· τὴν ἐπιούριον τῆς ἐγχειρήσεως ἢ ἐξοίδησις τοῦ δέρματος ἐκλείπει, τὰ φλυζάκια εὐρίσκονται συμπεπτωκότα· συγχρόνως δὲ ὁ πυρετὸς παύει καὶ ἡ ἀνάρρωσις ἐπέρχεται.

« Εἶναι εὐκόλον νὰ ἐξηγήσῃ τις τὴ εὐτυχὲς τοῦτο ἀποτέλεσμα, ὅταν σκεφθῆ, ὅτι ὁ κίνδυνος ἐν τῇ εὐλογίᾳ δὲν ἐπέρχεται συνήθως εἰμὴ κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον ἢτοι ὅταν ἡ ἐμπόνησις ἐγκατασταθῆ, ὅτι ἡ βαρύτης εἶνε ἀνάλογος τῆς πληθῆος τῶν φλυζακίων καὶ ἵτι ὁ πυρετὸς, ὅστις ἐλαττοῦται ἅμα τελεσθείσης τῆς ἐξανθήσεως, ἐπιτείνεται ἀρχομένης τῆς ἐμπυήσεως. Ἐντεῦθεν δὲ πρέπει νὰ συμπεράνῃ τις, ὅτι τὸ πῦον ἐρεθίζει τὸ δῆμα καὶ διατηρεῖ τὸν πυρετὸν καὶ ὅτι εἰς τὴν ἀνάπνοσιν τοῦ πύου πρέπει ν' ἀποδοθῆ συνηθέστερον ἢ ἡ

νατώδης ἐκθασίς τῆς νόσου. Ἄλλὰ τὰ κακὰ ταῦτα πάντα ἀποσοβοῦνται, ὅταν ἀπὸ τοῦ δέρματος ἀφαιρεθῆ τὸ πῦον, ὅπερ ἐρεθίζει αὐτό.

« Καὶ τοι δὲ μέχρι τοῦδε ἐποιησάμην χρῆσιν τοῦ μέσου τούτου μόνον ἐπὶ τῆς ἠπίας εὐλογίας οὐχ' ἤττον ὅμως δὲν διστάζω νὰ πιστεύσω, ὅτι καὶ τῆς βαρείας εὐλογίας οἱ κίνδυνοι ἤθελον ἐκλείψει, ἐὰν ἐγκαίρως ἐκκενοῦντο καὶ ἀπεπλύνοντο τὰ φλυζάκια.

« Ἐν τέλει σημειῶ, ὅτι δὲν εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ σχαθῶσι πάντα τὰ φλυζάκια καὶ ὅτι φυσικῶς τῷ λόγῳ πρέπει νὰ γένηται ἐναρξίς τῆς ἐγχειρήσεως ταύτης ἀπὸ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ λαιμοῦ παρατήρῳ ὅμως, ὅτι ἡ ἔντασις τοῦ πυρετοῦ εἶνε ἀνάλογος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μὴ σχαθέντων φλυζακίων. »

(Journal de médecine et de Chirurgie pratiques).

Z.

Συνολική μυσθ διαρκῆς παρὰ γυναικὶ ὑστερικῆ ἰαθεΐσα στυγμιαίας. — Ἡ περιγραφομένη ἐνταῦθα ἴασις, ἣτις ἤθελε βεβαίως ἐκληφθῆ ὡς θαῦμα, ἐὰν μὴ ὑπῆρχον πολλαὶ παρόμοιαι ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, εἶνε νέον πειστικὸν παράδειγμα τῶν παραδόξων μεταβολῶν, αἱ ὑφίστανται τὰ φαινόμενα τοῦ ὑπερισμοῦ, καὶ αἵτινες ἐξηγοῦνται ἐκ τῆς ἐπιρροῆς τῶν ψυχικῶν παθῶν ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Ἡ Μαγδαληνὴ Δ. τριάκοντα καὶ ἐνὸς ἐτῶν τὴν ἡλικίαν ἦν κράσεως νευρικής καὶ ἕξως ἀσθενοῦς· ἡ ἔμμηνος ῥοὴ ἤρξατο μὲν παρ' αὐτῇ περὶ τὸ 16 ἔτος τῆς ἡλικίας, ἀλλὰ πάντοτε ὑπῆρξεν ὀλίγη, συχνάκις δὲ ἀντικαθίστατο ὑπὸ ἐπιστάξεως ἢ αἰμορρουσίας. Ἐκάστοτε δὲ συνοδουετο ἡ περίοδος τῶν ἐμμήνων ὑπὸ σπασμῶν, συσφιγξέως τοῦ λαιμοῦ, ὑπεραιθησίας τοῦ στήθους, τοῦ στομάχου, τῆς ῥάχεως κτλ. κτλ. Πρὸ δεκά περὶπου ἐτῶν ἀνὴρ τις ἐπιπεσὼν κατ' αὐτῆς αἰφνιδίως ἐπλήξεν αὐτὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· συλλαβῶν δὲ βιαίως τὸν ἀριστέρον αὐτῆς βραχίονα συνίστρεψεν αὐτὸν μετὰ πολλῆς δυνά-

μειωσ. Ἐκ τῆς ἀπροσδοκῆτος ταύτης ἐπιθέσεως ἐφοιτήθη σφόδρα ἡ δυστυχὴς αὕτη γυνή· σωθεῖσα δὲ ἐκ τῆς θεινῆς ταύτης θέσεως σχεδὸν ἀναίσθητος μετακομίσθη εἰς τὴν οἰκίαν μου ὅλη τρέμουσα.

Ὁ πεπονθὸς βραχίον οὐδεμίαν παρουσίαζε βλάβην καταφανῆ· αἱ δὲ κινήσεις τῶν ἄρθρων ἦσαν ἐλεύθεραι· ὁ βραχίον καὶ τὸ ἀντιβράχιον εἶχον τὴν κατὰ φύσιν εὐθύτητα καὶ εὐκαμψίαν· ὥστε ἐκ τῆς γενομένης κατὰ τῆς γυναικὸς ταύτης βίας οὐδὲν ἐδύνάτο τις νὰ προῖδῃ κανόν. Ἴν τούτοις μετὰ τινὰς ἡμέρας ἤρξατο ἡ νοσηρὰ ἐπεξεργασία, ἥτις ἐμελλε νὰ τελειώσῃ ἐσχάτως. Ἐν τῷ ἀντιβράχιον ἤρξατο κλίνον βαθμῆδον καὶ συστρεφόμενον περὶ ἑαυτὸ, οὕτως ὥστε ἡ ὀπίσθια αὐτοῦ ἐπιφάνεια ἐστράφη πρὸς τὰ ἔμπρῳς· ἡ δὲ χεὶρ νὰ κάμπηται πρὸς τὸ ἀντιβράχιον καὶ αἱ δάκτυλοι πρὸς τὴν παλάμην· ὁ δὲ βραχίον οἶονεὶ προσκεκολλημένος ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τοῦ θώρακος ἦτο σκληρὸς καὶ τεταμένος· πᾶσα δὲ πρὸς κίνησιν αὐτοῦ ἀπόπειρα ἦν ἀλγεινοτάτη καὶ κῦξανε τὴν συνολικὴν τῶν μυῶν.

Πολλῶν μέσων ἐγένετο χρῆσις πρὸς ἴκσιν τῆς νόσου ταύτης, ἥτοι τῶν διαλυτικῶν, τῶν ἀντιφλογιστικῶν, τῶν καταπραυντικῶν, καὶ τῶν ἐπισπαστικῶν, ἀλλὰ πάντα ἀπέτυχον καὶ τοσοῦτον μᾶλλον καθύσον τὰ πονηρὰ φαινόμενα ἐπολεμοῦντο ἀπλῶς ὡς ἕκτοκα ἐξωτερικῆς βίας, χωρὶς νὰ ληθῇ ὑπὲρ ἄσιν παντάπασι ἡ ἐπιβροχή, ἣν ἐδύναντο νὰ ἔχῃ ὁ φόβος ἐπὶ γυναικὸς ὑστερικῆς.

Ἡ δυστυχὴς Μαγδαλινὴ, κηρυχθέντος τοῦ πάθους αὐτῆς ἀνιάτου, ἦτο καταδεδικασμένη νὰ τελευτήσῃ τὴν βίον τῆς οἰκτρῶς, ὅτε τὴν 27 76ρίου τῷ 1869 κατελήθη ὑπὸ αἰσθήσεως κοπώσεως γενικῆς μετὰ κεφαλαλγίας, ἐξογκώσεως τῆς κοιλίας, ἐδύνης κατὰ τὸν λαιμὸν, σπασμωδικῶν κινήσεων τῶν ἄκρων, πηλῶν τῆς καρδίας, ταχύτητος τῆς κυκλοφορίας κτλ. κτλ. Ἴν μέσω τῆς καταστάσεως ταύτης ἐπερῆνη ἡ ἐμμηνος βοή, ἥτις συνωδούετο ὑπὸ τηλικαύτης νευρικῆς διεγέρσεως, ὥστε τὴν νύκτα τῆς 30 πρὸς τὴν 31 86ρίου ἡ δύστη-

νος ἄρρωστος κατελήθη ὑπὸ ζάλης καὶ κατετυρνεῖτο ὑπὸ φρικώδους ὀπτασίας· ἔβλεπε παρὰ τὴν κλίνην ἄνδρα διώκοντα αὐτὴν καὶ προσπαθοῦντα νὰ τὴν πλησιάσῃ· περιδεῆς καὶ ἐκτὸς ἑαυτῆς ἡ τάλαινα ἐξεφώνει βοήθειαν. Μετ' οὐ πολὺ δὲ προσέδραμον εἰς βοήθειαν τῆς, ἀλλὰ ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξις τῶν προσδραμόντων, ὁπόταν εἶδον αὐτὴν κινουσαν ἐλευθέρως τὸν πάσχοντα βραχίονα! Οὕτως ἡ Μαγδαλινὴ ἀπηλλάγη ἐν μιᾷ στιγμῇ δι' ἰσχυρῆς ψυχικῆς συγκινήσεως νοσήματος, καὶ οὐ ἐναυάγησεν ὀκταετῆς θεραπείας.

Ἀπέναντι τοιούτων περιστατικῶν, ἅτινα βεβαίως ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἐπιστήμην, τὰ ὅποια ὅμως ἡ δεισιδαιμονία ζητεῖ πάντοτε νὰ ὑπαγάγῃ εἰς ὑπερφυσικὴν τινα δύναμιν, χρέος τοῦ ἰατροῦ εἶνε νὰ παρατηρῇ καὶ βεβαιῶι τὰ γεγονότα, ἵνα ἐκ τούτων δύναται νὰ ἐξαγάγῃ πρακτικὰ συμπεράσματα. Ἐκ τοῦ περιστατικῶν τούτου προκύπτει, ὅτι ἡ διάγνωσις καὶ ἡ πρόγνωσις προκειμένου περὶ ὑπερισμοῦ δέον νὰ ἐκφέρωνται μετὰ πολλῆς προσυλάξεως καὶ ὅτι ἡ χρῆσις τῶν ψυχικῶν μέσων ἐπιτηδείως γινόμενη δύναται ν' ἀποβῇ ὠφελιμωτάτη εἰς τὴν ἀλλόκοτον ταύτην νόσον. (France médicale). Ζ.

Περὶ τῆς χρήσεως ἀφθόρου ὕδατος πρὸς τὰς δηλητηριάσεις. — Ὁ ἰατρὸς K. George ἀναφέρει, ὅτι ὁ ἰατρὸς Sydenham, Merat, Delens καὶ Piorry ἐπέστησαν τὴν χρῆσιν τοῦ ὕδατος κατὰ τῶν δηλητηριάσεων καὶ ἀπορεῖ, ὅτι τὸ προχειρότατον τοῦτο μέσον παντελῶς ἐλησιμονήθη· τὸ ἀκόλουθον χωρίον, ὅπερ ὁ K. George ἐρανίζεται ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ ἀοιδίμου Sydenham εἶνε τὰ μάλιστα διδασκτικόν.

«Θεραπευτικὰ τινα μέσα θεωρούμενα μηδαμινὰ δύναται πολλὰκις εἰς χεῖρας νοήμονος ἰατροῦ ν' ἀποβῶσιν ἀνυσιμώτατα· πρὸ δύο μηνῶν προσεκλήθη ὑπὸ τινος γείτονος, ἵνα ἐπισκεφθῶ ἕνα τῶν ὑπηρετῶν του, ὅστις, λόγῳ ἐρωτικῶ, ὡς ἔμαθον ἀκολούθως, ἔλαβε μεγάλην ποσότητα διττοχλωροῦχου ὑδραργύρου. Καίτοι δὲ μόλις μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἀφίξεώς μου εἶχε λάβει τὸ δηλητήριον, ἐπαρουσίαζεν ὅμως πάντα τὰ συμπτώ-

ματα ισχυρᾶς στοματίτιδος· ἤτιθέτο δὲ σφουδρῶν ἄλγος καὶ αἰσθημα καύσεως κατὰ τὴν στομαχικὴν χώραν καὶ ἐν γένει διέκειτο κάκιστα· παρήγγειλα δὲ αὐτῷ πάραυτα νὰ πῆρῃ ἐκ διαλειμμάτων μὲν ἀλλ' εἰς ὅσον οἶον τε βραχύτερον διάστημα χρόνου δώδεκα λίτρας ὕδατος χλιαροῦ. Ἐν περιπτώσει δ' ἐμέτου νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ ποσὸν τοῦ ὕδατος· παρήγγειλα δὲ προσέτι τὴν χρῆσιν κλισμάτων ἐξ ὕδατος χλιαροῦ, ἀν' ἐπέλθωσι κωλικοί. Ὁ ἄρρωστος μου ἠκολούθησε κατὰ γράμμα τὴν παραγγελίαν μου, ἐπιε μάλιστα περισσότερον ὕδωρ, παρ' ὅσον ὤρσα. Τὸ ὕδωρ, ὑπερ ἡμέσε τὸ πρῶτον ἦτο δριμύτατον ἕνεκα τῆς ἐν αὐτῷ διαλελυμένης μεγάλης ποσότητος διττοχλωριούχου ὑδραργύρου. Ἐν ταῖς ἐπομένοις ἡμέραις ἐπίσκασι ἡ δριμύτης ἠλαττοῦτο ὀλονέν, μέχρις οὗ ἐπὶ τέλους ἐξέλιπεν ἐντελῶς οἱ κωλικοί, οἵτινες ἐπῆλθον τῷ ἄρρωστῳ κατεπραῦνθησαν τῇ χρῆσει κλισμάτων ἐξ ὕδατος χλιαροῦ. Διὰ τοῦ ἀπλουστάτου τούτου μέσου ὁ ἄρρωστος οὗτος ἦτο ἐκτὸς κινδύνου ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν. Ἐπέμενον δὲ μόνον ἐξοιδήσις τῶν χειλέων καὶ ἐκδοραὶ τινες τοῦ στόματος, αἵτινες προήλθον ἐκ τῆς δριμύτητος τῶν ἐμεσμάτων, ἀλλ' αὐταὶ διὰ τῆς γλακτώδους διαίτης, εἰς ἣν ὑπέβηλον τὸν ἄρρωστον ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας, ἰάθησαν. » Κατὰ τὴν Κ. Γεωργίου τὸ γεγονός τοῦτο ἀπεδεικνύει ὅτι δὲν ὑπάρχει δηλητηριώδης οὐσία, ὅσον καὶ ἀν' ἡ καυστική, ἣτις διαλυομένη ἐν ἐπαρκεῖ ποσότητι ὕδατος νὰ μὴ καθίσταται ἀβλαβής. Τὸ ὕδωρ λοιπὸν ἐξασθενεῖ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δηλητηρίου καὶ τρόπον τινα ἐξουδετεροῖ αὐτό. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου ἐκπληροῖ καὶ τὴν δευτέραν ἐνδειξὴν τῆς θεραπείας τῶν δηλητηριάσεων, ἣτοι συντελεῖ πρὸς ἀποβολὴν τοῦ δηλητηρίου ἐκ τῆς ὀργανισμοῦ καθόσον ἡ ἀποβολὴ αὕτη τελεῖται κυρίως διὰ τεσσάρων ὁδῶν, ἣτοι τοῦ στόματος, τῆς ἕδρας, τοῦ δέρματος καὶ τῶν νεφρῶν, τὸ δὲ ὕδωρ χλιαρὸν μὲν χρησιμώμενον προκαλεῖ ἔμετον, ψυχρὸν δὲ κενώσεις, θερμὸν μὲν εἶνε διαφορητικόν, ψυχρὸν δὲ διουρητικόν.

(Journal de médecine et de Chirurgie pratiques). Ζ.

Ἀπόσπασις τῆς μήτρας ὀλοκλήρου συνεπείᾳ ἐλξίων μετρίων τοῦ ὀμφαλίου λώρου. — Ἡ Ἱατρικὴ ἐφημερίς **British medical Journal** ἐδημοσίευσε δύο περιστασιακὰ δυστυχοῦς τοκετοῦ, ἐξ ὧν τὸ ἕτερον ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς ποινικὴν καταδίωξιν κατὰ τοῦ μαιευτῆρος. Ἐν τῷ πρώτῳ τούτῳ περιστατικῷ ὁ ἱατρὸς ἔλκων τὸν ὀμφάλιον λώρον ἀπέσπασε τὴν μήτραν· ἀπεχωρίσθη δὲ αὕτη ὀλοκλήρως, ἐντελῶς ἀποκεχωρισμένη τοῦ κόλπου καὶ οὐδόλως ἀνεστραμμένη· αἱ ἐπὶ τοῦ λώρου ἔλξεις ἐνηργήθησαν μετὰ μετριωτάτης δυνάμεως. Καταδιωχθεὶς ὁ συνάδελφος ἡμῶν οὗτος διὰ τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἀπηλλάγη τῆς κατηγορίας χάρις εἰς τὴν γνωμοδότησιν τοῦ **K. Barnes**, ἐν ἣ οὗτος ἀπεφάνητο, ὅτι ὁ ἀποχωρισμὸς τῆς μήτρας ἐγένετο κατὰ τὸν τοκετὸν καὶ ὅτι πρὸς τοῦτο συνετέλεσεν ἀλλοίωσις τις τῶν παρειῶν τῆς μήτρας, αἵτινες ἦσαν εἰς ἄκρον ὑπερτροφικαῖαι. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐν τῇ νεκροτομῇ τὸ μὲν ἦκασ εὐρηται μεμαλαχυμένον, ἡ δὲ καρδία λιπώδης· τὸ δεύτερον περιστατικὸν ἀποχωρισμοῦ ὀλοκλήρου τῆς μήτρας μετὰ τῶν παρρητημάτων αὐτῆς ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ **K. Pagel**.

Ἐπρόκειτο περὶ γυναικὸς 24 ἐτῶν τὴν ἡλικίαν καὶ μητρὸς δύο τέκνων· ὁ τοκετὸς διέτρεξε τὰ στάδια αὐτοῦ τακτικῶς· οὐδὲν δὲ παρετηρήθη, ἐξ οὗ ἐδόνατο νὰ προῖδῃ τις τὸ φρικῶδες γεγονός, ὑπερ ἔμελλε νὰ τελεσθῇ· αἱ δ' ἐπὶ τοῦ ὀμφαλίου λώρου ἔλξεις ἐνηργήθησαν ὑπὸ ἐξησκημένης μαιᾶς καὶ μετὰ πολλῆς προσομῆς. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐδέησε νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸν τοκετὸν τὴ φηβερὸν ἄμικ δὲ καὶ παράδοξον τοῦτο φαινόμενον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ δημοσιευθῇ πρὸς γνῶσιν τῶν νομομαθῶν καὶ τῶν ἱατρῶν.

(Journal de médecine et de Chir. pratiques).

Ζ.

Ἐξαγωγή βρέφους ζῶντος διὰ τῆς καισαρικῆς τομῆς ἐνεργηθείσης πολλὰς ὥρας μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς. — Ὁ ἱατρὸς **Bion** προσεκήληται τὴν 4. Νοεμβρίου τοῦ 1868

εἰς τὸ χωρίον Gremil-Lieu ἵνα ἐπισκεφθῆ τὴν χωρικήν Vignaud. νοσοῦσαν σπουδαίως. Ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς πασχούσης καὶ ἐκ τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας συνέλεξεν ἐκ τῶν συγγενῶν, ὁ ἰατρός K. Rion διαγινώσκει πυρετὸν κακοήθη κατὰ τὸν δεύτερον παροξυσμὸν· παρήγγειλε διάφορα θεραπευτικὰ μέσα πρὸς κατάπαυσιν τῶν κακοήθων συμπτωμάτων καὶ τὴν χορήγησιν τῆς θεϊκῆς κινίνης εἰς μεγάλην δόσιν ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ δεύτερος οὗτος παροξυσμὸς δὲν ἤθελεν ἀποκτείνει τὴν πάσχουσαν. Δυστυχῶς ἡ κατάσταση τῆς ἀρρώστου ταύτης ταχέως ἐχειροτέρευεν, ὁ δὲ θάνατος ἐπέληθε τὴν 6 Νοεμβρίου περὶ τὴν 10 π. μ. Ἡ δόλωσις τῆς ἀποβιώσεως τῆς ἀρρώστου ταύτης ἐγένετο τὴν 3 M. M. ἔντε τῷ Δημαρχεῖω καὶ ἐν τῷ πρεσβυτερίῳ.

Ὁ ἐφημέριος τοῦ χωρίου γινώσκων, ὅτι ἡ ἀποθανοῦσα ἦτο ἄγγυος ἐπὶ περὶ πέντε μηνῶν ἠνάγκασε τὴν μάϊαν νὰ ἐνεργήσῃ τὴν καισαρικήν τομὴν, καθύστερον δὲν εἶχε καιρὸν νὰ καλέσῃ τὸν ἰατρὸν, ὅστις κατέκει μακρὰν. Ἡ μάϊα ἐνόησε μὲν εἰς τὰς παρακελεύσεις τοῦ ἱερέως καὶ τῆς οἰκογενείας, ἐνισχυθεῖσα δὲ ἐκ τῆς ἀναμνήσεως, ὅτι ἐπὶ ἀναλόγων περιστάσεων εἶχε ἐνεργηθῆ ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ πρὸ 18 ἔτων μετ' ἐπιτυχίας ἡ καισαρική τομὴ, ἐνήργησε τὴν ἐγχείρησιν ταύτην ἐπὶ τῆς τελευταίας τῆς Vignaud. Ἐξ ὥρας περὶ πέντε μετὰ τὸν θάνατον.

Τὸ βρέφος ἐξήχθη μὲν ζῶν, ἀλλὰ δὲν πέζησε εἰμὴ μόνον ἐπὶ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας.

Ἡ παρατήρησις αὕτη πρέπει νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς ἰατροὺς νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν καισαρικήν τομὴν καὶ πολλὰς ὥρας μετὰ τὸν θάνατον τῆς ἐγκύου. Αὕτη ἀποδεικνύει, ὅτι ἐσφαλμένως ὁ μὲν αἰδιμὸς Velreau ἀμρέβχλεν, ὅτι δύνανται νὰ ἐξέλθῃ ζῶν τὸ τέκνον δύο ὥρας μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρός, ὁ δὲ K. Depaul. ἐκήρυσεν ἀπὸ τῆς ἑδρας τῆς Ἀκαδημίας, ὅτι ἐδίσταζε νὰ ἐπιληφθῆ τῆς ἐγχειρήσεως ταύτης ἡμίσειαν ὥραν μετὰ τὴν τελευταίαν τῆς γυναικός.

Z.

(Journal de méd. et de chirurg. pratiques Μάιος 1870).

Περὶ τῆς ὠφελιμότητος τῶν σφαιριδίων τοῦ κυνηγίου κατὰ τοῦ εἰλεοῦ.— Ἐπὶ ἑπτὰ καὶ δέκα ἔτους ἐνιαυτοὺς καταπολέμουν τὴν ἄδυνηράν ταύτην πάθησιν δι' ἕλων τῶν συστατινομένων ὑπὸ τῶν δοκιμωτέρων ἰατρῶν μέσων, ἀλλὰ πάντοτε ἀνωφελῶς, ὅτε πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ἐπῆλθέ μοι ἡ ἰδέα νὰ προσφύγω εἰς τὰς ἐνεργούσας διὰ τοῦ βάρους τῶν οὐσίας, μέσον, ὅπερ πρὸ πολλοῦ ἐλησιμονήθη. Διὰ τῆς μηχανικῆς δὲ ταύτης θεραπείας ἐθεράπευσα ἐπιτυχῶς πάντας ἕσους ἔκτοτε ἀπήντησα εἰς τὴν πράξιν μου πάσχοντας εἰλεὸν, ἦτοι 12· ὁ δὲ 12ος ἀρρώστος διατελεῖ πρὸ ἑξ ἡμερῶν ὑπὸ θεραπείαν καὶ δύνανται νὰ θεωρηθῆ ἐν ἀναρρώσει.

Ποιοῦμαι δὲ χρῆσιν οὐχὶ τῶν συνήθων σφαιρῶν, οὐδὲ τοῦ ὑδραργύρου, ἀλλὰ τῶν κυνηγετικῶν σφαιριδίων ὑπ' ἀριθ. 5. Ἀποπλύνων ταῦτα πολλάκις πεφροντισμένως τίθημι ἐντὸς ἡ οὐγγιδῶν ἐλαίου κοινῶ ἢ τῶν γλυκῶν ἀμυγδαλῶν. Ἐκ δὲ ταῦ μίγματα τοῦτου παραγγέλλω νὰ λαμβάνῃ ὁ ἀρρώστος κατὰ πᾶσαν ἡμίσειαν ὥραν ἐν κοιλίῳ τοῦ γλυκοῦ. Ἀναγράφω δὲ διὰ μὲν τοὺς ἐνῆλικας ἑξ οὐγγίας σφαιριδίων, διὰ δὲ τοὺς ἐφήβους τρεῖς· 5 — 6 ὥρας μετὰ τὴν λήψιν τῶν σφαιριδίων, ὁ βρεπτός παύεται, τὰ ἀέρια ἐκβάλλονται, αἱ κενώσεις ἀρχονται, ὁ μετεωρισμὸς τῆς κοιλίας ἐκλείπει, καὶ ἐν γένει ὁ ἀρρώστος ἀμέσως καταπραϋνεται· τὰ δὲ σφαιρίδια ἀνευρίσκονται ἐν τοῖς κοπράνοις τὴν ἑκτην ἢ ἑβδομὴν ἡμέραν. Κρίνω περιττὸν νὰ εἶπω, ὅτι πρὸς τῆς χρήσεως τοῦ ἀλλοκότου τοῦτου μέσου, τοῦ ἐκφοβίζοντος οἰκογενείας τινος, μεταχειρίζομαι πάντα τὰ βοηθήματα, ἕτινα δύνανται νὰ συντελέσωσι πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς θεραπείας. Καὶ τὰς μὲν γενικὰς καὶ τοπικὰς ἀφαιμάξεις ἀποκρούω ὡς μᾶλλον ἐπιβλαβεῖς· καταφεύγω ὁμοίως ὠφελίμως εἰς τὰ γενικὰ λουτρά καὶ τονικὰ μαλακτικὰ ἐπιθέματα, ἰδίως δὲ εἰς τὴν χρῆσιν κλυσμάτων ἐκ γάλακτος καὶ μέλιτος, τὰ ὁποῖα παρ' οὐδενὸς μέχρι τοῦδε ἐσυστήθησαν καὶ τὰ ὁποῖα εἰν' ὠφελιμώτατα· ἐὰν δὲν ἐπέλθωσι δὲ ταχέως κενώσεις, προστίθημι δύο σταγόνας κροτωνίου ἐλαίου ἐντὸς ἑνὸς τῶν μνημονευθέντων κλυσμάτων. MAYDIEN. (Journ. de méd. et chirg. prat.)

κνησμού κατά τὸ ἀριστερὸν οὐς συνυπῆρχε καὶ δοθιηνώδης φλεγμονή, ἣτις ἀπειράκις ὑπερτροφίκασεν ἠτιῶντο δὲ ἀμφότεροι σφοδρότατην κεφαλαλγίαν καὶ ὠταλγίαν, ἀπνίαν, μεγάλην εὐαισθησίαν, μάλιστα κατὰ τὴν πρὸ τῶν ὠτων χώραν, ἐρυθρότητα καὶ ἐξοιδκασιν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀκουστικοῦ πόρου τοιαύτην, ὥστε μόλις ὑπῆρχε μικρὰ ὀπή πρὸς ἐμβολὴν τοῦ οἰνοπνεύματος. Μόλις ἐφημέσθη δις τὸ οἰνόπνευμα καὶ οἱ πόνοι κατέπαυσαν ἐντελῶς ἤδη τὴν πρώτην νύκτα· ἐπέθηκα δὲ εἰς τὸ οὐς καὶ μοτὸν διάβροχον εἰς οἰνόπνευμα. Καὶ οἱ δύο οὗτοι ἄρρωστοὶ ἀπηλλάγησαν διὰ τῆς χρήσεως τοῦ οἰνοπνεύματος ἀπὸ τῆς πολυετοῦς αὐτῶν ὀχληροτάτης παθήσεως.

(Berliner klinische Wochenschrift).

K.

Πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς ἐν Ἀθήναις Ἱατρικῆς Ἐταιρίας,

Ἐν Ἐρμούπολει, τὴν 8ην Ἰουλίου 1870.

Κύριε Πρόεδρε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐπιστείλω ὑμῖν διὰ τῆς παρούσης μου, ἵνα καὶ πάλιν ἀνακηρύσσητε φιλοφρόνως εἰς τὴν Ἱατρικὴν ἑταιρίαν τὴν συνέχειαν τῶν περὶ φθίσεως πειραμάτων, ἅπερ ἐξακολουθοῦμεν πάντοτε ποιῶντες ὅ τε ἀξιότιμος συνάδελφος κ. Δ. Παρασκευᾶς καὶ ἐγώ.

Τὰ πειράματα ταῦτα ἀπυδεικνύουσι, νομίζομεν ἀποχρόντως 1 ὅτι διὰ τῶν φυματίων καὶ μόνον αὐτῶν ἀναπτύσσεται εἰς τὰ ζῶα φθίσις· 2 ὅτι μόνον δι' ἐμβολιαστικῆς ἐκ φθισικοῦ ληφθείσης ὕλης (δαμαλίδος) ἀναπτύσσεται τὸ νόσημα τοῦτο εἰς τὰ ζῶα· καὶ 3 ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τῆς πνευμονικῆς φυματώσεως παρεμποδίζεται ὑπὸ τῆς γεωλογικῆς καὶ ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως τῶν τετραποδῶν μερῶν.

Πείραμα Α'. — Τὴν 18ην Φεβρ. τ. ἔ. ἐνεχύσαμεν εἰς τρεῖς κονίλους κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῶν ἐπιφάνειαν ἐκατέρωθεν πόον, ληφθὲν ἐξ ἀπλοῦ ἀποστήματος. Τὴν 28ην μαίτου ὕσαντες αὐτοὺς δὲν ἀνεκαλύψαμεν οὐδὲν ἐπ' οὐδενὸς τοῦ σώματος τῶν ὀργάνου φυματίον.

Πείραμα Β'. — Τῆ αὐτῆς ἡμέρας, 18η Φεβρ. ἐνεχύσαμεν εἰς δύο ἐτέρους κονίλους κατὰ τοὺς δύο μηροὺς τῶν ἀφθονῶν ἐμβολιαστικῆν ὕλην ἐξ ὑγιούς παιδίου λαβόντες. Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας περίπου σφάξαντες αὐτοὺς, οὐδεμίαν ἀνατομικὴν ἀλλοίωσιν εὗρομεν, οὐδὲ φυματίον τι ἀνεκαλύψαμεν.

Πείραμα Γ'. — Τὴν 26ην Φεβρ. ἐνεχύσαμεν κατὰ τὴν αὐτὴν χώραν εἰς τρεῖς κονίλους πτύελον, ληφθὲν ἐκ φθισικοῦ δευτεροβαθμίου. Τὴν 28ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὸν μὲν ἓνα κόνικλον ἀπεστείλαμεν πρὸς νομὴν εἰς τὴν θέσιν Ἀμπέλαις τοῦ δήμου Παροικίας τῆς Πάρου, ἐνθα ἐπικρατοῦσιν ἐν τῇ μεγίστῃ ἐντάσει οἱ διαλείποντες ἀπλοὶ τε καὶ κακοήθεις πυρετοί. Τοῦ δὲ λοιποῦς δύο κονίλους ἐπέμφαμεν εἰς βοσκὴν τὴν 30ην Φεβρ. εἰς τὸ λιβάδιον τοῦ δήμου Περαιίας τῆς Τήνου εἰς τὴν θέσιν Βρουλιαίς, γνωστὴν ἐπίσης διὰ τὴν δύναμιν τῶν ἐπικρατούντων μiasmaticῶν πυρετῶν. Μετὰ τρεῖς μῆνας ἐσφάξαμεν καὶ τοὺς τρεῖς τούτους κονίλους, ἀλλ' οὐδὲν ἀπεκαλύψαμεν σημεῖον φυματώσεως ἐν αὐτοῖς, ἐπιμελέστατα ἐξετάσαντες ἅπαντα αὐτῶν τὰ ὄργανα.

Ὅτι ἔρα τὸ φυματίον καὶ μόνον αὐτὸ μετεμβαλλόμενον, γεννᾷ τὴν φθίσιν· ὅτι ἡ ἀπὸ ὑγιούς ἀτόμου ληφθεῖσα ἐμβολιαστικὴ ὕλη οὐδαμῶς γεννᾷ φθίσιν· ὅτι ἡ γεωλογικὴ καὶ ἀτμοσφαιρικὴ τῶν τετραποδῶν μερῶν κατάστασις παρεμποδίζει τὴν τῆς φθίσεως ἀνάπτυξιν, πάντα ταῦτα, ἐπαναλαμβάνομεν, ἐπιβεβαιοῦνται καὶ ἐκ τῶν προκειμένων τούτων ἡμῶν πειραμάτων.

Ἐλπίζομεν δὲ, κύριε πρόεδρε, ὅτι καὶ κατ' ἄλλον ἔτι τρόπον θέλομεν δυναθῆ νὰ ἐπικυρώσωμεν τὸ διὰ τῶν πειραμάτων μας τούτων ἀποδειχθὲν, δίδοντες ὀριστικῶς πέρους εἰς πᾶσαν περὶ τοῦ προκειμένου παθολογικοῦ τε καὶ ὑγειαλογικοῦ ζητήματος ἀμφισβήτησιν.

Δέξασθε, παρακαλῶ, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου περὶ ὑμῶν ὑπολήψεώς μου.

Ὅλος ὑμέτερος
I. ΖΑΛΛΩΝΗΣ.

Αιτία αποθνήσκων	Ηλικία αποθνήσκων										Παρατηρήσεις	
	Άρ. αποθνήσκων	Άρ. θνήσκων	Τό πρώτ. έτος	Από 4-8 ετών	Από 4-15	Ανω των 15-30	Ανω των 30-55	Ανω των 55-65	Ανω των 65-80	Ανω των 80-90		Ανω των 90-100
Πνευμονία	9	7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Βρογχίτιδα	5	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Πνευμονία πυλκώδης	13	11	10	1	3	4	5	1	1	1	1	1
Πνευμονία	11	4	4	1	3	2	1	1	1	1	1	1
Τίμνωρ, σφυγγολαγνίτις	4	4	1	3	3	2	1	1	1	1	1	1
Επιδερμιομυηρίτιδα	13	7	4	3	3	2	1	1	1	1	1	1
Ελάκηθις	4	4	4	3	3	2	1	1	1	1	1	1
Τορσούθι παρσός	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Κιρκούθι παρσός	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Μελάνωσις ενστέθου	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Αποκλήθι ενστέθου	4	4	4	3	3	2	1	1	1	1	1	1
Αιτίωσις νοσήσας	20	14	14	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Στασιαστικόν νοσηματίον	86	45	41	22	7	13	10	15	5	9	3	1

Εν Αθήναις τῆν 44 Ἰουνίου 1870.
 Εκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσπερικῶν. (Τμημα δημοσίου ὑγείας).

Εκ τῶν βρεσῶν 4 εἰ-
 σὶν ἐκ τῶν ἐστέων.

(110 ετών)

Τῶν τῶν ἐσπερικῶν 1
 Τῶν τῶν ἐσπερικῶν 2

Δελτίον τῶν ἐν Αθήναις ἀποθνήσκων. Μῆν Μάιος 1870.

- Περὶ ἀνυσιμότητος τῆς τεχνητῆς ἐκκένωσος τοῦ
 πύου τῶν φλυζακίων τῆς εὐλογίας. σ. 51
- Συνολικὴ μῦθον διαρκῆς παρὰ γυναικὶ ὑστερικῆ ἰα-
 θεῖσα στιγμιαίως. σ. 53
- Περὶ τῆς χρήσεως ἀφθόνου ὕδατος πρὸς τὰς δηλη-
 τηριάσεις. σ. 55
- Ἐξαγωγή βρέφους ζώντος διὰ τῆς καισαρικῆς το-
 μῆς ἐνεργηθείσης πολλὰς ὥρας μετὰ τὸν θάνα-
 τὸν τῆς μητρός. σ. 57
- Περὶ τῆς ἀφελιμότητος τῶν σφαιριδίων τοῦ κυνη-
 γίου κατὰ τοῦ εἰλαίου. σ. 59
- Χρήσις τοῦ εἰνοπνεύματος εἰς τινὰς παθήσεις τοῦ
 ἐκώτερου ὄτους. σ. 62
- Ἐπιστολὴ Ἰ. Ζαλλῶν. σ. 64
- Δελτίον ἀποθνήσκων.

Ἡ ετήσια συνδρομὴ ὡρισθῆ προκλιθεῖσα

Διὰ τοῦς ἐντὸς τοῦ κράτους	Δραχ. 10
» » ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ	Φραγκ. 12

Παρακαλοῦνται ἐκ τῶν Κ.Κ. συνδρομητῶν οἱ μὲν καθιστάμενοι τὴν συνδρομὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους νὰ πληρώσῃσιν, οἱ δὲ μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ εἶνε συνδρομηταὶ νὰ ἐπιστάψωσι τὸ παρὸν τεῦχος. Τὸ ἐπόμενον τεῦχος δὲν θέλει ἀπεσταλῆναι μόνον εἰς τοὺς πληρώσαντας.